

Tervise
Arengu
Instituut

Eesti Terviseuuring 2019

Metoodika ülevaade

Eesti Terviseuuring 2019. Metoodika ülevaade

Mare Ruuge, Diana Sokurova

Tervise Arengu Instituudi **missioon** on olla teaduspõhiste tervislike valikute kujundaja.

Täname kolleege Statistikaametist koostöö ja kaastöö eest!

Väljaande andmete kasutamisel viidata allikale.

Soovitatav viide käesolevale väljaandele: Ruuge M, Sokurova D. Eesti Terviseuuring 2019. Metoodika ülevaade. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2022.

Sisukord

Joonised	4
Tabelid.....	4
Mõisted	5
Lühendid	7
Lühikokkuvõte.....	8
Summary.....	9
Заключение.....	10
Sissejuhatus.....	12
1 Uuringu korraldus	13
2 Metoodika	15
2.1 Üldkogum ja valim	15
2.2 Küsimustik.....	17
3 Küsitlus	21
3.1 Välitööd ja andmete kogumine.....	21
3.2 Küsitlejate töö.....	24
4 Andmetöötlus ja andmestike komplekteerimine	26
4.1 Esmane andmetöötlus	26
4.2 Kaalude arvutamine	27
4.3 Imputeerimine	28
4.4 Tulemused.....	29
4.5 Tulemuste võrdlus teiste uuringutega.....	31
4.6 Andmestiku täiendamine administratiivsete allikate andmetega	35
5 Andmete avaldamine	38
6 Terviseuuring 2014 ja 2019 andmete võrreldavus.....	40
Kasutatud kirjandus.....	41
Lisad.....	43
Lisa 1. Vastanute jagunemine küsitlusviisi järgi	43
Lisa 2. Küsitletute arv vanuse ja põhitunnuste järgi	44
Lisa 3. Kohustuslike küsimuste kohandamised ankeedis.....	47
Lisa 4. Terviseseisundi enesehinnangu üldküsimused ETeU2019, TKU2020, ESU2019	48
Lisa 5. ETeU2019 eestikeelne ankeet	49

Joonised

Joonis 1. Eesti Terviseuuring 2019 täidetud ankeetide laekumise esialgsed andmed, aprill–detsember 2019	22
Joonis 2. Vastanute jagunemine küsitlusviisi ja vanuse järgi	23
Joonis 3. Veebivastajate osatähtsus maakonniti	24
Joonis 4. Tervise enesehinnang ETeU2019, TKU2018, TKU2020	31
Joonis 5. Tervise enesehinnang ETeU2019, ESU2018–2020	32
Joonis 6. Pikaajalise haiguse olemasolu ETeU2019, TKU2018, TKU2020	33
Joonis 7. Pikaajalise haiguse olemasolu ETeU2019, ESU2018–2020.....	33
Joonis 8. Pikaajaliste tervisest tingitud piirangute olemasolu TeU2019, TKU2018, TKU2020	34
Joonis 9. Pikaajaliste tervisest tingitud piirangute olemasolu ETeU2019, ESU2018–2020	35
Joonis 10. Valik Eurostati infograafikat Euroopa terviseuuringu andmete põhjal.....	39

Tabelid

Tabel 1. Kogumi ja valimi suurused kihtides.....	15
Tabel 2. Uuringumomentide kestus.....	16
Tabel 3. Valimi jagunemine: loendi viga, kadu ja vastanud	16
Tabel 4. Küsimustiku kirjeldus	18
Tabel 5. Valimi maht uuringumomendi järgi	21
Tabel 6. Küsitluse kestus (sekundit).....	22
Tabel 7. Vastanute jagunemine põhitunnuste järgi	29
Tabel 8. Vastanute jagunemine terviseküsimuste järgi.....	30
Tabel 9. Vastanute jagunemine küsitlusviisi järgi	43
Tabel 10. Küsitletute arv vanuse järgi. Mehed	44
Tabel 11. Küsitletute arv vanuse järgi. Naised.....	45

Mõisted

Aktiivne vaba aja veetmine

aktiivne liikumine, millega kaasneb vähemalt väike hingamise ja südamelöökide sageduse kiirenemine. Intensiivne kehaline tegevus nagu tervisejooks, pallimängud, ujumine, uisutamine, raskem aiatöö

Alkoholne jook

õlu etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi

Alkoholi annus

alkohoolse joogi kogus, mis sisaldab 10 g absoluutset alkoholi. 1 alkoholi annus on nt 1 pudel lahjat õlut (0,5 l), klaas veini (100 g) või pits kanget alkoholi (30 g)

Depressiooni sümptomid

depressiooni sümptomite (kurvameelsus, huvi kadumine, alaväärsustunne, enesesüüdistused, korduvad surma- või enesetapumõtted, üksildustunne, lootusetus tuleviku suhtes, võimetus rõõmu tunda) esinemise sageduse järgi on vastajad jaotatud olulise depressiooniga ja olulise depressioonita rühmadeks. Hinnatud emotsionaalse enesetunde küsimustiku EEK-2 põhjal (1).

Elukoht/piirkond

määratlemisel on kasutatud Eesti piirkondlike üksuste statistilist klassifikatsiooni, NUTS 3

Emotsionaalne distress

seisund, mida iseloomustavad korraka mitu inimest häirivat negatiivset emotsiooni, eriti pinge, ärevus, meeleolu langus, millele lisanduvad sageli asteenia (jõuetus) ja unehäired. Hinnatud emotsionaalse enesetunde küsimustiku EEK-2 põhjal (1)

Enesehinnanguline tervis

inimese enda hinnang oma tervises seisundile, nt vastus küsimusele "Milline on Teie tervis üldiselt?"

Funktsionaalsed piirangud

keha funktsioonide, nagu kuulmine, nägemine, liikumine, piirangud igapäeva tegevustes

Haridus(tase)

küsitlusajaks lõpetatud kõrgeim haridustase. Kõrgharidusega isikud on lõpetanud kõrgema õppeasutuse ja nende õppimisaastate arv on keskmiselt 15–16 aastat. Vastavalt rahvusvahelisele ühtsele hariduse klassifikaatorile (*International Standard Classification of Education 2011 version, ISCED2011*) on keskeriõpe keskhariduse baasil võrdsustatud rakendusliku suunitlusega kõrghariduse esimese astmega ja esitatud kõrghariduse jaotuses. Keskharidusega isikud on lõpetanud keskkooli, gümnaasiumi või mõne muu keskharidust andva õppeasutuse, õppimisaastate arv on neil keskmiselt 10–14 aastat. Põhihariduse või madalama haridustasemega rühma moodustavad isikud,

	kes ei ole omandanud keskharidust (k.a alghariduseta isikud)
Jõutreening	kehalised harjutused, mis on spetsiaalselt mõeldud lihaste jõu treeninguks, nagu jõuharjutused või raskuste tõstmine
Kehamassi indeks (KMI)	<p>saadakse kehakaalu (kg) jagamisel pikkuse (meetrites) ruuduga. Rasedatel paluti kirja panna raseduseelne kaal. KMI hindamisel võeti aluseks skaala, mille väärtused tähistavad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • KMI < 18,5 alakaal, • KMI 18,5–24,9 normaalkaal, • KMI 25,0–29,9 ülekaal, • KMI ≥ 30 rasvumine
Kontrollkese	tunnus iseloomustab isiku psühholoogilist kalduvust tajuda iseennast oma elukäigu kujundajana või vastupidiselt – näha elu pigem väliste jõudude poolt määratuna. Põhineb vastustel kolmele alternatiivsete väidetega küsimusele hoiakute osas (2)
Leibkond	ühte leibkonda kuuluvad inimesed, kes elavad koos ja jagavad mingis ulatuses ühist eelarvet, milleks tavaliselt on toidueelarve. Leibkond saab olla ka üheliikmeline. Ajutiselt (nt seoses töö, õppimise või ajateenistusega) eemal viibivad isikud on loetud leibkonna liikmeteks, kui nad on säilitanud majanduslikud sidemed oma leibkonnaga. Kui leibkonna liige viibib hooldekodus ajutiselt (vähem kui 4 kuud), siis kuulub ta leibkonnaliikmete hulka. Tavaleibkond ei hõlma isikuid, kes elasid alaliselt asutusleibkonnas. Asutusleibkond koosneb isikutest, kes elavad asutuses, mis tegutseb aasta ringi ööpäev läbi ja pakub seal elavatele inimestele ülalpidamist – majutust, toitu ja vajaduse korral ka hooldust ja ravi (nt hooldekodu)
Loendiviga	juhtumid, kus valimisik oli kas surnud, pikemaks ajaks Eestist lahkunud või elas institutsioonis
Majanduslik aktiivsus/staatus	majanduslikult aktiivsed on kõik, kes osalevad tööturul või on kaitseväes, samuti töötavad vanaduspensionärid. Majanduslikult mitteaktiivseteks loetakse töötud, mittetöötavad pensionärid, üliõpilased, kodused ja töövõimetuspensionärid
Metaandmed	andmeid ja statistikaprotsesse määratlevad ja teised kirjeldavad andmed
Mikroandmed	üksikirjetena esitatud andmestik, üks kirje iga vastaja või sündmuse kohta
Pideva hoolduse vajadus	Pidevat hooldust vajab isik, kes ei tule oma terviseseisundi tõttu iseseisvalt toime igapäevaelu toimingutega, nagu poes käimine, toiduvalmistamine või enese eest hoolitsemine,

	ja kes vajab seetõttu hooldajat. Välja arvatud väikelaste hooldamine
Rahvatervishoid	tervise tugevdamisele, eluea pikendamisele, haiguste vältimisele ja haigete ravimisele suunatud tervisekaitse ja arstiabi süsteem. Tervise edendamiseks, säilitamiseks ja haiguste ennetamiseks ning raviks tehtav töö
Rahvus	sõltub inimese enesemääratlusest ja ei ole üheselt seotud inimese emakeelega, kuid peaks olema kooskõlas vähemalt tema ühe vanema rahvusega
Regulaarne suitsetamine	igapäevane (praktiliselt iga päev) suitsetamine, mis on kestnud vähemalt ühe järjestikuse aasta
Tervisekäitumine	inimeste elulaad või eluviis, mis võib olla kas tervist hoidev ja tugevdav või tervist kahjustav. Hõlmab paljusid valdkondi nagu toitumine, suitsetamine, alkoholi tarbimine, kehaline aktiivsus ja liikumine, narkootikumide tarbimine, soola kasutamine, puu- ja köögivilja söömine, arstlikus tervisekontrollis käimine ja muud

Lühendid

CAPI	küsitlusviis, küsitleja poolt arvutiga läbi viidav silmast-silma intervjuu (<i>Computer Assisted Personal Interview</i>)
CAWI	küsitlusviis, veebiküsitlus (<i>Computer Assisted Web Interview</i>), siin isetäidetav
EEK-2	emotsionaalse enesetunde küsimustik
ETeU	Eesti Terviseuuring
Eurostat	Euroopa Liidu Statistikaamet
EL	Euroopa Liit, aastani 2009 kasutusel EÜ (Euroopa Ühendus)
ESU	Eesti Sotsiaaluuring (ESU), EL sissetulekute ja elamistingimuste uuring
RHK-10	Rahvusvaheline Haiguste Klassifikatsioon, 10. versioon
SA	Statistikaamet
TAI	Tervise Arengu Instituut
TKU	Eesti täiskasvanute tervisekäitumise uuring
WHO	Maailma Terviseorganisatsioon

Lühikokkuvõte

Eesti Terviseuuring 2019 (ETeU2019) oli neljas omataoline küsitlusuuring. Uuringu eesmärk oli hinnata Eesti rahvastiku terviseseisundit, seda mõjutavaid tegureid, tervishoiuteenuste kasutamist ning võrrelda muutusi eelnevate uuringute tulemustega. ETeU2019 oli osa Euroopa Liidu terviseuuringute kolmandast lainest, mis viidi liikmesriikides läbi ühtse metoodika alusel ja millega kogutakse tervisenäitajate andmeid rahva tervise, tervishoiu, sotsiaalse kaasatuse ja sotsiaalkaitse, tervisealase ebavõrdsuse ja tervena vananemist hõlmavate poliitikavaldkondade tarbeks.

ETeU2019 viidi läbi Sotsiaalministeeriumi, Tervise Arengu Instituudi (TAI) ja Statistikaameti (SA) koostöös vastavalt kokkulepitud tööjaotusele ja ajakavale. TAI ülesandeks oli koostada ankeet koos juhendmaterjaliga, edastada Eurostatile mikro- ja metaandmed ja teha andmeanalüüs, SA ülesanne oli koostada valim ja läbi viia andmekogumine. Uuringu välitööd toimusid 2019. aasta aprillist detsembrini. Metoodika lähtus Euroopa terviseuuringu käsiraamatu (*European Health Interview Survey (EHIS wave 3) Methodological manual*) (3, 4) juhistest ning teistest vastavatest dokumentidest, et tagada tulemuste riikidevaheline võrreldavus.

Kohustusliku osa küsimustikus moodustasid Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2018/255 (5) lisas nimetatud komisjonile (Eurostat) edastatavad tunnused, sh sotsiaalmajanduslikud taustatunnused (haridus, töötamine, elamistingimused, leibkond, sissetulek) ja küsimustiku tehnilised tunnused, mida etteantud tervise-teemade standardküsimustikus ei nimetatud.

ETeU2019 küsimustiku osade järjestus ankeedis oli sama, mis 2014. a uuringus ja küsimused olid valdavalt samad. Uued küsimused lisandusid Euroopa Terviseuuringu vabatahtlikest moodulitest: toitumine (vee ja teiste jookide joomine, maiustuste söömine, liha, kala, piimatoodete tarbimine), patsiendikogemus (hinnangud saadud arstiabile) ja positiivne vaimne tervis.

Kasutati kahte küsitlusmeetodit – veebis ise ankeedi täitmist ja silmast-silma küsitlajaga arvutiküsitlust. Veebiankeedi täitjate seas oli rohkem kõrgema haridusega ja töötavaid inimesi. Vanuserühmade järgi oli eelistatum küsitlajaga intervjuu 65-a ja vanemate ning 15–25-a hulgas. Keskmistes vanuserühmades olulist erinevust ei olnud. Küsitlusviisi valikul piirkonniti oli veebiküsitlus eelistatum Tartumaal ja Läänemaal, veebivastajaid oli teistest vähem Ida-Virumaal ja Jõgevamaal.

Valimisse kuulus 8500 isikut. Uuringu vastamismäär esialgse valimimahu järgi oli 57% (4881/8500). Loendiviga arvesse võttes oli vastamismäär 61% (4881/8061). Mittevastanute hulgas oli 93 isikut, kes ei andnud küsitud nõusolekut oma anonüümsete andmete edastamiseks TAI-le edasiseks töötlemiseks, need vastused jäid kasutusest välja. Lõpptulemuse järgi jagunesid 8500 valimiisikut järgmiselt:

- Vastanuid – 4881 (57% valimist),
- Mittevastanuid – 3180 (37% valimist, 3087+93),
- Loendiviga – 439 (5% valimist).

Kaalud arvutati kolmes etapis: disainikaalud, mittevastamist korrigeerivad kaalud ning kalibreeritud kaalud, mis on lõppkaalud.

Uuringu andmestikku imputeeriti puuduvad isikliku ning leibkonna sissetuleku tunnused seletavate taustatunnuste järgi. Imputeeritud isikliku ning leibkonna sissetuleku väärtusi korrigeeriti sissetulekute vahemike abil, kui vahemikud olid vastatud. Üheliikmeliste leibkondade sissetuleku puuduvate väärtuste imputeerimisel kasutati statistilise meetodi kõrval ka deduktiivset imputeerimist, st isikliku sissetuleku väärtusi.

Eurostatile edastati uuringu mikroandmestik ettenähtud ajal, 2020. a oktoobri alguses. Kolm kuud pärast mikroandmete edastamist saadeti Eurostatile kvaliteediraport – uuringu metaandmed läbiviimise metoodika ja tulemuste kohta.

ETeU2019 andmestiku juurde kuuluvad lisaks küsitlusega kogutule valik registritest lingitud andmeid eelnevalt kokkulepitud mahus. Andmestiku haldaja on SA. Andmete kasutamise sooviga tuleb pöörduda andmestiku haldaja poole.

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasis avaldati näitajate osatähtsuste hinnangud, mille arvutamiseks defineeriti uued tunnused. 2021. a aprillis avaldatud näitajate ja tabelite valikuga täiendati varasemate uuringute andmeid. Kui mõnda tabelit ei saanud olemasoleval kujul täiendada, avaldati uus tabel sama teema kohta. Lisati uusi, varem avaldamata näitajaid. Valik lisatabeleid koos uute tötlustega võrreldaval kujul 2006. a uuringust avaldati septembris 2021.

Summary

The Estonian Health Interview Survey 2019 (ETeU2019) was the 4th survey of its kind. The aim of the study was to assess the health status of the Estonian population, the factors influencing it, the use of health care services and to compare the changes with previous surveys. ETeU2019 was part of the 3rd wave of European Health Interview Survey, conducted in the Member States according to a common methodology, to collect data on health indicators for policies on public health, social inclusion and social protection, health inequalities and healthy aging.

ETeU2019 was carried out in cooperation between the Ministry of Social Affairs, the National Institute for Health Development (NIHD) and Statistics Estonia (SA) according to the agreed division of labor and schedule. The task of the NIHD was to compile a questionnaire with guidance material, to provide micro- and metadata to Eurostat and to perform data analysis, the task of the SA was to derive a sample and carry out data collection. The fieldwork of the study took place from April to December 2019. The methodology was based on the guidelines of the European Health Interview Survey (EHIS wave 3) Methodological Manual (3, 4) and other relevant documents to ensure cross-country comparability of results.

The mandatory part of the questionnaire consisted of the variables to be transmitted to the European Commission (Eurostat) listed in the Annex to Commission Regulation (EU) No 2018/255 (5), including socio-economic characteristics (education, employment, living conditions, household, income) and technical characteristics not listed in the standard questionnaire.

The order of the parts in the questionnaire was the same as in the 2014 survey and the questions remained mostly the same. New questions were added from the voluntary modules of the European Health Interview Survey: nutrition (drinking water and other beverages, eating sweets, meat, fish, dairy products), patient experience (assessments of medical care) and positive mental health.

Two interview methods were used - filling in the questionnaire on the web and a computer-based interview with the interviewer. Among web respondents were more people with higher education and employed ones. According to the age groups, the interview with the interviewer was more preferred among those aged 65 and older and those aged 15–25. There was no significant difference in the other age groups. By regions, the online survey was more preferred in Tartu and Lääne County, there were fewer online respondents in Ida-Viru and Jõgeva County.

The sample included 8500 persons. The response rate by initial sample size was 57% (4881/8500). Taking into account the ineligible sample cases, the response rate was 61% (4881/8061). Among the non-respondents were 93 persons who did not give the requested

consent for the transfer of their anonymous data to the NIHD for further processing, their answers were not used. As a final result, 8500 sample persons were divided as follows:

- Respondents - 4881 (57% of the sample),
- Non-respondents - 3180 (37% of the sample, 3087 + 93),
- Ineligible sample cases - 439 (5% of the sample).

The weights were calculated in three steps: design weights, non-response correction weights, and calibrated weights, which are final weights.

The missing data on personal and household income were imputed to the survey data according to the selected explanatory background characteristics. The imputed personal and household income values were adjusted according to the income ranges if these ranges were answered. In addition to the statistical method, deductive imputation was used to impute the missing values of the income of one-member households using personal income.

The survey micro-data were transmitted to Eurostat in due course, in early October 2020. Three months after the transmission of the micro-data, a quality report – metadata on the methodology and results of the survey was sent to Eurostat.

In addition to the data collected by survey questionnaire, the ETeU2019 dataset includes a selection of data linked from registers in a pre-agreed volume. The data administrator is SA and applications for the use of database must be addressed to SA.

In the Health Statistics and Health Research Database of the NIHD were published estimates of the shares of indicators, new variables were defined for calculation of estimates. The selection of indicators and tables published in April 2021 supplemented the data of previous surveys. If some of the tables could not be supplemented in their current form, a new table on the same topic was published. New, previously unpublished indicators were added as well. A selection of additional tables was published in September 2021, with a comparable data of the 2006 survey.

Заключение

Исследование состояния здоровья населения Эстонии 2019 (ETeU2019) стал четвертым подобным опросом. Целью которого было оценить состояние здоровья населения Эстонии, влияющие на него факторы, использование медицинских услуг и сравнить изменения с результатами предыдущих исследований. ETeU2019 был частью третьей волны исследований состояния здоровья населения Европейского союза, проводимых в государствах-членах в соответствии с общей методикой, в рамках исследований собираются данные показателей здоровья для дальнейшей политики в сферах здоровья населения, социальной вовлеченности, социальной защиты, неравенства в здравоохранении и здорового старения.

ETeU2019 проводился в сотрудничестве Министерства социальных дел, Института развития здоровья (TAI) и Департамента Статистики (SA) в соответствии с согласованным разделением труда и графиком. Задача TAI заключалась в том, чтобы составить анкету с руководством, предоставить статистической службе Европейского союза (Евростат) микро- и метаданные и провести анализ данных. Задачей SA было сделать выборку и провести сбор данных. Опрос был проведен с апреля по декабрь 2019 года. Методика была основана на рекомендациях Методологического руководства Европейского опроса о состоянии здоровья (волна 3 EHIS) (3, 4) и других соответствующих документов для обеспечения сопоставимости результатов между странами.

Обязательная часть анкеты состояла из характеристик, которые должны были быть переданы в комиссию (Евростат), перечисленных в Приложении к Регламенту Комиссии (ЕС) No 2018/255 (5), включая социально-экономические характеристики

(образование, занятость, условия жизни, домохозяйство, доход) и технические характеристики, которые не были указаны в стандартной анкете.

Порядок частей анкеты ETeU2019 был таким же, как и в опросе 2014 года, и вопросы были в основном такими же. Были добавлены новые вопросы из добровольных модулей Европейского опроса состояния здоровья: питание (потребление воды и других напитков, сладостей, мяса, рыбы и молочных продуктов), опыт пациента (оценка медицинской помощи) и положительное психическое здоровье.

Использовались два метода опроса - заполнение анкеты в Интернете и интервью с использованием компьютера. Среди отвечающих в Интернете было больше людей с высшим образованием и работающих. Рассматривая по возрастным группам, интервью было предпочтительнее среди лиц в возрасте 65 лет и старше и лиц в возрасте 15–25 лет. В средних возрастных группах существенной разницы не было. По регионам онлайн-опрос был предпочтительнее в уездах Тартумаа и Ляэнемаа, а в уездах Ида-Вирумаа и Йыгевамаа было меньшее количество онлайн-респондентов.

Выборка составила 8500 человек. Доля респондентов по отношению к первоначальному размеру выборки составила 57% (4881/8500). С учетом ошибки основы выборки доля респондентов составила 61% (4881/8061). Среди не ответивших было 93 человека, которые не дали согласие на передачу своих анонимных данных в TAI для дальнейшей обработки, их ответы не использовались. В результате 8500 человек из первоначальной выборки разделились следующим образом:

- Респонденты – 4881 (57% выборки),
- Не ответившие – 3180 (37% выборки, 3087 + 93),
- Ошибка основы выборки – 439 (5% от выборки).

Весовой коэффициент рассчитывался в три этапа: вес при формировании выборки, вес для коррекции не ответивших и калиброванный вес, который является окончательным весом индивида выборки.

Пропущенные данные о личных доходах и доходах домохозяйств были восстановлены в наборе данных исследования по нескольким базовым переменным. Восстановленные значения личного дохода и дохода домохозяйства были скорректированы с учетом диапазонов доходов, если последние были указаны респондентами. Для восстановления дохода домохозяйств, состоящих из одного члена, в дополнение к статистическому методу использовалось также дедуктивное восстановление, то есть значения личного дохода.

Микроданные исследования были переданы Евростату в надлежащее время, в начале октября 2020 года. Через три месяца после передачи микроданных в Евростат был отправлен отчет о качестве - метаданные о методологии и результатах исследования.

В дополнение к данным, собранным в результате опроса, набор данных ETeU2019 включает в себя выборку связанных данных из регистров в заранее согласованном объеме. Администратором данных является SA. Если вы хотите использовать данные ETEU2019, обратитесь к администратору данных.

В базе данных статистики здоровья и исследований здоровья TAI были опубликованы оценки долей различных показателей, для подсчета которых были созданы новые переменные. Часть показателей и таблиц, опубликованных в апреле 2021 года, являлись дополнением данных предыдущих исследований. Если некоторые таблицы не могли быть дополнены в их нынешнем виде, то была опубликована новая таблица по той же теме. Также добавлены новые, ранее не публиковавшиеся индикаторы. В сентябре 2021 года был опубликован ряд дополнительных таблиц сопоставимых с исследованием 2006 года.

Sissejuhatus

Tervist määratletakse kehalise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisundina. Terviseseisundit mõjutavad vanus, kroonilised haigused ja kehtvad tervisehäired, tervisekäitumine, elukeskkond ja suhted teiste inimestega. Terviseuuringu eripäraks on tervisega seotud teemade igakülgne ja komplektne käsitus.

Esindusliku valimiga regulaarselt toimuv Eesti terviseuuring annab teadmisi täiskasvanud rahvastiku tervise ja toimetuleku kohta. Küsitletakse 15-aastaseid ja vanemaid Eesti elanikke. Uuringu välitööd viis 2019. aasta aprillist detsembrini läbi Statistikaamet.

Eesti Terviseuuring 2019 (ETeU2019) oli neljas üleriigiline rahvastiku tervist käsitlev mahukas küsitlusuuring. Uuringu eesmärk oli hinnata Eesti rahvastiku terviseseisundit, seda mõjutavaid tegureid, tervishoiuteenuste kasutamist ning võrrelda toimunud muutusi eelnevate uuringute (1996, 2006, 2014) tulemustega. Kogutud andmeid kasutatakse inimeste terviseseisundi, tervisekäitumise, sotsiaalse toimetuleku ja abivajaduse hindamiseks ning prognoosimiseks. Erinevate uuringulainete andmed aitavad jälgida trende ning pakuvad võimalusi suunata tervisepoliitikat teaduspõhiselt.

ETeU2019 oli osa Euroopa Liidu terviseuuringute kolmandast lainest, mis viidi liikmesriikides läbi ühtse metoodika alusel. Osalemine Euroopa Terviseuuringute süsteemis võimaldab saada teiste liikmesriikidega võrreldavad tervisenäitajad, mille järele on suur nõudlus. Uuring sisaldas lisaks kohustuslikele küsimustele grandis raames testitud vabatahtlikke EL mooduleid ja Eesti oma küsimusi. Nii on emotsionaalse enesetunde küsimustik (EEK-2) (1) olnud kasutusel kõikides Eesti terviseuuringutes läbi aastate.

Uuringu läbiviimise kohustus tulenes Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EÜ) nr 1338/2008 rahvatervishoidu ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika kohta (6). 2019. a uuringu läbiviimise alused esitas Komisjoni määrus (EL) nr 2018/255 (5), millega rakendati üldnimetatud määrust Euroopa terviseuuringul põhineva statistika osas. Metoodilised juhised valimi moodustamiseks ja uuringu korraldamiseks koos küsimustikuga avaldati Euroopa terviseuuringu käsiraamatus (3, 4) ja olid kohustuslikud kõigile liikmesriikidele. Käsiraamatus selgitati lähemalt, mida ühe või teise küsimusega mõõdetakse, millise näitaja jaoks andmeid kasutatakse ja kas see on võrreldav eelmise uuringulainega.

Euroopa terviseuuringuga kogutakse andmeid EL tervisenäitajate (*European Core Health Indicators*) ehk ECHI indikaatorite jaoks, mida on võimalik saada vaid rahvastikupõhiste küsitlusuuringutega (7). Terviseseisundi, tervismõjurite ja tervishoiuteenuste kasutamise näitajad kujutavad endast minimaalset statistiliste andmete kogumit, mis võimaldavad paremini jälgida rahva tervist käsitlevaid ELi programme, sotsiaalset kaasatust ja sotsiaalkaitset, tervisealast ebavõrdsust ja tervena vananemist hõlmavaid poliitikavaldkondi. Terviseuuringuga kogutavaid näitajad kasutatakse regulaarset koostatavas Euroopa Liidu terviseülevaates ja liikmesriikide tervisprofiilides (8). Kokkuvõttes on ETeU rikkalik ja mitmekülgne andmestik Eesti rahvastiku tervise uurimiseks.

1 Uuringu korraldus

Uuringu korraldamiseks sõlmiti oktoobris 2018 Sotsiaalministeeriumi, Tervise Arengu Instituudi (TAI) ja Statistikaameti (SA) vahel kolmepoolne koostööleping. Uuringu läbiviimine koostööprojektina kavandati selleks, et täita liikmesriigi kohustus, hoida järjepidevust eelmiste uuringutega ning kasutada säästlikult olemasolevaid ressursse.

Koostöölepingus ja selle lisas määratleti osapoolte kohustused ja olulisemad tähtajad, et kindlustada uuringu ühine läbiviimine kvaliteetselt ja tähtaegselt. Üldjoontes jaotusid kohustused nii, et TAI ülesandeks oli koostada ankeet koos juhendmaterjaliga, edastada Eurostatile mikro- ja metaandmed ja teha andmeanalüüs, SA ülesanne oli koostada valim ja läbi viia andmekogumine. Osapooled planeerisid oma eelarvesse tegevusteks vajalikud vahendid.

TAI tegevused:

- Välja töötada ankeet ja küsitlejajuhend eesti ja vene keeles, koos vajalike juhendite, materjalide ja ankeedikesksete kontrollidega, tagades EL nõuete täitmise ja võrreldavuse eelnevate terviseuuringutega.
- Osaleda küsitlejate koolituses; teavitada avalikkust uuringu läbiviimisest.
- Koostada SA-le loetelu uuringutunnustest, mida lisada uuringu andmestikule administratiivsete andmete baasil.
- Kodeerida uuringuga kogutud haiguste ja ravimite andmeid vastavalt ankeedi loenditele.
- Koostada ja edastada Eurostatile vastavalt rakendusmäärusele eelkontrollitud üksikandmed ning kvaliteediga seotud metaandmed ja muud nõutud materjalid.
- Töötada välja ja avaldada uuringu väljundid (ülevaated, näitajad, standardtabelid jm).

SA tegevused:

- Edastada ankeedi ühtlustatud sotsiaaldemograafiliste taustatunnuste küsimused ja juhised TAI-le.
- Vastutada ankeedi küsimuste, abitekstide, suunamiste ja kontrollseoste korrektse tehnilise realiseerimise eest eesti ja vene keeles, nii CAWI kui CAPI versioonis, kooskõlastada parandused ankeetides TAI-ga.
- Edastada TAI-le andmekogude andmete loetelu, mida kasutatakse sotsiaaluuringutes linkimiseks ja sõlmida lepingud andmekogude pidajatega lisatavate tunnuste saamiseks administratiivsetest andmekogudest.
- Koostada küsitluse valim lähtuvalt rakendusmääruses (EL) nr 2018/255 (5) ja Terviseuuringu kolmanda laine metoodilises käsiraamatus (3, 4) toodud nõuetest.
- Viia läbi põhiuuringu küsitlejate koolitus.
- Viia läbi uuringu välitööd ajavahemikus 01.04.–31.12.2019, tagades vastamismäärat vähemalt 60%. Vastajateks loetakse isikud, kellel on ankeet täidetud vastavalt Eurostati miinimumnõuetele ja antud nõusolek andmete edastamiseks TAI-le. Valim jaotatakse kuni üheksaks osaks ja antakse kuni üheksa lainena vastamiseks, esmalt CAWI-na ja seejärel vajadusel CAPI-na; küsida vastajatelt nõusolek andmete edastamiseks TAI-le.
- Teha välitööde käigust iga kuu kokkuvõte – täidetud ja poolleiolevate ankeetide arv CAWI-s ja CAPI-s, keskmine ankeedi täitmise aeg CAWI-s ja CAPI-s.
- Teha andmetöötlus vastavalt Eurostati ja TAI edastatud juhiste ja koostada andmefail; teha imputeerimine vastavalt mittevastamise piirmääradele ja kokkulepitud tunnuste loetelule.
- Arvutada andmetele kaalud vastavalt Eurostati juhiste.
- Edastada TAI-le esialgne kontrollitud ja anonüümitud üksikandmete fail ning seejärel lõplik imputeeritud ja kodeeritud üksikandmete fail koos andmekogudest saadud uuringutunnuste ja kaaludega.
- Koostada kvaliteediraportis SA tegevusi puudutavad osad.

Vastutus jagunes järgmiselt:

- Lõplike ankeetide sisu ja vastavuse eest Euroopa Komisjoni nõuetele vastutas TAI, kuid SA vastutas ankeedi sotsiaalsete taustatunnuste osa eest.
- Ankeetide vormistamise ja sisestamise ning küsimustike funktsionaalse testimise eest vastutas SA.
- Valimi koostamise, küsitluse läbiviimise ja vastanutelt andmete edastamise nõusoleku küsimise eest vastutas SA.
- Küsitlusandmete esmase kontrolli, administratiivsetest andmeallikatest lisatunnuste lisamise, imputeerimise, kodeerimise (v.a. haigused ja ravimid), ning andmetele kaalude arvutamise ja lisamise eest vastutas SA.
- Küsitlusandmete haiguste ja ravimite kodeerimise eest vastavalt ankeedi loenditele vastutas TAI.
- Lõpliku andmefaili koostamise ja andmete edastamise eest Eurostatile ning edastamisjärgse andmete valideerimise eest vastavalt määruse (EL) nr 2018/255 (5) artiklis 6 toodud nõuetele vastutas TAI.
- Kvaliteediraporti koostamise ja metaandmete esitamise eest Eurostatile vastavalt määruse (EL) nr 2018/255 (5) artiklis 7 toodud nõuetele vastutas TAI, sh vastutas SA oma tööd puudutava osa täitmise eest.
- Andmete avaldamise ja andmete vastavuse eest eelmiste uuringutega vastutas TAI.

ETeU2019 lõplike andmefailide omandiõigus kuulub solidaarselt TAI-le ja SA-le. Õigus teha ETeU isikutaseme andmeid kaudselt tuvastaval kujul kättesaadavaks kolmandatele osapooltele teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks kuulub SA-le. Statistikaamet teavitab TAI-d kasutajatest ja nende töödest.

Uuringu läbiviimine toimus järgmise ajakava raamides:

- TAI poolt valmisid uuringu ankeedid ja juhendmaterjalid 2018. aasta 23. augustil, ankeedi täpsustamine jätkus oktoobri lõpuni. Oktoobri alguses tegi Eurostat kättesaadavaks testimise järel täiendatud vabatahtlike moodulite küsimused. Seejärel oli võimalik lisada moodulite küsimused ankeeti.
- Enne välitööde algust toimusid TAI ja SA koostöös küsitlejate ja küsitlusjuhtide uuringukesked koolitused aprilli alguses 2019.
- Välitööd viis SA läbi aprillist detsembrini 2019.
- Andmetöötlus, sh andmepuhastus, kodeerimine, kaalumine ja muu ettevalmistus andmete edasiseks kasutamiseks SA-s kestis kuni märtsi lõpuni 2020. Esmaste andmete üleandmine TAI-le toimus aprillis 2020.
- TAI kodeeris täiendavalt muude krooniliste haiguste ja muude ravimite alla täidetud vastused mais 2020. Esmase ankeedi andmestiku sagedustabelite ja kontrollimiste tagasiside saadeti SA-le 25. mail.
- Töö andmefailiga jätkus SA-s kuni juuli alguseni 2020, mil TAI-le anti üle lõplikud anonüümitud andmestikud koos kaalude ja muude lisatud tunnustega.
- TAI-s järgnes Euroopa terviseuuringu faili koostamine, millega alustati augusti alguses. Mikroandmefail edastati Eurostatile septembri lõpus – Eesti andmete valideerimiskinnitus saabus Eurostatist 16. oktoobril 2020.
- Kvaliteediraporti koostamine Eurostatile algas 2021. a jaanuari alguses TAI-SA koostöös. Kolm kuud pärast mikroandmete edastamist lõppes kvaliteediraporti koostamine, uuringu metaandmed edastati Eurostatile veebruari alguses. Eurostati kinnitus kvaliteediraporti vastuvõtmisest saabus 17. veebruaril 2021.
- Esimese valiku uuringu andmetest avaldas TAI tervisestatistika andmebaasis aprillis 2021, mida täiendati septembri lõpus 2021.

Uuringu läbiviimine kulges plaanipäraselt ja tihedas koostöös.

2 Metoodika

Statistikaamet viis küsitluse läbi vastavalt Komisjoni määruses (EL) nr 2018/255 (5) toodud täpsusnõuetele. Lisaks Euroopa terviseuuringu rakendusmääruses kirjeldatud nõuetele lähtuti ETeU2019 läbiviimisel metoodilisest juhendmaterjalist, mis oli selle tarbeks välja töötatud Eurostati ja riikide esindajate koostöös terviseuuringute töörühmas:

- Euroopa terviseuuringu käsiraamat (*European Health Interview Survey (EHIS wave 3) Methodological manual*) (3, 4) sisaldas metoodilisi ja praktilisi soovitusi ning juhiseid valimi moodustamiseks ning uuringu läbiviimiseks koos standardküsimustiku ja küsimuste kontseptuaalsete juhistega;
- mikroandmete valideerimisreeglid ja Eurostatile edastamise juhised;
- Eurostatile edastatava kvaliteediraporti koostamise nõuded;
- indikaatorite käsiraamat avaldatavate näitajate kohta.

Euroopa Terviseuuringu teave (9) ja metoodika kirjeldus (10) on kättesaadav Eurostati veebilehel.

2.1 Üldkogum ja valim

Virgi Puusepp, Statistikaameti andmehõive ja töötluse osakonna juhtivspetsialist

ETeU2019 on valikuuring ning üldkogumit hinnatakse valimi alusel kogutud andmete põhjal. Terviseuuringu üldkogumi moodustasid Eesti alalised elanikud vanuses 15 aastat ja vanemad, kes elasid tavaleibkondades.

Freimi moodustamise aluseks oli rahvastiku statistilise registri isikud (RSR), kes olid 01.07.2019 seisuga vähemalt 15-aastased. RSR isikkoosseisu kuulusid 2018. a residendid, s.o SA residentsuse indeksiga määratud Eesti alalised elanikud. Elukoha aadressina kasutati isiku viimast teadaolevat aadressi.

Valimi suurus oli kokku 8500 inimest. Küsitluses osalesid ainult valimisse kuuluvad isikud, teisi leibkonnaliikmeid ei kaasatud. Kogum jaotati isiku elukoha järgi 4 kihti (tabel 1). Valimi võtmiseks sorteeriti objektid kihis esmalt maakonna, seejärel isikukoodi järgi. Valim võeti süstemaatilise valiku teel märtsi alguses 2019.

Kasutati ebaproportsionaalset kihistamist, kuna rahvastiku suurus on maakonniti erinev. Maakonnad rühmitati rahvaarvu järgi kihtidesse. Hiiu maakond moodustab teiste maakondadega võrreldes märkimisväärselt väiksema maakonnana omaette kihi.

Tabel 1. Kogumi ja valimi suurused kihtides

Kiht	Kogumi suurus	Valimi suurus
Tallinn	360 252	2 500
Harju (v.a Tallinn), Ida-Viru, Lääne-Viru, Pärnu, Tartu maakonnad	498 390	3 500
Jõgeva, Järva, Lääne, Põlva, Rapla, Saare, Valga, Viljandi, Võru maakonnad	240 414	2 100
Hiiu maakond	8 331	400
KOKKU	1 107 387	8 500

Aadressiandmed kontrolliti SA geoandmebaasi eGEOstat aadressibaasiga. Geoandmebaasi ülesanne on koguda, hallata, töödelda, analüüsida ja visualiseerida SA ruumiandmeid. Valimi isikud jaotati 132 küsitluspiirkonna vahel.

Täpsustused freimi ja valimi moodustamisel olid järgmised:

1. freimi jäeti isikuid, kes on osalenud või osalevad Statistikaameti uuringutes,

2. valimisse võeti ainult isikuid, kelle aadress oli piisava täpsusega – linnalistes asulates oli aadress teada vähemalt maja tasemeni.

Uuringus kasutati kahte küsitlusmeetodit – veebiküsitlust ja silmast-silma küsitlust. Kõigepealt paluti vastajatel osaleda veebiküsitluses ja täita ankeet ise veebis. Valim jaotati seitsmele perioodile ehk uuringumomendile. Uuringumomendi number viitab kuu numbrile, millal objekt küsitlusele anti. Iga uuringumomendi küsitluseeskiri oli skeemiga:

1. veebiküsitlus (meetod CAWI – *Computer Assisted Web Interview*) uuringumomendi numbrile vastaval kuul – üks kuu;
2. küsitaja poolt läbi viidav silmast-silma intervjuu (meetod CAPI – *Computer Assisted Personal Interview*) alates uuringumomendi numbrile vastavast järgmisest kuust uuringuperioodi lõpuni 31.12.2019.

Küsitluse ajakava ehk eeskiri koos uuringumomendi, meetodi ja kestusega on tabelis 2.

Tabel 2. Uuringumomentide kestus

Uuringumoment	CAWI		CAPI	
	Algus	Lõpp	Algus	Lõpp
4	1.04.2019	30.04.2019	1.05.2019	31.12.2019
5	1.05.2019	31.05.2019	1.06.2019	31.12.2019
6	1.06.2019	30.06.2019	1.07.2019	31.12.2019
7	1.07.2019	31.07.2019	1.08.2019	31.12.2019
8	1.08.2019	31.08.2019	1.09.2019	31.12.2019
9	1.09.2019	30.09.2019	1.10.2019	31.12.2019
10	1.10.2019	31.10.2019	1.11.2019	31.12.2019

Valimi suurus oli 8500 isikut. Uuringu käigus saadud info põhjal jagati valimis olnud isikud kolme rühma: vastanud, kadu ja loendiviga (tabel 3). Loendiveaks olid juhtumid, kus valimisik oli kas surnud, pikemaks ajaks Eestist lahkunud või elas institutsioonis.

Tabel 3. Valimi jagunemine: loendi viga, kadu ja vastanud

	Näitaja	Arv
1	Valimi suurus	8500
2	Loendiviga kokku	439
2.2	Seisundimuutused valimi võtmise ja küsitlemise vahel (surnud, Eestist lahkunud, elab institutsioonis jt)	371
2.3	Ei kuulunud üldkogumisse	68
2.4	Muud vead	
3	Valim ilma loendi veata ► [3] = [4] + [5]	8061
4	Kadu kokku	3180
4.1	Ei saadud kontakti	1014
4.2	Keeldumised (võeti ühendust, kuid keeldusid vastamast)	1441
4.3	Ei olnud võimelised vastama	204
4.4	Mitte arvestatud (sh vastuste kasutamisest keeldujad)	93
4.5	Muud põhjused	428
5	Vastanud (täidetud ankeedid)	4881

Lõplikus andmestikus oli 4881 isiku ankeeti. Mittevastanute hulgas oli 93 isikut, kes ei andnud küsitud nõusolekut oma andmete edastamiseks TAI-le edasiseks töötlemiseks. Kohustuslik Euroopa Terviseuuringu minimaalne valimi maht Eesti jaoks oli 4111 täidetud isikuankeeti. See on saadud arvestades, et võtmenäitaja – tõsiste tervisest tingitud

tegevuspiirangutega inimeste osatähtsus (15-a ja vanemate hulgas) – ei ole 5 aastaga oluliselt muutunud, 2014. a oli võtmenäitaja väärtus 0.105 (SE=0.004). Võttes arvesse mittevastamise ja võimaliku võtmenäitaja osatähtsuse vähenemise, oli 8500 turvaline valimi suurus.

Uuringu vastamismäär esialgse valimimahu järgi oli 57% (4881/8500). Vastamismäär jäi üldisest madalamaks piirkondadest Kirde-Eestis (Ida-Virumaal), Põhja-Eestis (Harjumaal) ja meeste hulgas. Vanuse järgi oli vastamismäär madalam nagu tavapäraselt nooremates vanuserühmades, kõige madalam 25–34-a rühmas, nii meeste kui naiste seas. Loendiviga arvesse võttes oli vastamismäär 61% (4881/8061).

2.2 Küsimustik

Terviseseisundit saab hinnata haiguste ja terviseprobleemide esinemise järgi, samuti selle põhjal kuivõrd terviseprobleemid piiravad inimese funktsionaalset ja sotsiaalset toimetulekut. Paljud neist küsimustest on enesehinnangulised ehk subjektiivsed. Tervisepiirangute puhul on oluline, kas tegemist on ajutise või pikaajalise piiranguga ning kui palju inimene selle tõttu vajab igapäevaeluga toimetulekuks kõrvalist abi ja kas saadud abi on piisavalt. Lisaks füüsilisele tervisele on sama tähtis vaimne tervis.

Terviseseisundit mõjutavad peale vanuse kõige rohkem kroonilised haigused ja kestvad tervisehäired. Tervis ja heaolu on seotud sotsiaalse elukeskkonna, majandusliku heaolu ja tervisekäitumisega. Tervisekäitumine võib olla nii tervist säästev ja tugevdav või siis vastupidi, tervist kahjustav. Tervisest ja sotsiaalmajanduslikust seisundist tulenevalt on inimeste vajadus arstiabi kasutamise järele erinev, arstiabi kasutamine omakorda sõltub oluliselt selle kättesaadavusest. Probleemid või takistused kättesaadavusega võivad olla seotud kas raha ebapiisavusega või siis muude põhjustega.

Terviseuuring käsitleb kõiki terviseiga seotud valdkondi üheskoos ja omavahel seostatult. Seetõttu oli uuringu ankeet mahukas ja keeruline vastajate jaoks. Lisaks on osa küsimusi väga isiklikud ning vastamiseks ebamugavad. Küsitlusega uuritakse vastaja terviseseisundi erinevaid külgi nagu enesehinnanguline tervis, kroonilised haigused ja vigastused, funktsionaalsete piirangute esinemine, vaimne tervis ja emotsionaalne enesetunne. Lisaks vaadeldakse arstiabi ja ravimite kasutamist, tervisekäitumist, aga ka igapäevast toimetulekut majapidamistööde ja enese eest hoolitsemisega ning majanduslikku toimetulekut. Tähelepanu pööratakse ka elu- ja töökeskkonna küsimustele.

Kohustusliku osa küsimustikus moodustasid Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2018/255 (5) lisas nimetatud Eurostatile edastatavad tunnused, sh sotsiaalmajanduslikud taustatunnused (haridus, töötamine, elamistingimused, leibkond, sissetulek) ja küsimustiku tehnilised tunnused, mida etteantud standardküsimustikus ei nimetatud.

Terviseiga seotud sündmusi käsitleti reeglina 12 kuu või viimase nelja nädala ajalisel ulatuses. Teatud moodulite juures, näiteks vaimne tervis ja ravimite kasutamine, oli viiteperioodiks kaks nädalat. Kuna kasutusel olid erinevad ajaperioodid, oli vaatlusalune periood küsimuses eraldi alati nimetatud ja rõhutatud.

Küsimustiku osade järjestus ankeedis oli sama, mis eelmises 2014. a uuringus. 2019. aasta uuring käsitles teemasid ja alateemasid, mis on täpsemalt väljatoodud tabelis 4.

Tabel 4. Küsimustiku kirjeldus

Osa	Osa nimetus	Osa kirjeldus
A.	Leibkonna ja leibkonnaliikmete üldandmed	Leibkonnaliikmete omavahelised perekondlikud suhted, liikmete perekonnaseis, töötamise staatus, pideva hoolduse vajadus, leibkonna kodune keel, vastaja laste arv ja vanus esimese lapse sündides
B.	Tervises seisund	Tervise enesehinnang, kroonilised haigused, tervisest tingitud igapäeva elu piirangute esinemine
C.	Õnnetusjuhtumid ja vigastused	Õnnetusjuhtumiga seotud vigastused ja selle tõttu meditsiinilise abi kasutus
D.	Vaimne tervis	Patsientide (vaimse) tervise küsimustik (PHQ-9) depressiooni levimuse hindamiseks
E.	Emotsionaalne enesetunne	Emotsionaalse enesetunde küsimustik (EEK-2), emotsionaalsete probleemide ravi, WHO-5 heaolu indeks
F.	Kehalised ja meeleeelundkonnaga seotud funktsionaalsed piirangud	Funktsionaalsed piirangud (nägemine, kuulmine, liikumine, mälu) ja valu esinemine
G.	Enese eest hoolitsemine	Enese eest hoolitsemise tegevustega (söömine pesemine, voodist tõusmine jt) seotud raskused ning abi kasutamine
H.	Majapidamistööd	Majapidamistöödega (toidu valmistamine, poes käimine, rahaasjade korraldamine jt) seotud raskused ning abi kasutamine
I.	Ennetavad tegevused	Vaktsineerimine ja tervisekontrollid; probleemide esinemine meditsiiniabi kättesaadavusega
J.	Seksuaalkäitumine	Seksuaalkäitumine, HIV-testimine
K.	Õpingud ja töö	Töötamine, töö iseloom, töötuse perioodid, töölt puudumine terviseprobleemide tõttu, õppimise piiramine terviseprobleemide tõttu
L.	Elukoht	Häirivad väliskeskkonna tingimused elukohas, eluruumide probleemid, leibkonna majanduslik toimetulek ja sissetulekud
M.	Lapsepõlvekodu	Ema-isa terviseprobleemid ja sünniriik, lapsepõlvekodus suitsetamine ja alkoholi tarvitamine
N.	Sotsiaalne tugi	Lähedastelt abi saamine, teiste hooldamine
O.	Ambulatoorse abi kasutamine	Ambulatoorse arstiabi kasutamine (perearst, eriarst); hinnangud saadud abile (patsiendikogemus); füsioterapeudi või liikumisravi spetsialisti, psühholoogi, psühhiaatri või psühhoterapeudi teenuste, koduste hooldusteenuste, kiirabi ja erakorralise meditsiini osakonna teenuste kasutamine; nende teenuste kasutamisega seotud kulutused
P.	Haiglaravi ja päevaravi kasutamine	Haiglaravil ja päevaravil viibimine, statsionaarse õendusabi (hooldusravi) ja taastusravi vajadus; nende teenuste kasutamisega seotud kulutused
Q.	Ravimite kasutamine	Käsimüügi- ja retseptiravimite kasutamine ja kulutused
R.	Suitsetamine, alkoholi tarbimine	Tubakatoodete, e-sigarettide ja alkoholi tarvitamise harjumused
S.	Narkootikumide tarvitamine	Kanepi ja muude narkootiliste ainete tarvitamine
T.	Kaal, kasv ja kehaline aktiivsus, toitumisharjumused	Kehakaal, pikkus, aktiivse vaba aja veetmise aeg, jõutreening, hinnang liikumise piisavusele, aeg istudes või lamades, uneaeg; puu- ja köögivilja söömine, vee ja teiste jookide joomine, maiustuste söömine, liha, kala, piimatoodete tarbimine; laste rinnapiimaga toitmine
U.	Hoiakud	Tervisega seotud rahulolu ja hoiakud

Erinevate uuringuaastate küsimustike põhiosad (tervise seisund, kroonilised haigused ja vigastused, vaimne tervis ja emotsionaalne enesetunne, funktsionaalsed piirangud, arstiabi kasutamine ja haiglaravil viibimine, ravimite kasutamine, tervisekäitumine) on läbi aastate jäänud samaks, kuigi küsimuste koosseis on mõnevõrra muutunud.

2019. aasta ankeet oli väga sarnane 2014. aastal kasutatuga. Sotsiaalsete taustatunnuste koosseisus tehtud muudatused olid seotud EL sotsiaalvaldkonna küsitlusuuringute taustatunnuste ühtlustamisega (11), mida tehti sotsiaaluuringute moderniseerimise käigus. (12)

2019. aastal lisandusid uued küsimuste plokid toitumisharjumuste, patsiendikogemuse ja positiivse vaimse tervise kohta Euroopa terviseuuringute vabatahtlikest moodulitest. Toitumisharjumuste ja patsiendikogemuste moodulite kvalitatiivne testimine uuringu eeltöona toimus aasta enne uuringut ja selle viis läbi SA. Ambulatoorse abi kasutamise juures lisandusid hinnangud saadud abile (patsiendikogemus). Toitumisharjumuste osas tulid juurde vee ja teiste jookide joomine, maiustuste söömine, liha, kala, piimatoodete tarbimine ja laste rinnapiimaga toitmine. Emotsionaalse enesetunde juures kaasati WHO-5 (13) heaolu indeksi küsimused. Uute vabatahtlike moodulite küsimuste lisamine suurendas ankeedi mahtu ja vastajate koormust, kuid nende teemade suhtes oli olemas tugev siseriiklik huvi tulemuste vastu.

Küsimustiku ja juhendmaterjali ettevalmistamisele eesti keeles järgnes tõlkimine vene keelde. Tõlke tegi ekspert, kes osales kolme eelneva terviseuuringu ankeedi väljatöötamisel. See kindlustas tõlke kvaliteedi ning asjakohasuse ja keele eripära oli arvesse võetud.

Küsitluseks vajalik instrumentarium valmistati ette kahes keeles, eesti ja vene keeles. Kuna kasutusel oli kaks küsitlusviisi, veebiversioon (CAWI) ja küsitlejaga arvutiversioon (CAPI), siis olid ühtlustatud peale küsimuste ja vastusevariantide ka ankeeti lisatud abitekstid nii, et need olid kasutatavad mõlema küsitlusviisi puhul.

Kuna ankeedi ülesehitus, enamus küsimusi ja põhimõtted olid samad, mis 2014. aastal, sai SA kasutada eelmise laine tehnilisi materjale ning uuringu ettevalmistusperiood oli võrreldes eelmise uuringuga lühem.

Arvutiküsitlusele kohaselt lisati ankeeti andmestiku kvaliteedi tagamiseks automaatsed kontrollseosed erinevate küsimuste vahel, samuti vastuste miinimumid, maksimumid, filtrid ja muud reeglid. Euroopa terviseuuringu valideerimisreegleid ei olnud otse võimalik üle võtta, vaid tuli kohandada ankeedi küsimustele vastavaks. Lisaks sellele puudutasid Eurostati ette antud kontrolltingimused ainult neile edastatavaid tunnuseid ja kodeerimist.

Kohandamisi ankeedis võrreldes Euroopa Terviseuuringu kohustuslike küsimustega tehti vajadusest jätkata varem esitatud Eestipoolsete küsimuste aegridu. See puudutab nii küsimuste esitamist kui nende järjestust ankeedis. Sarnased teemad koondati kokku või vastupidi, kattuvate teemade korral olid küsimused jaotatud hoopis erinevate ankeedi osade vahel. Näiteks töölt puudumiste kohta küsiti töötamise osas. Arstiabi mittesaamise kohta küsiti ankeedis kahes kohas: nii ennetavate tervisekontrollide järel kui arstiabi kasutamise küsimuste juures. Küsimused olid erinevad sama teema kohta, kokku neid panna ei saanud ning see põhjustas kordumist. Sarnaseid küsimusi esines veel emotsionaalse enesetunde küsimuste puhul. Jätkati alkoholitarbimise andmete kogumist alkoholi liikide järgi: lahja alkohol (õlu, siider, *long drink* jm kuni 6% alkoholisisaldusega jook), kange õlu (üle 6% alkoholisisaldusega), vein, vahuvein (kuni 12% alkoholisisaldusega), alkoholikokteilid või lahjemad liköörid (ca 20% alkoholisisaldusega) ja kange alkohol (viin, konjak, brändi, džinn, viski jm 40% alkoholisisaldusega jook).

Kohustuslikest Eurostati tunnustest ei saanud vastuseid otse ankeedist võtta 13 tunnuse puhul (vt lisast 3, Kohustuslike küsimuste kohandamised ankeedis). Nende tunnuste moodustamiseks tuli teha Euroopa Terviseuuringu tarbeks arvutusi, kasutada mitme vastusevariandi või tunnuse kombineerimist. Kohandatud küsimused olid järgmiste teemade juures: kooselu, abi kasutamine isikuhoolduses ja majapidamistöodes, perearsti ja eriarsti poole pöördumine, ravimite kasutamine, suitsetamine, alkoholi tarvitamine.

Kohandamistega tuleb arvestada, kui kasutatakse ETeU2019 andmeid võrdlemiseks teiste riikide terviseuuringutega.

Partneriga kooselu tunnuse jaoks kasutati leibkonnatabeli vastust. Igapäevase enese eest hoolitsemise tegevustega (söömine, voodist tõusmine, riietumine, üle keha pesemine, tualeti kasutamine) toimetuleku abivajadust uuriti Eesti ankeedis rohkemate vastusevariantidega. Samamoodi toimiti koduste tööde küsimuste puhul (toidu valmistamine, poes käimine, kergemad või raskemad majapidamistööd, telefoni kasutamine, ravimite võtmine, igapäevane rahaasjade korraldamine).

Alkoholi tarvitamist küsiti ankeedis alkoholi liikide kaupa ehk alkoholisisalduse protsendi järgi eraldi (lahja alkohol, kange õlu, vein, kange alkohol). Joodud alkoholikogused liikide kaupa tuli seega hiljem tulemuste saamiseks summeerida ettenähtud alkoholiühikuteks (alkoholi annusteks) teisendamisel.

Väiksemaid kohandamisi tehti mitme teema puhul selliselt, et oleks võimalik saada võrreldavaid vastuseid eelmiste uuringutega ja ka kohustuslike vastuste jaoks. Suitsetamise esimese põhiküsimuse juures kasutati rohkem vastusevariante. Kehalise aktiivsuse osas ei küsitud ühest kohast teise jalgsi või jalgrattaga liikumise vastuses mitte ajavahemikke, vaid kulunud aega minutites. Viimase gripi vastu vaktsineerimise vastusevariante lisati rohkem ning küsiti viimase vaktsineerimise kuud ja aastat kõigilt kuni kaks aastat tagasi vaktsineeritult. Perearsti visiite viimase nelja nädala jooksul küsiti ETeU2019 ankeedis eraldi kontakti liikide kaupa – vastuvõtud, koduviisiidid, telefoni ja e-kirjaga nõustamised, samuti eriarsti visiitide puhul eraldi vastuvõtud ja telefonikonsultatsioonid. Retsepti- ja käsimüügiravimite kasutust küsiti sama küsimusega, kuid mitte ainult viimase kahe nädala, vaid enamate ajaperioodide kohta.

Eesti Terviseuuring 2019 ankeedid on leitavad TAI veebilehelt¹, eestikeelne ankeet on lisas 5. Lisaväärtust uuringu andmete kasutajatele teadustöö tegemiseks pakuvad küsitlusandmete juurde lingitud andmed administratiivsetest allikatest tervisega seotud teemadel (vt ptk 4.6).

¹ <https://www.tai.ee/et/teadustoo/teadustoo/rahvastikupohised-uuringud/eesti-terviseuuring>

3 Küsitlus

Uuringu välitööd teostas Statistikaamet aprillist detsembrini 2019. aastal. Kuna tervis ja tervise teemaliste küsitlusuuringute tulemused sõltuvad küsitluse toimumise aastaajast, siis olid uuringu välitööd jaotatud võimalikult pikale ajaperioodile, et tagada küsitlejate ühtlane töökoormus ja kahandada hooajalisuse mõju terviseuuringu tulemustele. Euroopa terviseuuringu tingimustes oli kohustus viia läbi küsitlus 2019. aastal vähemalt kolme kuu jooksul, millest üks kuu pidi jääma ajavahemikku septembrist detsembrini.

Andmete kogumisel kasutati kahte küsitlusviisi: veebipõhist isetäitmist (CAWI) ja küsitlejaga silmast-silma arvutiintervjuud (CAPI). Vastajate veebis poolelijäänud ankeedid võtsid üle küsitlajad ja nii tekkisid ka kombineeritud küsitlusviisidega ankeedid. Küsitlejaga intervjuu puhul oli vastajatel võimalus teatud tundlikumad teemad soovi korral arvutis ise vastata. Küsitlus viidi läbi kahes keeles: eesti ja vene keeles. Terviseuuringu eesti- ja venekeelsed küsimustikud ning küsitlejajuhendid koos abiinfoga vastajatele töötati välja TAI-s koostöös SA-ga.

Eelmise uuringulaine puhul viidi põhiuuringu ettevalmistamiseks ja hilisemate mõõtmisvigade vähendamiseks läbi prooviuuring. Kuna seekord uuringu küsimustikus suuri muudatusi ei tehtud ja kohandati vaid 2014. a uuringu jaoks ettevalmistatud vahendeid, siis prooviuuringut ei tehtud. Küll aga viidi uuringu ettevalmistusperioodil läbi Euroopa terviseuuringu uute vabatahtlike moodulite kasutuselevõtmiseks vajalikud kvalitatiivsed testimised. Testitud moodulid olid toitumise ja patsiendikogemuse kohta, neile lisandus põhiuuringus veel viis positiivse vaimse tervise küsimust.

3.1 Välitööd ja andmete kogumine

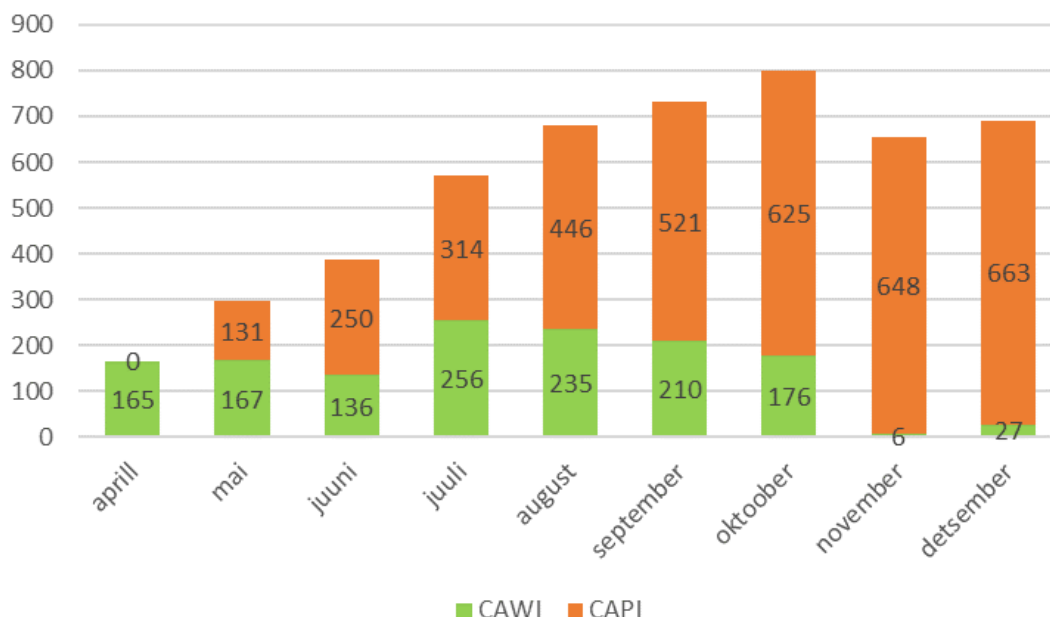
Enne välitööde algust toimusid TAI ja SA koostöös küsitlejate ja küsitlusjuhtide uuringukesksed koolitused. Koolitused toimusid aprilli teisel ja kolmandal nädalal kolmes rühmas. Alguses küsitlusjuhtidele (5 inimest), siis kahele SA küsitlejate rühmale (30+30 inimest). Enne koolitust oli kõigil osalejatel võimalik tutvuda juhendi ja küsimustikuga, samuti kasutades testkasutaja ID-d tutvuda arvutiprogrammiga ning saada juba koolitusel tekkivatele küsimustele vastused. Paljud küsitlajad olid tuttavad tervise teemaga, kuna tegutsesid juba eelmises uuringulaines. TAI vastutas koolituses terviseküsimuste eest, SA sotsiaal-majanduslike taustatunnuste, vabatahtlike moodulite ja tehniliste küsimuste eest.

Terviseuuringu välitööd algasid 2019. aasta aprillis CAWI läbiviimisega ning kuu aega hiljem, mais 2019 algas CAPI küsitlus neile, kes eelnevalt CAWI-s ei olnud vastanud või kelle ankeet oli CAWI-s pooleli jäänud. Uuringu valim oli jaotatud kokku seitsmeks osaks ning osad anti seitsme lainena kuude kaupa vastamiseks, esmalt CAWI-na ja seejärel CAPI-na (tabel 5).

Tabel 5. Valimi maht uuringumomendi järgi

Uuringu kuu	Valimi maht
4	1075
5	1088
6	1099
7	1461
8	1466
9	1275
10	1036
Kokku	8500

Välitööd algasid ja lõppesid plaanipäraselt, kõige suurem osa vastustest laekus augustist oktoobrini (joonis 1). Andmete laekumist ja korrektsust kontrollis jooksvalt SA. Kokku täideti välitööde käigus 4976 ankeeti, neist 27,7% veebis, 2014. a uuringus täideti veebis tunduvalt vähem – 12% ankeetidest.

Joonis 1. Eesti Terviseuuring 2019 täidetud ankeetide laekumise esialgsed andmed, aprill–detsember 2019

2019. aasta uuringus küsiti vastajatelt nõusolekut andmete edastamiseks TAI-le, TAI ülesannete täitmiseks. Kuna TAI ei ole riikliku statistika tegija ja riikliku statistika seaduse (14) järgi, siis oli nõusoleku küsimine ainus võimalus uuringu andmete edastamiseks. 93 vastajat ehk 1,9% vastanutest ei nõustunud oma andmete kasutamisega ning nende antud vastused jäid uuringu andmestikest välja.

Intervjuude kestus oli keskmiselt 65 minutit. CAWI ja CAPI puhul mõlemal 65 minutit ja segameetodi puhul 78 minutit (tabel 6). Minimaalselt kestis CAWI intervjuu 5 minutit ja CAPI intervjuu samuti 5 minutit. 5–10-minutilisi täitmisi oli siiski kokku vaid 12, neist 11 veebis. Kõige pikemad registreeritud täitmised olid CAWI-s 4 tundi ja 27 minutit, CAPI-s 27 tundi ja 59 minutit ja segameetodil 11 tundi ja 30 minutit. Internetis toimunud vastamise kestuse puhul tuleb arvestada, et kui küsitlusleht oli vastajal lahti ja selles midagi vahepeal ei tehtud, siis täitmise vaheaegade kohta ülevaade puudub. CAPI korral mõjutas intervjuu pikkuse arvestust ankeedi hilisem küsituleja osa lõpetamine, mis märkis küsitluse aja lõppu. Tekkisid veel väga lühikese kestusega üheminutilised küsitlused, kui ankeedis jäeti vajutamata „Lõpetamise“ nupule. Seega ei ole küsitluse kestuse andmed väga täpsed.

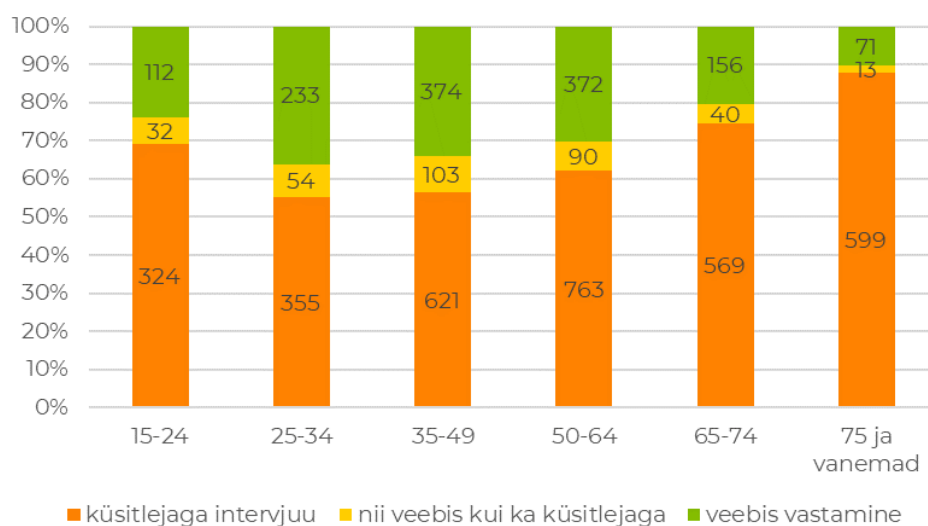
Tabel 6. Küsitluse kestus (sekundit)

Küsitlusviis	Vastajate arv	Keskmine	St hälve	Miinumum	Maksimum	Täidetud ankeetide arv
CAPI	3231	3871,57	3474,07	300,0	100 739,0	3231
CAWI	1318	3873,05	233433	300,0	16 046,0	1314
sega	332	4677,53	3560,26	2940,0	41 423,0	332

Teise isiku eest vastuste andmine (*proxy* ehk vahendajaga intervjuu) ei olnud terviseuuringus üldiselt lubatud, kuna käsitletakse paljusid enesehinnangulisi, isiklikke ja tundlikke teemasid, mille kohta teise inimese poolt antavad vastused ei ole asjakohased. Teise isiku eest vastamise erandite kohta olid uuringu käsiraamatus juhised ette antud. Kui valimiisik ei olnud võimeline pikaajalistest ja püsivatest terviseprobleemidest tulenevalt ise vastama, oli lubatud tema eest vastamine. Soovitatavalt pidi see inimene olema lähedane, tema leibkonnast või hooldaja. Samuti oli ette antud, milliste küsimuste puhul lubati hiljem teise isiku vastused arvesse võtta. Kuna ankeedis küsiti vastaja kohta alles ankeedi lõpus, siis küsiti kõik küsimused kõigi käest.

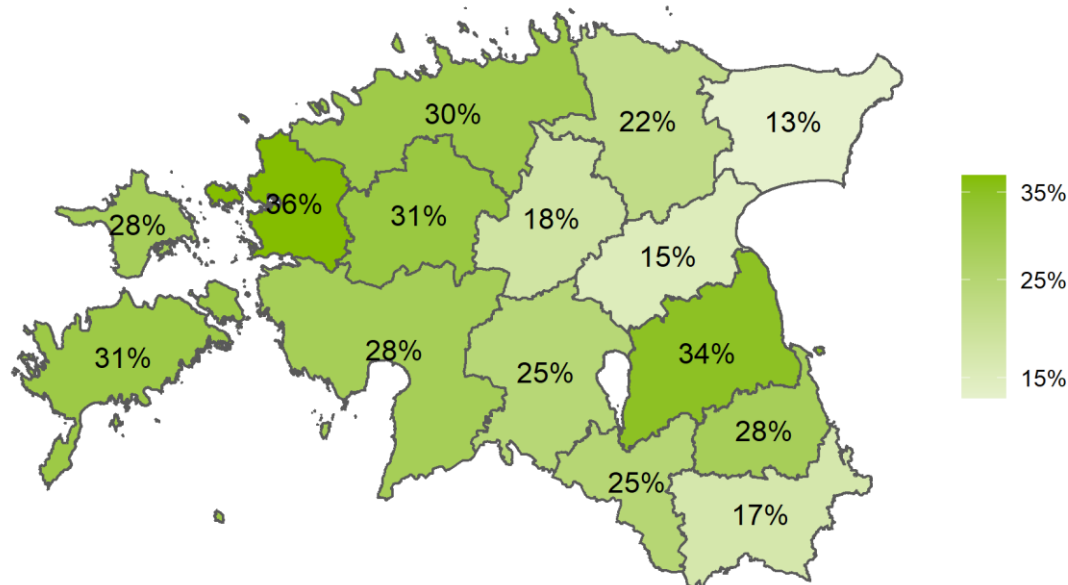
96 juhul märgiti vastustes, et abistati vastajat – sel juhul oli tegemist inimesega, kes ei näinud või kuulnud või ei mäletanud enam väga hästi. Samuti kuulusid siia rühma veel noored, kellel leibkonna küsimustele aitas ema vastata. Esines 27 juhtumit, kus keegi teine leibkonnaliige vastas küsitlusele ja vastanute hulgas oli 3 vastajat, keda abistas vastamisel leibkonda mittekuuluv laps või vanem. Ülejäänud 4755 vastasid ise.

Võrreldes teistega oli veebis ankeedi täitjate seas rohkem kõrgema haridusega ja töötavaid inimesi. Vanuserühmade järgi oli eelistatum küsitlejaga intervjuu 65-a ja vanemate ning 15–25-a hulgas (joonis 2). Keskmistes vanuserühmades olulist erinevust ei olnud.

Joonis 2. Vastanute jagunemine küsitlusviisi ja vanuse järgi

Küsitlusviisi valikul piirkonniti oli veebiküsitlus eelistatum Tartumaal ja Läänemaal, veebivastajaid oli teistest vähem Ida-Virumaal ja Jõgevamaal (joonis 3). Lisas 1 on vastanute jagumine soo, vanuse, hardustaseme ja majandusliku staatuse ning küsitlusviisi järgi.

Joonis 3. Veebivastajate osatähtsus maakonniti

3.2 Küsitlejate töö

Kristiina Saar, Statistikaameti küsitlusvõrgu osakonna juhtivspetsialist

Terviseuuringus oli küsitlejatel nõutav tavapärane kodukülastuse kontakteerumiste arv – kolm maapiirkonnas ja viis linnas –, enne kui respondent mittevastanuks (*non-participation*) loeti. Kontakti tõenäosuse suurendamiseks juhendati küsitlejaid kontakti võtma erinevatel nädalapäevadel ja kellaaegadel. Iga kord jättis küsitleja postkasti ka oma nimega teatise, kuhu märkis järgmise eeldatava külastuskäigu aja. Keskmiselt tehti neli katset kontakti võtta, enne kui respondent mittevastanuks tunnistati.

Kui respondentil oli olemas telefoninumber, siis võis küsitleja sellele helistada, kui kodukülastuse käigus ei olnud inimest kätte saanud. Intervjuud telefoni teel teha ei tohtinud, ainult külastusaega võis kokku leppida.

Iga kuu alguses saadeti e-kirjaga vastava uuringukuu valimiosale teavituskiri. Neile, kellel puudus meiliaadress, saadeti kiri postiga. Kirjas tutvustati uuringu eesmärke ja sisu, selle korraldust ja andmekaitse reegleid. Kiri sisaldas küsitleja kontaktandmeid ja veebiküsitluse linke koos juhistega sisselogimiseks. Nendele, kes ei olnud veel vastanud või kellel ankeet oli pooleli jäänud, saadeti CAWI perioodi vältel üks kord nädalas meeldetuletuskirju. Kuna ühe valimiosa CAWI-s vastamise periood kestis kuu aega, sai CAWI-s mittevastanud inimene maksimaalselt neli teavitust uuringu kohta.

Pärast välitööde lõppu saatis SA küsitlejate töö hindamiseks vastajatele tagasiside ankeedi kaheksa küsimusega. Tagasiside küsimustikuga koguti infot uuringus osalejate hinnangu kohta küsitleja tööle (CAPI vastajad) ja küsimustiku täitmise lihtsusele ning uuriti üldist rahulolu Statistikaameti küsitlustega. Tagasisidekiri saadeti kõigile intervjuu teinud vastajatele, kelle meiliaadress oli olemas, lisaks paberil kiri valikule vastajatest, kelle meiliaadressi ei olnud kasutada.

Kõigile 4975 Terviseuuringus 2019. aastal osalejale (sh neile, kes ei andnud nõusolekut andmete edastamiseks TAI-le) saadeti e-kirjaga tagasiside küsimustik. Küsimustik jäi

saamata neist umbes 18%-l, sest neil kas ei olnud meiliaadressi või oli vale meiliaadress. Küsimustikule vastas 918 inimest.

Võrreldes teiste 2019. aastal toimunud Statistikaameti sotsiaaluuringutega hindasid terviseuuringu vastajad küsimustiku täitmist raskemaks. Kui terviseuuringu puhul hindas umbes kolmandik, et küsimustiku täitmine oli väga lihtne, siis teistes uuringutes osalejatest pidas ankeedi täitmist väga kergeks üle poole vastajatest. Keskmisest raskemaks hindas ankeedi täitmist vaid 13% muudes uuringutes osalejatest, samal ajal kui terviseuuringus osalejatest pidas küsimustiku täitmist raskemaks kolmandik vastanutest.

Küsimustiku täitmise lihtsuse juurde oli võimalik lisada kommentaar. Seda võimalust kasutas 220 terviseuuringu vastajat.

Kõige sagedamini esinenud kommentaarid:

1. Küsimustik liiga pikk, ajakulukas
2. Ei leidunud/ei osanud valida sobivaid vastusevariante, oleks vaja rohkem variante, jah/ei küsimuste puhul ei osanud kumbagi vastata
3. Raske meenutada pika aja taha, raske kulutusi meenutada
4. Alkoholi küsimustest ei saanud aru/ei osanud vastata
5. Korduvad küsimused
6. Liiga isiklik, ei arvestanud ealiste iseärasustega, mõned küsimused ei olnud sobilikud kõigile vanusegruppidele

Kvaliteedikontrolli osas jälgiti, kas küsitlus viidi läbi vastavalt meetodikanõuetele. Ilmnes, et Terviseuuringus andis 11 kirja saanud vastajat (1,2%) teada, et intervjuu tehti telefoni teel. Kõik need vastused täpsustati küsitlejatega üle ja osadel juhtudel leidis telefoni teel vastamine kinnitust, enamasti ei olnud vastajatel aega kokku saada või olid nad haiged, aga mitte alati. Kolmel juhul toimus vastamine tegelikult CAWI-s (ilmselt vastaja mäletas valesti) ja kahel juhul lõpetas küsitleja CAWI-s alustatud ankeedi.

Küsitlejate poolelt oli ebamugav esitada seksuaalkäitumisega seonduvaid küsimusi – neid oli keeruline küsida, eriti vanemaealistelt inimestelt või vastupidi nooremalt osalejatelt. Arvutiküsitluse juures oli võimalik pakkuda isetäitmise võimalust sellistel puhkudel, kuid see ilmselt sobib rohkem noorematele ja vähem vanematele inimestele. Vastajad kurtsid, et ankeet oli liiga pikk – intervjuule läks sageli 1,5 tundi ja vahel ka rohkem. Lisaks tundus vastajatele, et teatud küsimused korduvad. Tagasisidekirjades kurdeti üldisemalt, et olid liiga isiklikud küsimused ja liiga palju küsiti leibkonnaliikmete kohta, kuigi samas veebis vastamisvõimalust ei kasutatud eriti aktiivselt. Mõne küsimuse vastusevariante nimetati liiga jäikadeks, kus ei leidunud neile sobivat vastusevarianti. Samuti jäi osadele vastajatele arusaamatuks, milliseid küsimusi võis vahele jätta. Samas öeldi ka uuringu kohta palju positiivset, kiideti, et tegemist on olulise, huvitava ja hästi organiseeritud uuringuga.

4 Andmetöötlus ja andmestike komplekteerimine

Andmestiku kontrollimist, kodeerimist, kaalumist ja muud ettevalmistust andmete edasiseks kasutamiseks teostas Statistikaamet. Terviseuuringu andmete kontroll algas 2019. aastal esimeste ankeetide laekumise järel ning lõppes 2020. aasta aprillis, kui uuringu esialgse andmekorrastuse läbinud failid ilma lisatunnuste ja kaaludeta edastati TAI-le. TAI poolt saadeti kontrollimise tulemustega tagasiside koos küsimustega SA-le mais. Maikuu jooksul teostas TAI krooniliste haiguste juures nimetatud muude (loetelus nimetamata) haiguste, ema-isa muude haiguste ja arsti määratud retseptiravimi kasutamise põhjuseks märgitud haiguste kodeerimise lõpliku andmestiku jaoks.

4.1 Esmane andmetöötlus

Marin Tasuja, Statistikaameti rahvastiku- ja sotsiaalstatistika osakonna juhtivanalüütik

Uuringus esinevaid töötlusvigu vähendatakse andmekontrolliga, mis peavad tagama, et vastused on loogilised, omavahel kooskõlas ja et ankeetidesse ei jääks sisestusvigu. Nii sülearvutiga tehtava silmast-silma intervjuu kui veebiküsitluse puhul rakendatakse automaatkontrolle intervjuu ajal. Loogilised kontrollid annavad vastuolust märku kohe pärast küsimusele vastamist, millega kontroll seotud on. Loogilisi vastuolusid tuleb küsitajal kontrollida intervjuu ajal ja olenevalt probleemist kas parandada vastust või lisada selgitav märkus.

Peale terviseuuringu välitoid liideti CAPI ja CAWI vastused üheks andmestikuks kokku ja laeti toorandmebaasi. Laekunud ankeetides vaadati üle andmetöötluse käigus loogiliste kontrollide teated ja küsitajate lisatud selgitused ning muud märkused. Piisavad selgitused aktsepteeriti, vigade või ebapiisavate selgituste puhul pöörduti täpsustamiseks küsitajale poole. Samamoodi vaadati läbi vastusevariandi „muu“ valikule lisatud selgitused. Leitud vead parandati. Kuna uuringule lingiti juurde palju infot erinevatest andmekogudest, siis oli eriti oluline, et isikukoodid (mille alusel seostamine toimus) oleksid täpsed ja vastaksid uuringus osalenud inimesele. Lisaks isikukoodidele kontrolliti üle ka aadresside korrektsus.

Seejärel kodeeriti vastaja poolt vaba tekstina sisestatud muutujad nagu ametid ja tegevusalad. Lisaks kodeeriti ümber ka „muu“ välja vastuseid. Tihti vastajad ei tea või ei pane tähele, kas nende vastus sobiks etteantud variantide alla ja lihtsam on oma variant muu alla kirja panna. Andmetöötajad kontrollivad, kas kirjepandud variandi saaks kuhugi etteantud vastuse alla paigutada ja kui see ei sobi, jääb muu alla.

Terviseuuringu andmetöötlemises kasutati vastuste kodeerimisel järgmisi klassifikaatoreid: ametite klassifikaator (ISCO-08), Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (EMTAK 2008), Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaator 2018 v3 (EHAK), keelte klassifikaator, rahvuste klassifikaator 2013 var 1, rahvusvaheline haiguste ja nendega seotud terviseprobleemide statistiline klassifikatsioon (RHK-10), riikide ja territooriumide klassifikaator, riiklik ühtne hariduse liigitus (ISCED 2011).

Seejärel rakendatakse andmestikule mitmeid andmetöötluse kontrolle, osad kontrollid on automaatsed, teised kontrollid tuleb andmetöötajatel käsitsi lahendada, parandades õigeks (st ankeedi kuvamistingimustele vastavaks) ka ühe tunnuse muutmisega kaasnevaid võimalikke muid ebakõlasid ankeedis (või märkides vastuste puudumisel need teadmata vastusteks). Andmestikule küsitlemise ajal rakendatud kontrollid toimivad tavaliselt hästi (nt lubatud on ainult teatud väärtuse vahemikud). Probleeme võib tekitada olukord, kus kontrollitakse mitme küsimuse vastuse omavahelist kooskõla ja need küsimused asetsevad ankeedis üksteisest kaugel. Juhul kui eespool olev vastus on vale, on

küsiteljal seda peaaegu võimatu kohapeal parandada – see on aeganõudev ja tähendaks teatud juhtudel terve küsimustiku algusest peale uuesti vastajaga koos läbi käimist. Sellepärast ei jäeta seda tüüpi vastuolusid küsitelja lahendada ja need kontrollitakse hiljem andmetöötajate poolt ja parandatakse ankeedis. Küsiteljal on võimalik märkida, et vastuolu on õige teatud põhjusel, mis hiljem andmetöötajate poolt üle kontrollitakse. ETeU küsimuste vaheliste kontrollidega palju probleeme polnud, välja arvatud majandusliku aktiivsuse küsimused, mida küsiti mitme eri küsimusega ja vastused alati omavahel ei sobinud.

Lisaks kontrollitakse andmetöötajate käigus ebaloogilisi vastuseid, mille toovad esile nn pehmed kontrollid/hoiatused (nt kas saab selles eluruumis ikka nii palju tube olla, kui vastaja märkis jne) ja parandatakse leibkonna koosseisus ette tulla võivaid vigu. Selleks kasutatakse lisaks ankeedile võimalusel erinevaid allikaid, näiteks eluruume puudutavate küsimuste korral Ehitisregistrit.

Samas etapis arvutatakse andmestikule juurde lisamuutujad ja lingitakse vajalikud andmed registritest. Kui kõik probleemid on lahenduse saanud, läheb andmestik anonüümimisele. Eemaldatakse isikukood, täpne aadress, kontaktaadressid jms isiku tuvastamist võimaldav info ja tehnilised tunnused.

Kuna vabavälja-tekstidesse (nt amet, tegevusala, „muu“ vastusevariandi selgitused) saab vastaja/küsitelja kirjutada kõike (sinna ei saa kontrollile lisada), siis võivad need sisaldada ka konfidentsiaalset infot. Sellepärast vabavälja tekste anonüümimise andmestikus kunagi ei kuvata ja neid näevad andmeid kontrollinud analüütikud ainult erijuhtudel peale tekstide eelnevat kontrollimist.

Imputeerimise ja kaalumise etapp toimus peale andmete kontrolli. Lähtuti Eurostati poolt ette antud juhistest. Nende puudumisel tugineti sarnastes uuringutes rakendatud meetodikatele. Vastavalt imputeeritud tunnustele arvutati andmestiku juurde ka ekvivalentsissetulek ja selle kvintilid.

4.2 Kaalude arvutamine

Tatjana Iljašenko, Statistikaameti matemaatilise statistika juhtivmetoodik

Uuringu üldkogumiks olid 01.01.2019 seisuga Eestis elavad isikud, kes on vähemalt 15 aastat vanad ning kes ei ela institutsionaalses leibkonnas. Laiendamine toimus kirjeldatud üldkogumile.

Lõpptulemuse järgi jagunesid 8500 valimiisikut järgmiselt:

- Vastanuid – 4881 (58% valimist),
- Mittevastanuid – 3180 (37% valimist, 3087+93),
- Loendiviga – 439 (5% valimist).

93 isikut vastas küsimustele, kuid ei andnud luba andmete kasutamiseks, mille tõttu on loetud nad mittevastanute hulka.

Kaalud on arvutatud kolmes etapis: disainikaalud, mittevastamist korrigeerivad kaalud ning kalibreeritud kaalud, mis on lõppkaalud.

1. Disainikaalud (tunnus DKAAL_ISIK)

Disainikaalud arvutatakse valimi disainist lähtuvalt, mis antud uuringu korral on süstemaatiline valik kihtides. Kokku on neli kihti ning disainikaal on ühe kihi piires konstantne. Disainikaal on arvutatud kõigile valimiisikutele kui pöördväärtus valimisse sattumise tõenäosusele ehk kui objektide arv kihis jagatud kihi objektide arvuga freimis.

2. Mittevastamist korrigeeriv kaal (tunnus MVKAAL)

Mittevastamise arvesse võtmiseks on kasutatud logistilist regressiooni. Logistilise regressiooniga leiti vastamise tõenäosus, kus vastamist seletavate tunnustena kasutati: 5-aastase vanuserühma indikaator, maakond (Tallinn eraldi), isiku elukoha pealt arvatud linn-maa tunnus. Mittevastamist korrigeeriv kaal MVKAAL arvutati disainikaalu ja vastamise tõenäosuse jagamisega.

Mittevastamist korrigeeriv kaal arvutatakse ainult vastanud isikutele.

Uuringu käsiraamat soovitas kaalude trimmimist, kui kaalud on liiga varieeruvad. Trimmimise vajadust kontrolliti ning kaale trimmida ei olnud vaja. Trimmimise faktorina kasutati väärtust 3 nagu käsiraamatus (3, 4) ka soovitati.

3. Kalibreeritud kaal (tunnus KAAL)

Et vähendada mittevastamise tõenäosuse hinnangu nihet ning korrigeerida sellest saadud kaale selliselt, et võimalikult täpselt hinnata kaalude abil saadud rahvastikujaotust, kalibreeriti kaalud teadaolevate demograafilise andmetega. Kuna kalibreerimise protseduuri rakendatakse eelnevalt saadud mittevastamist korrigeeriva kaalu hinnangule, siis on arvestatud siin samuti ainult vastanud isikutega.

Kalibreerimine tähendab kaalude korrigeerimist teatud faktoriga nii, et saadakse kaalude summeerimisel kokku etteantud kalibreerimissummad, näiteks rahvaarv erinevate gruppide kaupa. Kalibreerimissummadeks on võetud rahvaarv Statistikaameti andmebaasist 01.01.2019 seisuga. Kogusummade juures on arvestatud vaadeldava üldkogumiga (15+ isikud) ning välja on võetud institutsioonis viibijate arvud. Kui institutsioonis viibijate arvu ei ole teada vaadeldud grupis, siis on institutsioonis viibijate arvu selles grupis hinnatud proportsionaalsuse põhimõttel. Kalibreerimisel on kasutatud järgmisi tunnuseid: sugu ja 5-aastane vanuserühm koos vaadates, maakond (Tallinn eraldi), linnastumisastme indikaator (linn-maa tunnus), haridus (ISCED 2011 jaotusest tuletatud 5 gruppi: 0–1, 2, 3–5, 6–8, haridus teadmata). Hariduse tunnus lingiti ETeU2019 andmestikule juurde kasutades SA andmebaasi tunnust, mida kasutatakse hariduse järgi rahvaarvu arvutamisel ja avaldamisel SA avalikus andmebaasis (vt SA andmebaasi tabel RV0231U).

Kalibreerimine tehti R tarkvara paketi „icarus“ abil, mis oma olemuse ja kasutamise põhimõtte järgi on väga sarnane SAS makroga CALMAR. Kalibreerimise tulemusena saadi lõplik kalibreeritud kaal.

4.3 Imputeerimine

Tatjana Iljašenko, Statistikaameti matemaatilise statistika juhtivmetoodik

Imputeerimise põhimõtteks on puuduvate väärtuste ennustatud väärtustega asendamine. Ennustatud väärtuste hinnanguid leitakse teatud meetoditega ning kasutades andmeid, mille puhul on väärtused esitatud.

Euroopa terviseuuringu käsiraamatu kohaselt loeti väärtuste puudumise peamiseks põhjuseks küsitletava mittevastamine, mis on eriti aktuaalne sissetulekut puudutavate andmete korral. Sellest lähtuvalt soovitab uuringu käsiraamat imputeerida sissetulekuga seotud tunnuseid, et minimeerida mittevastamisest tingitud mõju vähemruutude meetodiga ning lihtsustada andmete analüüsimist.

Imputeerimismeetodina kasutatakse põhiliselt statistilist imputeerimist, mis põhineb järjestikulisel regressiooni modelleerimisel (või aheldatud võrranditel) arvestades muutuja väärtuste tüüpi ning jaotust ning võimaldab imputeerida mitu tunnust korraga. Sellest tuleneb ka meetodi nimi „Mitmene imputeerimine järjestikulise regressiooni/aheldatud võrrandite meetodil“. Meetodit rakendatakse R tarkvara paketi „mice“ abil.

Antud uuringu raames imputeeriti isikliku sissetuleku (tunnus ETEUL15) ning leibkonna sissetuleku (YD18) tunnuseid, kasutades seletavateks tunnusteks eluruumide seisundi identifikaatorit (tunnus YD8), leibkonna võimet vajalike kulutuste tegemisega hakkama

saada (tunnus YD17), linnastumisastme indikaatorit (T_ELUKOHT tunnusest tuletatud tunnus linn-maa), asula tüüpi (T_ELUKOHT tunnusest tuletatud tunnus asula_tyyp), ning leibkonna esindaja isikuandmeid: vanust (tunnus VANUS), haridust (SA andmebaasi andmetest saadud ISCED 2011 jaotusest tuletatud 5 grupp: 0–1, 2, 3–5, 6–8, haridus teadmata), emakeelt (SA andmebaasi andmetest) ning perekonnaseisu (SA andmebaasi andmetest).

Imputeeritud isikliku ning leibkonna sissetuleku väärtusi korrigeeriti sissetuleku vahemike abil, kus see oli võimalik (väärtuse vahemikust alla või üles poole välja langemise korral asendati need kas ülemise või alumise vahemikupiiri väärtusega).

Üheliikmeliste leibkondade sissetuleku puuduvate väärtuste imputeerimisel kasutati statistilise meetodi kõrval ka deduktiivset – nimelt imputeeriti, kus võimalik, isikliku sissetuleku väärtusi.

4.4 Tulemused

Löplike andmestike saamise järel alustati TAI-s Euroopa terviseuuringu faili koostamist 2020. a augusti alguses. Eelkontrollitud üksikandmed (ilma otsese identifitseerimiseta koos kaaluteguritega) tuli vastavalt komisjoni (Eurostat) kehtestatud nõuetele edastada 9 kuu jooksul pärast andmekogumise perioodi lõppu. Kokkulepitud metaandmed oli vaja komisjonile (Eurostat) edastada ettenähtud kvaliteediraportiga hiljemalt kolme kuu jooksul pärast üksikandmete edastamist.

Eurostatile edastati uuringu mikroandmestik ettenähtud ajal oktoobri alguses 2020. Eesti andmete valideerimiskinnitus saabus Eurostatist 16.10.2020. Kvaliteediraporti koostamine Eurostatile algas 2021. a jaanuari alguses TAI-SA koostöös. Kolm kuud pärast mikroandmete edastamist lõppes kvaliteediraporti koostamine, uuringu metaandmed saadeti Eurostatile veebruari alguses. Eurostati kinnitus kvaliteediraporti vastuvõtmisest saabus 17.02.2021.

ETeU2019 uuringu tulemusi kajastas Eurostat kvaliteediraportis vastanute jagunemise põhitunnuste (tabel 7) ning peamiste terviseküsimuste (tabel 8) järgi.

Tabel 7. Vastanute jagunemine põhitunnuste järgi

	Üldkogum		Valim		Vastanud		Mittevastanud	
	Arv	%	Arv	%	Arv	%	Arv	%
Kokku	1 107 397	100	8500	100	4881	100	3619	100
Naised	593 581	54	4570	54	2856	59	1714	47
Mehed	513 816	46	3930	46	2025	41	1905	53
Vanus*								
15–24	125 919	11	961	11	476	10	485	13
25–34	187 707	17	1402	16	659	14	743	21
35–44	183 646	17	1372	16	713	15	659	18
45–54	174 452	16	1336	16	744	16	592	16
55–64	173 825	16	1336	16	857	18	479	13
65–74	135 448	12	1080	13	760	16	320	9
75–84	92 227	8	731	9	505	10	226	6
85+	34 173	3	282	3	167	3	115	3

Haridustase (ISCED 2011)								
ISCED 0–2	208 916	19	890	18
ISCED 3–4	498 525	45	2142	44
ISCED 5–8	387 101	35	1833	38
Asustustihedus								
Tiheasustusega piirkond	677 576	61	4787	56	2581	53	2260	61
Keskmise tihedusega piirkond	86 613	8	673	8	410	8	263	7
Hõreda asustusega	341 801	31	3040	36	1890	39	1150	32

* Vanus seisuga 01.07.2019.

Tabel 8. Vastanute jagunemine terviseküsimuste järgi

Näitaja või küsimuse vastus	Vastajate arv	Hinnang (kaalutud)	Hinnangu standardviga	95% usaldusvahemiku alumine ja ülemine usalduspiir
Hea ja väga hea tervisega vastajad (HS1)*				
Kokku	2723	0,596	0,007	0,582; 0,611
Naised	1552	0,574	0,010	0,555; 0,593
Mehed	1171	0,622	0,011	0,600; 0,644
Pikaajalise haiguse või terviseprobleemiga vastajad (HS2)				
Kokku	3287	0,648	0,007	0,634; 0,663
Naised	2000	0,682	0,009	0,664; 0,701
Mehed	1287	0,609	0,012	0,586; 0,632
Oluliste tervisest tulenevate pikaajaliste tegevuspiirangutega vastajad (HS3)				
Kokku	605	0,111	0,005	0,102; 0,120
Naised	384	0,125	0,006	0,113; 0,138
Mehed	221	0,095	0,006	0,082; 0,107
Viimase 12 kuu jooksul haiglaravil viibinud vastajad (HO1)				
Kokku	550	0,109	0,005	0,100; 0,118
Naised	329	0,112	0,006	0,100; 0,124
Mehed	221	0,105	0,007	0,091; 0,119
Rasvunud vastajad vanuses 18+ (kehamassiindeks ≥ 30)*				
Kokku	1095	0,210	0,006	0,198; 0,222
Naised	688	0,228	0,008	0,212; 0,243
Mehed	407	0,190	0,009	0,172; 0,208

* Ei ole arvesse võetud teiste isikute eest vastanud.

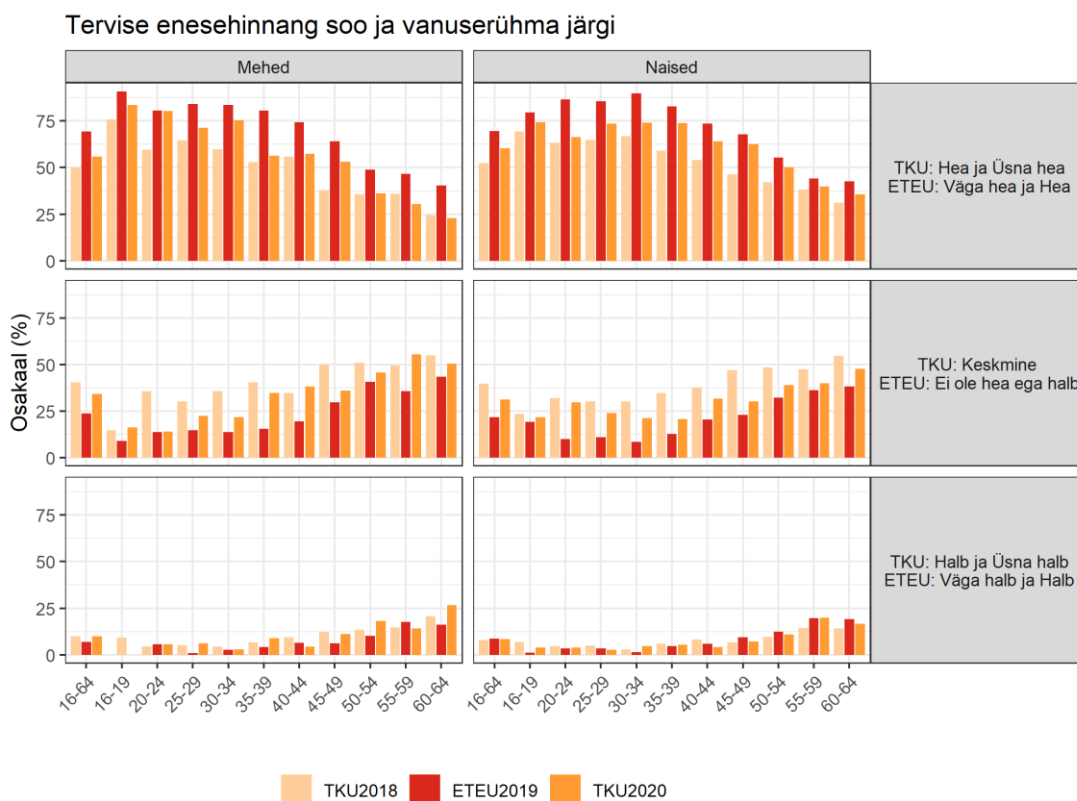
Vastamine teise inimese eest (nn *proxy* küsitluse kasutamine) oli uuringus lubatud vaid pikaajaliste terviseprobleemide esinemise puhul, mis takistasid vastamist. Teise inimese eest vastamist kasutati 30 vastaja puhul 4881-st ehk 0,6% ankeetidest.

Veebruarist aprilli alguseni 2020 kestis ETeU2019 ankeedi andmestiku vastastikune parandamine SA-TAI koostöös, et viia mõlema osapoole andmefailidesse ühtmoodi kõik Eurostati andmestiku koostamise käigus tehtud korrigeerimised ning leitud ebatäpsused. See oli ühtlasi ettevalmistus andmete avaldamiseks. Lõplik vastanute arv põhiliste taustatunnuste järgi on toodud lisa 2.

4.5 Tulemuste võrdlus teiste uuringutega

Võrdlus teiste uuringute andmetega võimaldab hinnata uuringu kvaliteeti. Tervise küsitlusuuringute puhul saab kõrvutamiseks kasutada Euroopa tervise minimooduli (MEHM, *Minimum European Health Module*) kolme küsimust. Eelkõige seetõttu, et neid terviseseisundi üldküsimusi soovitatakse kasutada kõikides tervist puudutavates küsitlusuuringutes. Küsimused on üldisest tervise enesehinnangust, pikaajaliste haiguste esinemise ja pikaajaliste tervisest tingitud piirangute kohta. Peale ETeU2019 olid terviseseisundi kolm üldküsimust kasutusel Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise (TKU) 2018. ja 2020. a uuringus (15) ning Eesti Sotsiaaluuringus (ESU) 2018–2020. Seejuures on ETeU ja ESU küsimused kasutusel täpselt samas sõnastuses, TKU küsimustes ja vastusevariantides on erinevusi. Terviseseisundi enesehinnangu küsimuste sõnastused ETeU2019, TKU2020 ja ESU2019 on toodud lisa 4.

Tervise enesehinnangut on TKU-s küsitud käesoleva aja kohta ja ka vastusevariandid on erinevad. TKU vastusevariandid on: „hea“, „üsna hea“, „keskmine“, „üsna halb“ ja „halb“, ETeU-s ja ESU-s aga: „väga hea“, „hea“, „ei hea ega halb“, „halb“ ja „väga halb“. TKU-s on võrreldes ETeU-ga vastused nihutatud keskmise suunas. Tervise enesehinnangu halva tervisega vastajate rühmade hinnangud on väga sarnased, vaatamata küsimuse ja vastusevariantide pisut erinevale sõnastusele TKU-s (joonis 4).

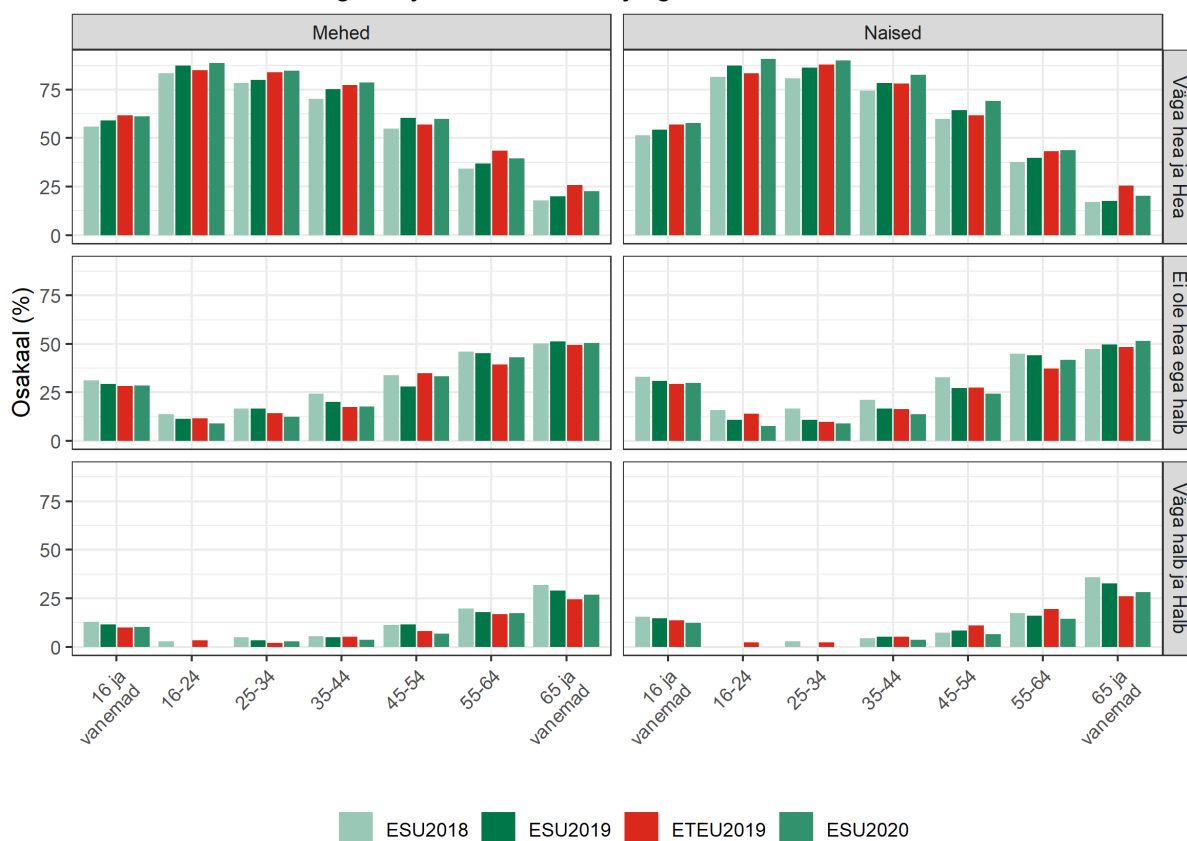

Joonis 4. Tervise enesehinnang ETeU2019, TKU2018, TKU2020

Hea ja keskmise tervisega rühmade tulemus on rohkem mõjutatud vastusevariantide sõnastuse erinevusest, lisaks on ETeU küsimuse selgitavas tekstis palutud välja arvata ajutised terviseprobleemid. ETeU ja ESU puhul on keskmise rühma puhul sihilikult kasutusel võimalikult neutraalne sõnastus – „ei hea ega halb“, mis vähendab vastajatel selle variandi valimist ja vastupidi, „keskmise“ sõna kasutamine TKU-s suurendab selle vastuse valimist. Sõnastuse mõju hindas ETeU 2014. ja 2006. a vahel A. Selart (16). Hinnangutest on näha TKU puhul vastuste nihkumist hea tervise rühmast keskmisesse rühma võrreldes ETeU-ga. Kokkuvõttes on soovitatav ETeU ja TKU tulemuste kasutamisel vaadelda hea ja keskmise tervisega rühmi koos, sest mõlemas uuringus oma tervist halvaks, väga halvaks või üsna halvaks hinnanud inimeste osatähtsus oli sama. Hea tervise enesehinnang on TKU-s alahinnatud, kuid vanuserühmade tendentsid on jäänud samaks ning soo järgi ei erine enesehinnangud uuringute kaupa.

Tervise enesehinnangud ESU ja ETeU andmete põhjal on omavahel heas kooskõlas. Nii küsimus kui ka vastusevariandid olid samad, mis tagas samad või vaid väikese erinevusega osatähtsused nii 2019. a osas kui aastate 2018–2020 muutuste vaates (joonis 5). Erinevus ESU2019 ja ETeU2019 vahel on vahemikus -7 kuni 8 protsendipunkti.

Tervise enesehinnang soo ja vanuserühma järgi

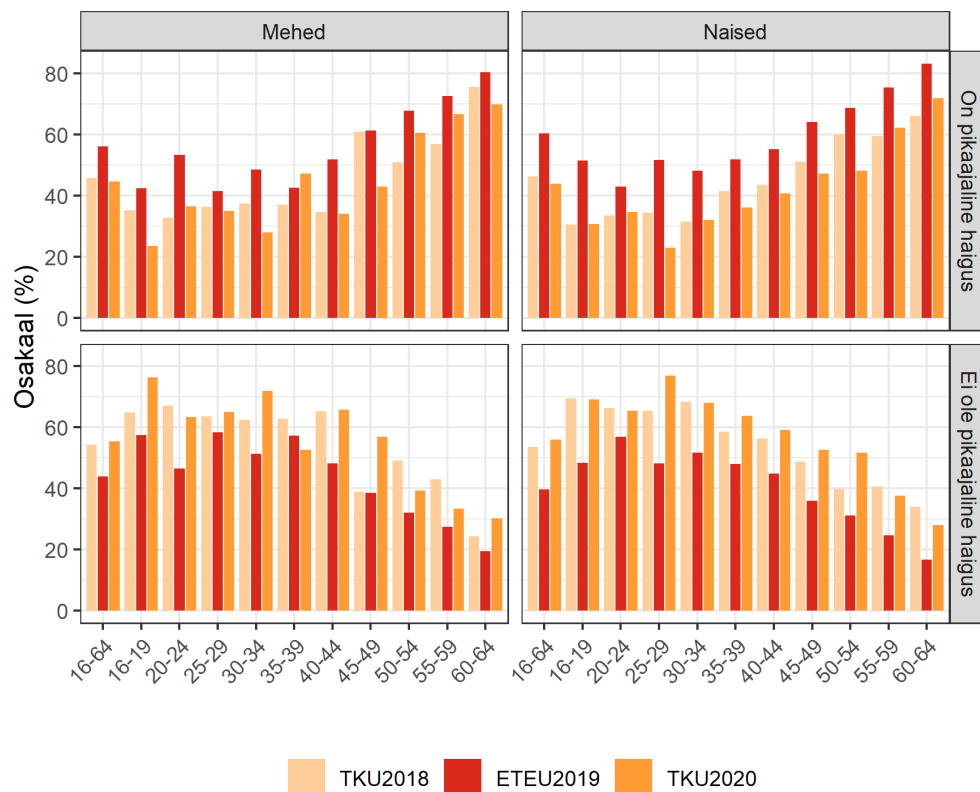

Joonis 5. Tervise enesehinnang ETeU2019, ESU2018–2020

Pikaajaliste krooniliste haiguste või terviseprobleemide esinemise küsimus on TKU-s peaaegu sama, kuid haiguste esinemist nimetatakse ETeU-s tunduvalt rohkem kui TKU-s ja ESU-s (joonised 6 ja 7). ETeU-s järgnevad ankeedis kolmele tervises seisundi üldküsimusele vahetult 28 küsimust üksikute krooniliste haiguste nimetamisega. Vastused neile on seotud automaatkontrolliga eelnevalt antud üldküsimuse vastusega. Kui hiljem vastati „jah“ mõne kroonilise haiguse esinemise kohta, oli vastajal võimalus korrigeerida oma varem antud „ei“ vastust üldküsimusele. Põhjusteks, miks vastajale alati kohe ei pruugi meenuda krooniline terviseprobleem, võib olla see, et tegemist on hooajalise probleemiga, haigus on kontrolli all ravimite võtmisega või igapäevaelu haigus palju ei mõjuta. See võib olla nii näiteks kõrge vererõhu või heinanohu puhul. ETeU-s on ka sellekohane selgitus lisatud küsimuse juurde. TKU-s küsitakse 17 kroonilise haiguse esinemise kohta (diagnoositud või ravitud

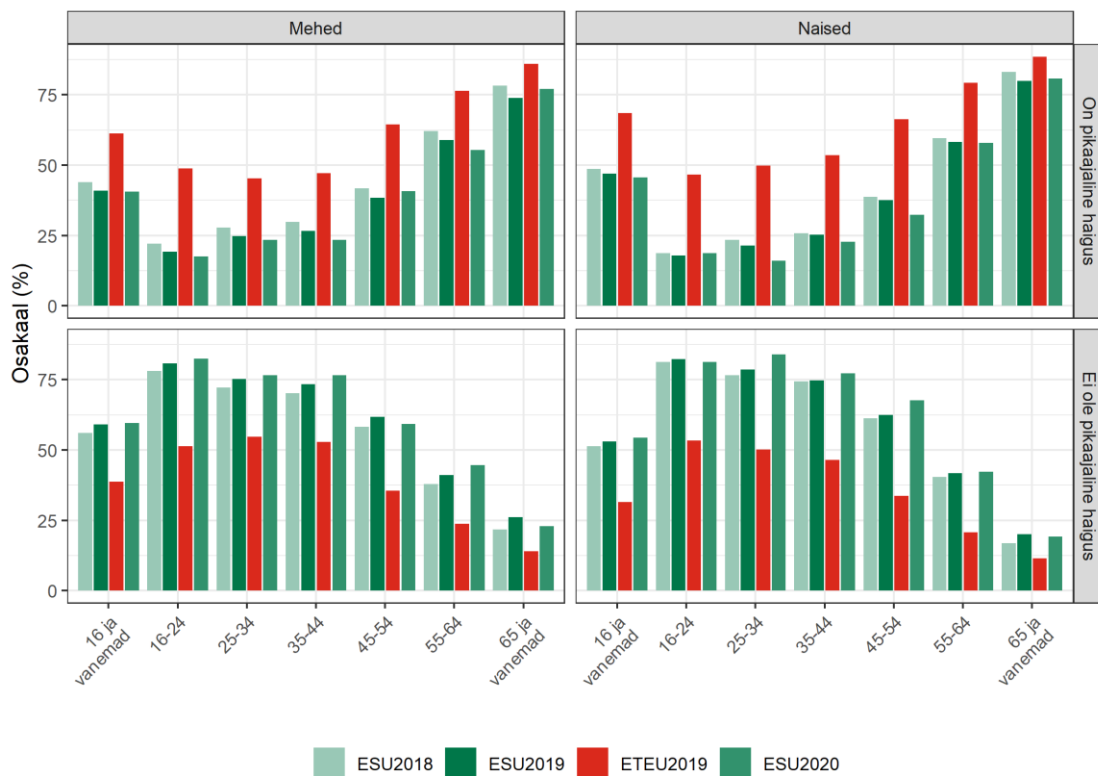
haigusi/haigusnähte), kuid mitte vahetult pärast tervise minimooduli küsimusi, vaid järgnevad pärast arstiabi kasutamise küsimusi. ESU-s täpsemalt haiguste esinemist ei küsita.

Pikaajalise haiguse olemasolu soo ja vanuserühma järgi

Joonis 6. Pikaajalise haiguse olemasolu ETeU2019, TKU2018, TKU2020

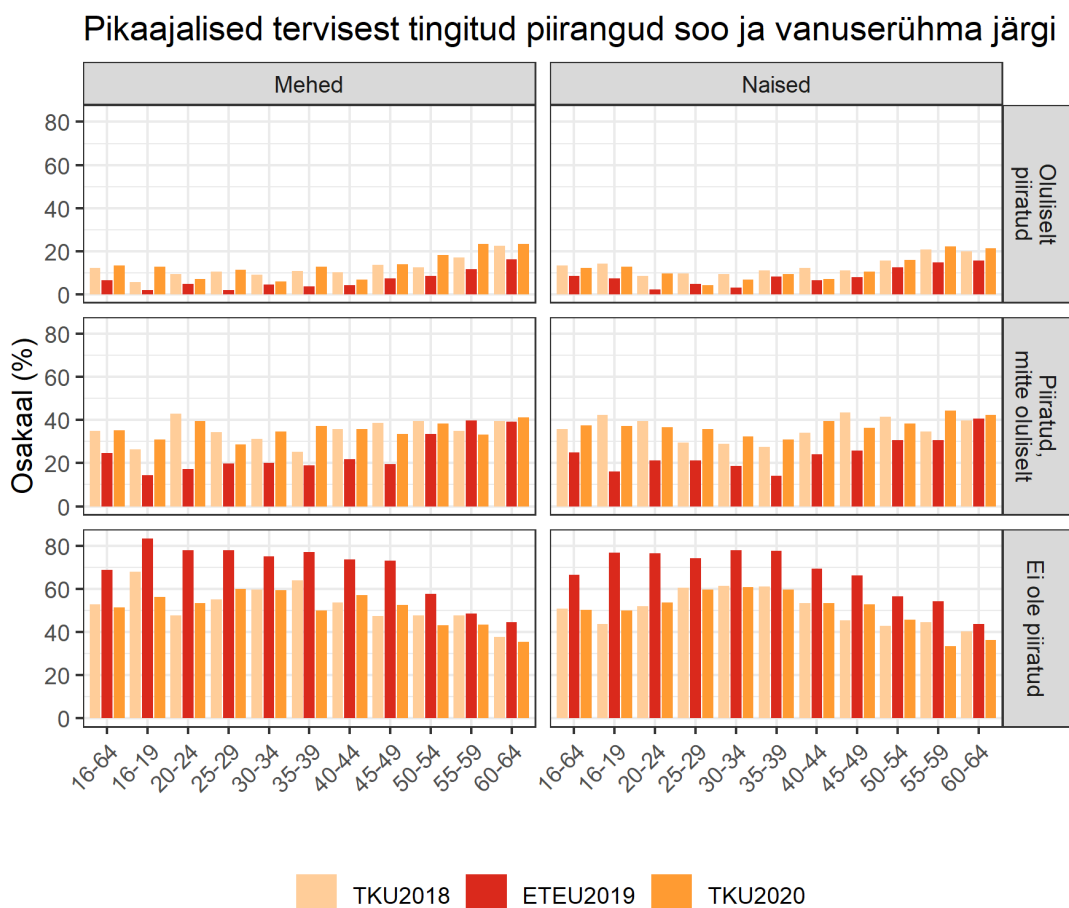
Pikaajalise haiguse olemasolu soo ja vanuserühma järgi

Joonis 7. Pikaajalise haiguse olemasolu ETeU2019, ESU2018–2020

ETeU-s on pikaajalise haiguse olemasolu teiste uuringutega võrreldes ülehinnatud, sest on nimetatud tunduvalt rohkem kroonilisi haigusi. Vanuse kasvades uuringute vaheline erinevus väheneb, mis viitab sellele, pikaajaliste haiguste mõju muutub vanusega tuntavamaks. Võrreldes pikaajaliste haigustega meeste ja naiste osatähtsuseid, on ETeU tulemustes meestel 1,2 korda ja naistel 1,35 korda suurem osatähtsus kui TKU mõlemas uuringus. ESU2019-ga võrreldes on ETeU2019 andmetes pikaajaliste haigustega meeste osatähtsus 1,5 korda ja naiste osatähtsus 1,46 korda suurem. Nii suur erinevus võib olla tingitud sellest, et ESU raames ei meenutata vastajatele haigusi ja terviseprobleeme, mis ei piira nende elu tuntuvalt.

Pikaajaliste tervisest tulenevate tegevuspiirangute küsimuse sõnastus on ETeU ja ESU puhul sama, TKU-s erinev, kuid vastusevariandid on lähedased. ETeU-s on küsimusele lisatud selgitused, mis TKU-s puuduvad. Lähtuvalt küsimuse sõnastusest, püütakse ETeU ja ESU küsimusega saada vastust pikaajaliste tervisest tulenevate tegevuspiirangute esinemise kohta. TKU-s kasutatakse küsimust, millega sihitakse pigem esinenud piiranguid viimase 6 kuu jooksul ja mistõttu võivad vastustes sisalduda ajutised või lühiajalised piirangud, mis ETeU ja ESU uuringus vastamisel välja arvatakse. Seetõttu sisaldub TKU vastustes rohkem kui teistes vaadeldavates uuringutes vähemolulisi piiranguid. Samuti on TKU põhjal vähem inimesi, kellel ei ole piiranguid olnud viimase 6 kuu jooksul ning ETeU ja ESU tulemustes on jälle vähem pikaajaliste tervisest tulenevate tegevuspiirangutega inimesi (joonised 8 ja 9). Vanuserühmas 60–64 mitteoluliste piirangutega vastajate rühma osatähtsused aga juba kattuvad.

Joonis 8. Pikaajaliste tervisest tingitud piirangute olemasolu TeU2019, TKU2018, TKU2020

Pikaajalised tervisest tingitud piirangud soo ja vanuserühma järgi

Joonis 9. Pikaajaliste tervisest tingitud piirangute olemasolu ETeU2019, ESU2018–2020

4.6 Andmestiku täiendamine administratiivsete allikate andmetega

Terviseuuringus küsitakse inimestelt andmeid, mida üldjuhul teistest allikatest ei ole võimalik saada. ETeU2019 ankeet oli väga mahukas, sisaldades nii Euroopa terviseuuringu kohustuslikku osa kui Eesti eelmiste terviseuuringute andmetega võrdlemiseks vajalikke küsimusi. Uuringu kavandamisel lisati täiendava võimalusena andmekasutajatele ankeedi andmestiku juurde linkimine administratiivsetest andmeallikatest pärit terviseandmetega. SA kasutab küsitlusuuringute mahu vähendamiseks ja kulude kokkuhoiuks sotsiaaluuringutele registriandmete linkimist. Terviseuuringu puhul rakendati samuti andmestiku rikastamise võimalust nii nagu eelmise 2014. a terviseuuringu puhul.

Otsene vajadus andmete linkimiseks oli kõrgeima lõpetatud haridustaseme tunnuse saamiseks. Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) on olemas andmed alates 2005. aastast hariduse omandamisest Eestis, kuid mitte vanemaid ega mujal omandatud haridust. 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse tarbeks tehti SA-s suur töö kogu rahvastiku hariduse tunnuse saamiseks. Andmeid küsiti väga üksikasjalikult vajaliku täpsusega tulemuse saamiseks. Ka ETeU2019 kasutas rahvaloenduse baasandmeid hariduse tunnuse saamiseks, mida täiendasid loendusjärgsete aastate EHIS-e andmed. Ankeeti lisati vaid küsimused välismaal omandatud hariduse kohta.

TAI koostas lingitavate andmeallikate ja täiendavate registrimuutujate loetelu ning SA tellis soovitud tunnused ankeedi andmestikule lisaks. Loetelu lähtus olemasolevate registriandmete võimalustest ja arvestati nii tervise- kui sotsiaalmajanduslike taustatunnuste täiendavat vajadust. Kasutati veel väikest valikut eelmise rahvaloenduse

andmetest. Ankeeti jäid alles küsimused, mille kohta koguti registriandmeid administratiivsetest allikatest, et hiljem nendevahelise võrdlemise järel saaks hinnata registriandmete sobivust küsitlusega saadavate asemel ning järgmise terviseuuringu vastamiskoormust vähendada.

Küsitud administratiivsetest allikatest pärit lingitud lisatunnused Terviseuuring 2019 juurde olid järgmised.

Töötukassa:

- 1) vähenenud töövõimega isikud küsitlushetkel ja 12 kuud enne küsitlushetke (hindamise aeg, lõpp ja määratud töövõime ulatus);
- 2) makstud Töötukassa hüvitised (töötuskindlustushüvitis, koondamishüvitis, töötutoetus, tööandja maksejõuetuse hüvitis, ettevõtte alustamiseks toetus, töövõime toetus), neto ja brutosummad ning maksud;
- 3) töötuse perioodid (vaatlusperiood 2015–2019 määratud arveloleku lõpetamise kuupäeva järgi);
- 4) töötuna või tööotsijana Töötukassas küsitlushetkel ja 12 kuud enne arvel olnud isikud (arvelevõtmise ja lõpetamise kuupäevade ja viimase ametiga).

Eesti Haigekassa (2019. a andmed):

- 1) haigushüvitised liikide kaupa (haigushüvitis, hooldushüvitis, sünnitushüvitis – arvestatud ja makstud summa, hüvitatud päevade arv; põhjus, töövabastuse algus- ja lõpukuupäev);
- 2) digiretseptid (väljaostu ja koostamise kuupäev, ATC kood, toimeaine nimetus ja sisaldus, müüdnud ravimipakend, koodikeskuse kood ja suurus, originaalide arv, diagnoosi kood retseptil (RHK-10), soodustuse määr, retsepti kogumaksumus, haigekassa hüvitatud summa, patsiendi ja väljaostja kood; patsiendi retseptide arv, kogumaksumus, EHK ja isiku omaosalus);
- 3) eriarsti teenused raviarvete alusel (raviteenuste arve saadetise tüüp, tervishoiuteenuse tüübi kood, arve nr, alguse ja lõpukuupäev, vältimatu, EMO, põhidiagnoos, välispõhjuse diagnoos, arsti eriala, põhieriala);
- 4) voodipäevad (kood, nimetus, päevade arv);
- 5) protseduurid (arve nr, kood, protseduuride arv ja järjekorra nr);
- 6) ravikindlustuse olemasolu või selle puudumine 2019. a (kindlustusliik, alguse- ja lõpukuupäev, peatamised);
- 7) perearsti ja pereõe teenuste kasutamine (teenusekood, nimetus, teenuste hulk).

Eesti Hariduse Infosüsteem EHIS:

- 1) kõrgeim haridustase vastavalt klassifikaatorile ISCED2011.

Maksu- ja Tolliamet (2019. a andmed):

- 1) tulud ja maksed liigi järgi, neto ja bruto (üksikettevõtja tulu, 3. pensionisambast ja pensionifondidest tehtud väljamaksed, dividenditulu, kasum kapitaliinvesteeringutelt, intressi tulu, koondamisega seotud tulud, kogumispensioni 2. samba sissetulek, tasu loomingulise tegevuse eest, tööandja maksejõuetuse hüvitis, madala sissetulekuga töötava isiku iga-aastane tagasimakse, muud toetused ja abiraha, renditulu);
- 2) sissetulek palgatööst (bruto, neto, tulumaks);
- 3) sotsiaalmaks, tagasi-/juurdemakstud tulumaks, tööandja sotsiaalmaks, tööandja töötuskindlustusmaksed, maksed erapensioniskeemidesse, maamaks, vorm (FIDEK - 1 või TSD - 0).

Sotsiaalkindlustusamet (2019. a andmed):

- 1) makstud pension liigiti (bruto, neto, kinnipeetud tulumaks, kuude arv);
- 2) makstud peretoetused liigiti (bruto, neto, kinnipeetud tulumaks);
- 3) 2018. ja 2019. aasta jooksul vähemalt ühel päeval kehtinud puuded (kuupäev, kehtivuse algus- ja lõpukuupäev, raskusaste, põhidiagnoos);
- 4) töövõimetuse % küsitlushetkel, 2018. ja 2019. aasta jooksul vähemalt ühel päeval kõik vastaval aastal kehtinud töövõimetused (kuupäev, kehtivuse algus- ja lõpukuupäev, töövõimetuse %);
- 5) puude raskusaste küsitlushetkel (kuupäev, kehtivuse algus- ja lõpukuupäev, põhidiagnoos, kas esmane, raskusaste);
- 6) makstud puudetoetused liigi järgi (bruto, neto, kuude arv).

2011. aasta rahvaloenduse andmed:

- 1) vanemate ja vanavanemate sünnikohad (A14, A14C);
- 2) sünniriik A13;
- 3) sünnitatud laste arv kuni 31.12.2011 (A11A, 15-a ja vanemate naiste kohta). Loenduse andmetele lisada aastatel 2012–2014 sünnitatud laste andmed;
- 4) usk A21, A21A;
- 5) rahvus A17;
- 6) emakeel A19;
- 7) tervise küsimused A50, A51.

Rahvastikuregister

- 1) rahvus (Rahvuste loend 2013 var 1);
- 2) kodakondsuse kood (Geograafia loend 2014);
- 3) sünnikoha aadress (Riikide ja territooriumide klassifikaator 2T 2013v1).

Seega kuuluvad ETeU2019 andmestiku juurde lisaks küsitlusega kogutule valik registritest lingitud andmeid eelnevalt kokkulepitud mahus. Andmete kasutamise sooviga tuleb pöörduda andmestiku haldaja SA² poole.

² <https://www.stat.ee/>

5 Andmete avaldamine

Enne tulemuste avaldamist oli TAI kohustus ette valmistada Euroopa terviseuuringu andmestik ja kvaliteediraport ning esitada need Eurostatile vastavalt rakendusmäärusele ja teistele juhistele. Kvaliteediraport sisaldas uuringu metaandmeid läbiviimise metoodika ja tulemuste kohta.

Euroopa terviseuuringu mikroandmefaili jaoks kodeeriti vajalikud tunnused ja vastusevariandid ringi vastavalt etteantud juhistele. Töö käigus andmestikust leitud ebatäpsused parandati ja tehti ära vajalikud ümberkodeerimised. Korrigeeriti loogilised vead vastustes eri osade vahel, mille kohta automaatkontrolle ei olnud kasutatud. Samuti juhud, mil vastaja pidi küsimusele vastama, kuid oli ankeedis edasi-tagasi liikudes muutnud või kustutanud eelnevalt antud vastuseid ja need ei olnud enam omavahel kooskõlas.

Andmestiku ette valmistades tuvastati mõned loogilised vead, näiteks vale mõõtmisühikuks pandud väärtus (kaal, pikkus, jookide tarvitamise kogus) või võimatud väärtused (võimatud inimeste parameetrid, üleliigsed treeningud või surmavates kogustes alkoholi tarbimine). Võimatuks väärtuseks määramisel konsulteeriti erinevate ekspertidega TAI-s. Veel tuvastati juhud, kus SA süsteemis oli automaatselt pandud vale seletav väärtus, näiteks 15 isikul oli haridustaseme väärtuseks „NAP“ (*Not Applicable* – mitte rakendatav), kuid tegelikult haridus on rakendatav kõikidele vastajatele ja saab olla puuduv ainult kahel juhul: teadmata või keeldumine. SA parandas antud vea ja esitas TAI-le nende isikute haridustaseme andmed. Veel kontrolliti kõiki tunnuseid rakendatud filtrite ja suunamise järgi ja leiti vastuseid, mis olid antud vaatamata sellele, et küsitletav ei pidanud vastama. Neid oli üksikuid mõnede tunnuste puhul ja need vastused parandati puuduvateks ETEU2019 andmestiku jaoks ja mitterakendatavateks Eurostatile.

Eurostatile mikroandmete saatmisel läbis andmestik valideerimise, mille käigus tuvastati juhud, kui antud vastused omavahel ei sobinud loogiliselt kokku. Näiteks isikul olid tõsised funktsionaalsed piirangud, aga eespool vastas, et tal ei ole tervisest tulenevaid piiranguid. Või oli vastaja nimetanud, et tegi viimase aasta jooksul kolonoskoopia, kuid arsti juures kordagi ei käinud. Veateated vaadati läbi ja otsiti ühte või teist vastust toetavaid andmeid teistest ankeedi vastustest ja lingitud andmetest. Kui leiti toetavaid fakte, parandati vastuseid nende alusel. Veateadete läbivaatamisel võeti arvesse Eesti tervishoiukorraldust. Näiteks jämesoolevähi skriiningul on kasutusel peitvere test, mida saab teha kodus. Kui oli olemas loogiline selgitus, jäid vastused muutmata.

Paljudele tunnustele ei soovinud Eurostat vastuseid juhul, kui valimisse sattunud isiku eest vastas keegi teine. Tegemist oli peamiselt enesehinnanguliste küsimustega, millele teine inimene, isegi kui ta on samast leibkonnast, ei saaks vastata. Ankeedi andmestikus olid vastused sellistele küsimustele kas teadmata või vastaja arvamusena valimiisiku kohta. Eurostatile neid vastuseid ei esitatud, kuid mikroandmestikku jäid need vastused sisse.

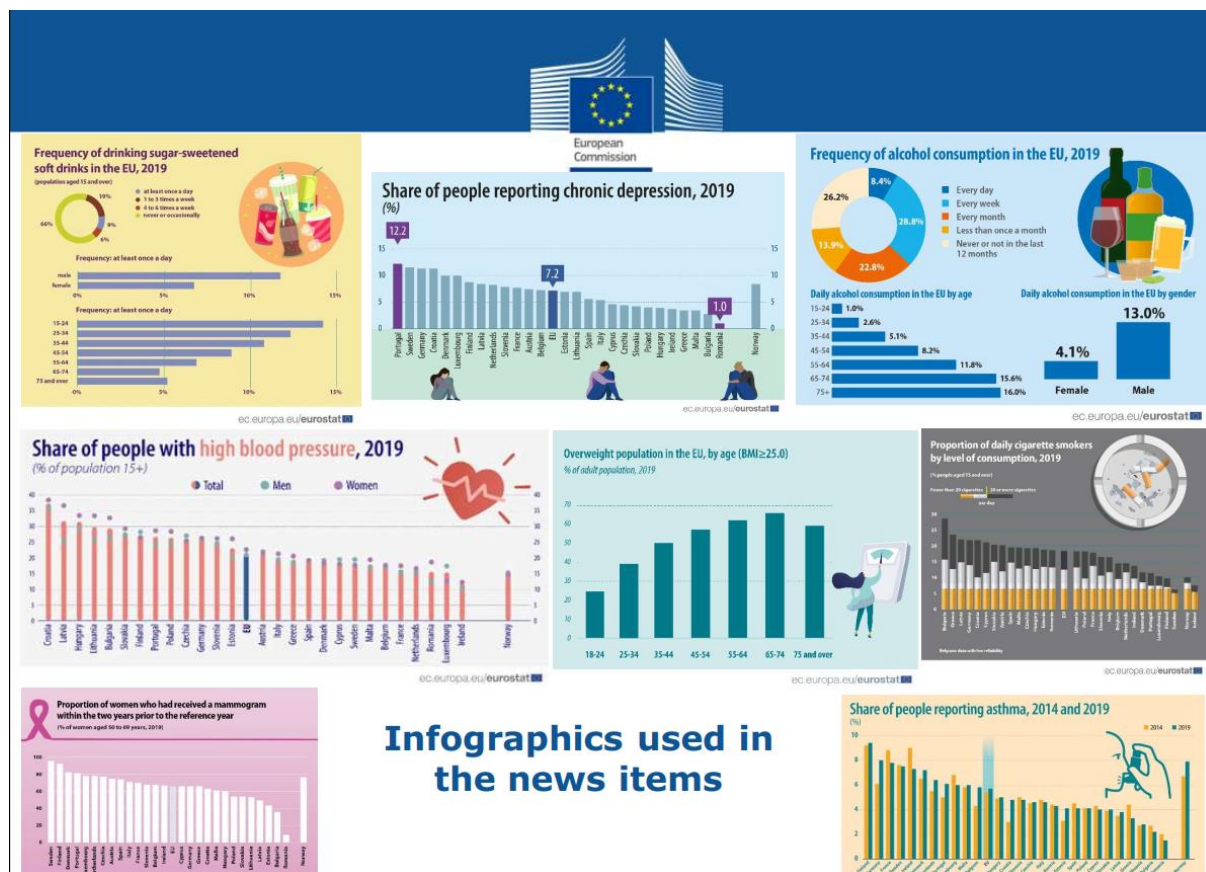
Riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks kulus aega augusti algusest 2020 kuni veebruari lõpuni 2021. Pärast mikroandmete valideerimist viidi kõik Eurostatil tehtud parandused ja täiendused sisse ETEU2019 ankeedi algandmestikku, nii TAI-s kui SA-s. Ühtlustatud andmestiku järgi koostati tabelid TAI tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi jaoks. Kui vastanute arv vastavas rühmas oli väiksem kui 15, andmebaasitabelis tulemust ei avaldatud. Vastanute arv põhitunnuste järgi on esitatud lisas 2.

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasis avaldati näitajate osatähtsuste hinnangud, mille arvutamiseks defineeriti uued tunnused. Esimesse näitajate ja tabelite valikusse kuulusid need, mis olid varasemate aastate uuringute kohta andmebaasis avaldatud. Mõnda tabelit ei saanud olemasoleval kujul täiendada, avaldati uus tabel sama teema kohta. Lisati uusi, varem avaldamata tabeleid nagu näiteks funktsionaalsete piirangute esinemine erinevate tunnuste kaupa ja veetarbimine.

2021. aasta aprilli lõpus avaldas TAI avalikus tervisestatistika ja -uuringute andmebaasis esimese valiku terviseuuringu võrreldavatest näitajatest 2006. ja 2014. aastaga. Valiku

aluseks olid avaldatud näitajad ja tabelid TAI avalikus statistika andmebaasis. Lisati sobivad tabelid ka juhtudel, kui 2014. a kohta vastav tabel puudus. Järgmised täiendatud tabelid avaldati septembri lõpus 2021, mille jaoks tehti uued töötused võrreldaval kujul 2006. a uuringust. Avaldamised toimusid koos uudistega: „Terviseuuring: 65 protsendil täiskasvanutest on krooniline haigus või pikaajaline terviseprobleem“; „Köögivilju sööb vastavalt soovitudele vaid iga kümnes“.

Eurostat alustas Euroopa terviseuuringu 3.laine tulemuste avaldamist avalikus andmebaasis³ alates juulist 2021. Edasi kajastati tulemusi juba arvukates igakuulistes uudistes – juulis nt ülekaalulisuse ja suhkruga magustatud jookide tarbimise kohta ning samuti online terviseülevaates (*Health in the European Union – facts and figures*⁴) (joonis 10).

Joonis 10. Valik Eurostati infograafikat Euroopa terviseuuringu andmete põhjal

³ <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?oldid=478686>

6 Terviseuuring 2014 ja 2019 andmete võrreldavus

Küsitlusuuringute andmekasutajal tuleb arvesse võtta, et isegi kui kahe erineva aasta uuringus esitatud küsimus oli sõnastatud samamoodi või oli muudatus minimaalne, võivad tulemused erineda märkimisväärselt. Vastamist mõjutavad tegurid nagu küsimuse asukoht ankeedis, eelnevad küsimused (st küsimuste järjekord) ning muuhulgas ka uuringu teema. Peale vastaja subjektiivse hinnangu ja küsitluse hetke enesetunde mõjutavad tulemusi oluliselt uuringu vastamismäär (st mittevastamine) ning kasutatud küsitlusmeetod. Arvuti- ja veebiküsitluse puhul sõltub palju kasutatud kontrollseoste ülesehitusest. Seega on vastamist mõjutavaid tegureid palju.

ETeU2019 oli võrreldes ETeU2014-ga läbi viidud sama meetodika ja sarnase küsimustikuga. Muudatused küsimustikus olid minimaalsed, piirdudes üldiselt uute kohustuslike küsimuste lisamise ning mõne vähem olulise küsimuse väljajätmisega. Kuna ETeU2019 ankeeti lisati Euroopa terviseuuringu kolme uue vabatahtliku mooduli küsimused – laiendatud toitumise moodul, patsiendikogemused, positiivne vaimne tervis – tuli kriitiliselt üle vaadata võimalused ja piirata küsimuste arvu inimeste vastamiskoormuse vähendamiseks. Lisatud moodulite vastustest terviseuuringus olid huvitatud nii TAI kui ka Sotsiaalministeerium. Suurema muutuse võrreldes eelmise lainega tegi läbi sotsiaalmajanduslike taustatunnuste moodul, sest vahepeal oli Eurostati poolt kasutusele võetud kõigis EL sotsiaaluuringutes harmoniseeritud taustatunnused (11). Ühtlustamine tehti sotsiaalstatistika moderniseerimise käigus, mille aluseks oli üksikisikuid ja leibkondi käsitlevate valikuuringute Euroopa statistika ühtne raamistik (12).

ETeU2019 ankeedis tehtud muutusi on kõige lihtsam jälgida küsimustikke võrreldes. Küsimustiku struktuur (osade järjestus ja küsimuste järjekord ankeedis) oli sama. ETeU2014 meetodika ülevaates on kirjeldatud lähemalt uuringu eelmise laine sisu ja korraldust (17). Järjepidevuse säilitamine tähendas jätkuvat erinevust võrreldes Euroopa terviseuuringuga. Erinevused kirjeldati Eurostatile esitatud kvaliteediraportis. Eelmise laine liikmesriikide kvaliteediraportite koondülevaate koostas Eurostat, sama tehakse nüüd (18).

Tähelepanu tasub pöörata Euroopa terviseuuringu kolmanda laine küsimuste muudatustele. Eriti kui eesmärgiks on võrrelda tulemusi eelmise lainega või võrrelda Eesti andmeid teiste riikidega kasutades mikroandmefaili. Üksikasjalikult kirjeldas Euroopa uuringu küsimuste võrreldavust käsiraamat (3, 4). Uued küsimused, mida peeti oluliseks Euroopa tervisepoliitika kujundamiseks, olid hammaste ja igemete tervisest, vere kõrgeenenud kolesteroolitasemest, mälu ja keskendumisraskustest, tavaliselt päevas istudes või lamades veedetud ajast, puu- ja köögiviljamahlade ning magustatud jookide tarbimise sagedusest, varasemast igapäevasest suitsetamisest ja elektrooniliste sigarettide kasutamisest. Kohandamisi tehti mitmete küsimuste ja vastusevariantide sõnastuses, samuti kasutatud filtrite ja suunamiste puhul. Funktsionaalsete piirangute, isikuhoolduse ja majapidamistegevuste puhul rakendati Euroopa terviseuuringus filtrit vanusega 55+, eelmises laines 65+, Eesti uuringus küsiti kõigilt vastajatelt. Aasta jooksul töölt puudumiste kohta küsiti ainult töötavatelt, eelmises uuringus kõigilt. Pimedate ja kurtide puhul oli erinevus nägemis- ja kuulmisraskuste küsimuste suunamistes. Kuna puu- ja köögiviljamahlade tarbimist küsiti eraldi, siis tehti muudatusi puu- ja köögiviljade tarbimise sageduse küsimuste sõnastuses, kust mahlad jäeti välja. Suitsustes siseruumides viibimise vastusevariante muudeti. Suitsetamise puhul võeti arvesse elektroonilised sigaretid ja kuumutatavad tubakatooted.

ETeU2019 ankeedi ja küsitlajjuhendite koostamisel oli aluseks uuringu käsiraamatu 2018. a versioon ja mõned 2020. a versiooni täpsustused ei olnud siis kättesaadavad. See viimane puudutab eelkõige uusi küsimusi, mille puhul juhiseid täiendati seoses tekkinud küsimustega viimase hetkeni Eurostati ja riikide esindajate koostöös.

Kasutatud kirjandus

- [1] ProMenPol. Emotsionaalse enesetunde küsimustik EEK-2. <http://www.mentalhealthpromotion.net/?i=promenpol.et.toolkit.383>. Kasutatud 1. nov 2021.
- [2] Rotter JB. Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. Psychological Monographs: General and Applied 1966; 80(1): 1–28.
- [3] Eurostat. European Health Interview Survey (EHIS wave 3) Methodological manual. Luxembourg: Publications Office of the European Union; 2018. <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-02-18-240>. Kasutatud 3. nov 2021.
- [4] Eurostat. European Health Interview Survey (EHIS wave 3) Methodological manual Re-edition. Luxembourg: Publications Office of the European Union; 2020. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-01-20-253>. Kasutatud 3. nov 2021.
- [5] Komisjoni määrus (EL) nr 2018/255, millega rakendatakse seoses Euroopa terviseuuringul põhineva statistikaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1338/2008. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0255&from=EN#d1e133-12-1>.
- [6] Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1338/2008 rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika kohta. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex%3A32008R1338>.
- [7] Euroopa Komisjon. Euroopa peamised tervishoiunäitajad (European Core Health Indicators) ehk ECHI indikaatorid. https://ec.europa.eu/health/indicators-and-data/european-core-health-indicators-echi_et. Kasutatud 31. jaan 2022.
- [8] Euroopa Komisjon. Euroopa Liidu terviseülevaade (State of Health in the EU) ja liikmesriikide tervisprofiilid. https://ec.europa.eu/health/state-health-eu/overview_et. Kasutatud 31. jaan 2022.
- [9] Eurostat. European health interview survey – methodology. Luxembourg: Eurostat; 2021. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=European_health_interview_survey_-_methodology. Kasutatud 1. nov 2021.
- [10] Eurostat. European Health Interview Survey (EHIS) Metadata. Luxembourg: Eurostat; 2021. https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/hlth_det_esms.htm. Kasutatud 1. nov 2021.
- [11] Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/2181, millega määratakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1700 kohaselt kindlaks mitmele andmekogumile ühiste andmete tehnilised tunnused. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32019R2181>.
- [12] Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) 2019/1700, millega luuakse valimitena kogutud individuaalsetel andmetel põhineva üksikisikuid ja leibkondi käsitleva Euroopa statistika ühtne raamistik (IESS). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019R1700&from=ET>.
- [13] WHO Collaborating Centre in Mental Health; Psychiatric Research Unit. <https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/>. Kasutatud 31. jaan 2022.
- [14] Riikliku statistika seadus (10.06.2010). RT I 2010, 41, 241. <https://www.riigiteataja.ee/akt/13332259>.

- [15] Reile R, Veideman T. Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2020. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2021. <https://www.tai.ee/et/valjaanded/eesti-taiskasvanud-rahvastiku-tervisekaitumise-uuring-2020>. Kasutatud 12. jaan 2022.
- [16] Selart A. Tervise enesehinnang ja pikaajalise haiguse esinemine Eesti Terviseuuring 2014 ja 2006 andmetel. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2016. <https://www.tai.ee/valjaanded/tervise-enesehinnang-ja-pikaajalise-haiguse-esinemine-eesti-terviseuuring-2014-ja-2006>. Kasutatud 12. jaan 2022.
- [17] Ruuge M, Matsi A, Oja L. Eesti Terviseuuring 2014. Metoodikaülevaade. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2019. <https://www.tai.ee/et/valjaanded/eesti-terviseuuring-2014-metoodikaulevaade>. Kasutatud 15. dets 2021.
- [18] Eurostat. Quality report of the second wave of the European Health Interview survey. Luxembourg: Publications Office of the European Union; 2018. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-reports/-/KS-FT-18-003?inheritRedirect=true>. Kasutatud 31. jaan 2022.

Lisad

Lisa 1. Vastanute jagunemine küsitlusviisi järgi

Tabel 9. Vastanute jagunemine küsitlusviisi järgi

	CAPI		Kombineeritud		CAWI	
	Arv	%	Arv	%	Arv	%
Kokku	3231	100%	332	100%	1318	100%
Sugu						
Naised	1842	43%	197	41%	817	38%
Mehed	1389	57%	135	59%	501	62%
Vanus						
15–24	324	10%	32	10%	112	8%
25–34	355	11%	54	16%	233	18%
35–49	621	19%	103	31%	374	28%
50–64	763	24%	90	27%	372	28%
65–74	569	18%	40	12%	156	12%
75+	599	19%	13	4%	71	5%
Haridustase (ISCED 2011)						
ISCED 0–2	733	23%	39	12%	118	9%
ISCED 3–4	1551	48%	140	42%	451	34%
ISCED 5–8	936	29%	153	46%	744	57%
Majanduslik staatus						
töötav	1585	49%	236	71%	906	69%
töötu	196	6%	25	8%	116	9%
õpilane	197	6%	14	4%	57	4%
pensionär (vanadus ja töövõimetus)	1253	39%	57	17%	239	18%

Lisa 2. Küsitlute arv vanuse ja põhitunnuste järgi

Tabel 10. Küsitlute arv vanuse järgi. Mehed

	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Kokku
Küsitlute arv	229	291	329	329	358	289	200	2025
Piirkond								
Harjumaa	84	132	161	124	121	99	65	786
Ida-Virumaa	16	17	26	23	30	20	22	154
Tartu-, Jõgeva-, Põlva-, Valga-, Viljandi-, Võrumaa	70	80	79	98	103	75	58	563
Järva-, Lääne-Viru-, Raplamaa	27	25	22	29	44	33	22	202
Lääne-, Saare-, Hiiu-, Pärnumaa	32	37	41	55	60	62	33	320
Asulatüüp								
Linn	139	181	220	183	194	151	117	1185
Maa	90	110	109	146	164	138	83	840
Rahvus								
Eestlane	193	229	246	263	242	206	152	1531
Mitte-eestlane	36	58	81	65	114	83	48	485
Põlisus								
Põlisrahvastik	227	273	287	287	266	222	159	1721
Immigrantrahvastik	2	16	41	41	90	67	41	298
Perekonnaseis								
Vallaline	210	137	78	69	38	15	9	556
Abielus	0	66	134	160	216	203	117	896
Vabaabielus	19	79	95	63	56	28	8	348
Lesk	0	0	2	3	5	15	53	78
Lahutud	0	9	20	34	43	27	13	146
Kooselus	19	145	229	223	272	231	125	1244
Mitte kooselus	210	146	100	106	86	57	75	780
Haridus								
Põhi või madalam	143	50	48	31	19	39	38	368
Kesk	76	151	147	195	196	146	95	1006
Kõrg	10	89	133	100	140	104	67	643
Tavategevus								
Töötav	79	257	295	278	248	62	4	1223
Töötu	16	25	30	46	56	0	0	173
(Üli)õpilane	132	3	2	2	0	0	0	139
Pensionär	0	0	1	1	52	227	196	477
Kodune	2	6	1	2	2	0	0	13
Aktiivne	79	257	295	278	248	62	4	1223
Mitteaktiivne	150	34	34	51	110	227	196	802
Sissetulek								
Kuni 450 eurot	138	25	23	42	80	98	54	460
451 kuni 650 eurot	21	18	22	29	58	111	121	380
651 kuni 850 eurot	14	24	15	39	41	23	9	165

851 kuni 1100 eurot	24	59	70	72	81	22	13	341
1101 kuni 1400 eurot	15	63	45	47	40	17	2	229
1401 kuni 1700 eurot	9	34	40	43	23	6	0	155
1701 kuni 2000 eurot	5	26	48	23	17	6	1	126
Üle 2001 euro	3	42	66	34	18	6	0	169
Kontrollkese								
Seesmine	128	178	199	137	143	93	57	935
Vahepealne	94	106	117	175	195	174	117	978
Väline	7	7	13	17	20	22	26	112
Enesehinnanguline tervis								
Väga hea	91	93	64	29	20	6	2	305
Hea	110	152	191	161	139	88	30	871
Keskmine	23	38	55	113	142	138	103	612
Halb	4	8	17	23	47	52	53	204
Väga halb	1	0	2	3	10	5	12	33
Väga hea või hea	201	245	255	190	159	94	32	1176
Väga halb või halb	5	8	19	26	57	57	65	237
Kehamassiindeks								
Alakaal	11	6	3	0	3	3	2	28
Normaalkaal	160	141	114	86	92	81	65	739
Ülekaal	45	104	152	159	161	118	97	836
Rasvumine	11	38	57	84	99	86	32	407

Tabel 11. Küsitletute arv vanuse järgi. Naised

	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Kokku
Küsitletute arv	239	351	399	413	495	476	483	2856
Piirkond								
Harjumaa	89	171	179	150	188	159	160	1096
Ida-Virumaa	15	13	27	29	52	63	58	257
Tartu-, Jõgeva-, Põlva-, Valga-, Viljandi-, Võrumaa	69	90	103	107	124	103	128	724
Järva-, Lääne-Viru-, Raplamaa	26	36	35	49	43	74	60	323
Lääne-, Saare-, Hiiu-, Pärnumaa	40	41	55	78	88	77	77	456
Asulatüüp								
Linn	151	233	278	248	315	298	283	1806
Maa	88	118	121	165	180	178	200	1050
Rahvus								
Eestlane	192	283	298	325	324	312	358	2092
Mitte-eestlane	46	67	100	87	170	164	125	759
Põlisus								
Põlisrahvastik	229	325	348	351	357	338	373	2321
Immigrantrahvastik	9	25	50	62	137	138	110	531
Perekonnaseis								
Vallaline	190	96	76	75	57	30	36	560
Abielus	7	100	177	166	258	192	92	992
Vabaabielus	42	146	116	90	33	20	3	450
Lesk	0	0	4	10	46	154	296	510

Lahutud	0	9	26	72	101	80	56	344
Kooselus	49	246	293	256	291	212	95	1442
Mitte kooselus	190	105	106	157	204	264	388	1414
Haridus								
Põhi või madalam	126	39	37	27	38	84	171	522
Kesk	90	144	145	170	210	201	176	1136
Kõrg	22	166	216	214	247	190	135	1190
Tavategevus								
Töötav	98	254	321	364	350	105	12	1504
Töotu	14	28	36	45	71	1	0	195
(Üli)õpilane	119	5	4	1	0	0	0	129
Pensionär	0	0	0	0	69	370	471	910
Kodune	8	64	38	3	5	0	0	118
Aktiivne	98	254	321	364	350	105	12	1504
Mitteaktiivne	141	97	78	49	145	371	471	1352
Sissetulek								
Kuni 450 eurot	129	49	42	58	124	148	138	688
451 kuni 650 eurot	42	50	49	77	103	200	318	839
651 kuni 850 eurot	19	61	68	74	98	43	10	373
851 kuni 1100 eurot	27	79	96	92	97	46	9	446
1101 kuni 1400 eurot	14	54	61	62	44	17	5	257
1401 kuni 1700 eurot	6	26	43	26	8	8	0	117
1701 kuni 2000 eurot	1	14	19	13	10	8	1	66
Üle 2001 euro	1	18	21	11	11	6	2	70
Kontrollkese								
Seesmine	127	198	228	192	183	141	90	1159
Vahepealne	101	149	162	204	284	296	298	1494
Väline	11	4	9	17	28	39	95	203
Enesehinnanguline tervis								
Väga hea	96	123	112	60	34	14	1	440
Hea	106	185	203	201	188	152	82	1117
Keskmine	32	35	63	110	182	225	236	883
Halb	5	7	21	38	79	76	130	356
Väga halb	0	1	0	4	11	9	34	59
Väga hea või hea	202	308	315	261	222	166	83	1557
Väga halb või halb	5	8	21	42	90	85	164	415
Kehamassiindeks								
Alakaal	24	17	17	7	4	5	6	80
Normaalkaal	170	248	230	181	158	104	147	1238
Ülekaal	29	59	78	121	165	184	198	834
Rasvumine	14	26	73	103	167	182	124	689

Lisa 3. Kohustuslike küsimuste kohandamised ankeedis

Kohandamisi tehti 13 Euroopa terviseuuringu tunnuse saamiseks: PARTNERS, PC2, HA2, PA1, AM3, AM5, MD1, MD2, SK1, AL3, AL5, PE3, PE5).

Elukaaslane samas leibkonnas (PARTNERS): leibkonnasuhete tabeli andmete alusel – kui oli märgitud abikaasa või partner, elas vastaja koos elukaaslasega.

Abi kasutamine isikuhoolduse (ankeedis G11A//PC2) ja majapidamistöödega (H30//HA2) toimetuleku raskuste puhul: abi saamise vastusevariante oli küsimusel rohkem kui üks (G11A 1 Keegi on abiks, 2 Kasutan abivahendeid 3 Keegi on abiks ja kasutan abivahendeid, 4 Ei ole kedagi abiks, 5 Vahel kasutan abi ja /või -vahendeid); H30 1 Teen seda alati üksinda, 2 Aeg-ajalt on keegi abiks, 3 Alati on keegi abiks).

Viimase 4 nädala jooksul perearstiga konsulteerimiste arv (O06//AM3): küsiti eraldi vastuvõttud (O06_a), koduvisiidid (O06_b), nõustamised telefoni või e-kirja teel (O06_c) ja liideti kokku.

Viimase 4 nädala jooksul eriarstiga konsulteerimiste arv (O11//AM5): küsiti eraldi vastuvõttud (O11A), nõustamised telefoni või e-kirja teel (O11B) ja liideti kokku.

Viimase 2 nädala jooksul arsti poolt määratud retseptiravimite kasutamine (Q01//MD1): küsiti rohkem perioode (1 Viimase 2 nädala jooksul, 2 Viimase 4 nädala jooksul, 3 Viimase 6 kuu jooksul, 4 Viimase 12 kuu jooksul, 5 Rohkem kui 12 kuud tagasi, 6 Ei ole kunagi kasutanud).

Viimase 2 nädala jooksul käsimüügiravimite kasutamine (Q08//MD2): küsiti rohkem perioode (1 Viimase 2 nädala jooksul, 2 Viimase 4 nädala jooksul, 3 Viimase 6 kuu jooksul, 4 Viimase 12 kuu jooksul, 5 Rohkem kui 12 kuud tagasi).

Käesoleva aja tubakatarbimise kohta (R01//SK1) oli vastusevariantide juures varasem regulaarne suitsetamine (1 Jah, iga päev; 2 Jah, vahetevahel; 3 Olen varem regulaarselt suitsetanud; 4 Ei ole kunagi suitsetanud).

Tavaliselt ühel sellisel päeval esmaspäevast neljapäevani tarbitud alkoholi kogus (R11_a ja R11_a1 kuni R11_e ja R11_e1//AL3): paluti esmalt valida ühik (näiteks pits, pokaal, pudel) ja seejärel märkida kogus (näiteks 3). Küsimused olid alkoholi liikide ehk alkoholisisalduse protsendi järgi joogis: lahja alkohol, kange õlu, vein, kange alkohol. Joodud alkoholikogused liikide kaupa teisendati ettenähtud alkoholiühikuteks (alkoholi annusteks) ehk kogusteks, mis sisaldab 10 g absoluutset alkoholi.

Tavaliselt ühel sellisel päeval reedest pühapäevani tarbitud alkoholi kogus (R13_a ja R13_a1 kuni R13_e ja R13_e1//AL5): kasutati sama põhimõtet, mis esmaspäevast neljapäevani.

Kui palju aega ühest kohast teise liikumisel kulub kõndimisele (T05//PE3) või jalgrattaga sõitmisele (T07//PE5) päevas: küsimus oli sama, kuid küsiti minuteid ja tunde, mitte ajavahemikke.

Lisa 4. Tervise seisundi enesehinnangu üldküsimused ETeU2019, TKU2020, ESU2019

ETeU2019

YG1 Milliseks hindate oma tervist üldiselt?

Mõelge oma tervisele kõige üldisemalt ja hinnake, kuidas Teie tervis üldiselt on. Ärge arvestage ajutisi terviseprobleeme.

- 125 Väga hea
- 109 Hea
- 201 Ei hea ega halb
- 311 Halb
- 330 Väga halb

YG2 Kas Teil on mõni pikaajaline haigus või terviseprobleem?

Pikaajaline on haigus või terviseprobleem, mis on kestnud või eeldatavasti kestab üle 6 kuu. Kroonilised haigused on pikaajalised, sh haigused, mis ei tekita otseseid vaevusi, näiteks põhjusel, et võetakse vastavaid ravimeid. Kaasa arvatud hooajalised või korduvad probleemid (allergia, heinanohu jm).

- 1 Jah
- 2 Ei

YG3 Mil määral olete olnud vähemalt viimasel kuuel kuul mõne terviseprobleemi tõttu piiratud tegevustes, mida inimesed tavaliselt teevad?

Küsimusega mõõdetakse tervisest tingitud pikaajaliste piirangute esinemist ja nende tugevust. Tegevused, mida inimesed tavaliselt teevad, on töö, õpingud, kodutoimingud, enese eest hoolitsemine, suhtlemine või vaba aja veetmine. Raskused nende tegevuste teostamisel on piirangud. Pikaajalised on piirangud, mis on kestnud kauem kui 6 kuud.

- 317 Oluliselt piiratud
- 324 Piiratud, aga mitte oluliselt
- 108 Ei ole üldse olnud piiratud

TKU2020

14. Kuidas Te hindate oma tervist käesoleval ajal?

- 1 hea
- 2 üsna hea
- 3 keskmine
- 4 üsna halb
- 5 halb

15. Kas Teil on mõni pikaajaline (krooniline) haigus või terviseprobleem?

- 1 jah
- 2 ei

16. Mil määral on mõni terviseprobleem viimase 6 kuu jooksul Teie tavalisi igapäevategevusi piiranud?

- 1 oluliselt piiranud
- 2 piiranud, aga mitte oluliselt
- 3 ei ole üldse piiranud

ESU2019

YG1 Milliseks hindate oma tervist üldiselt?

- 125 Väga hea
- 109 Hea
- 201 Ei hea ega halb
- 311 Halb
- 330 Väga halb

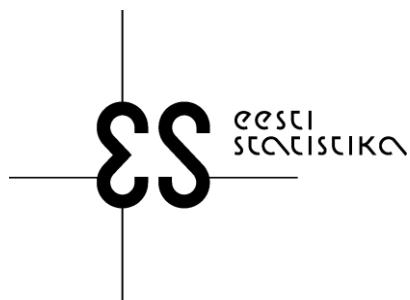
YG2 Kas Teil on mõni pikaajaline haigus või terviseprobleem?

- 1 Jah
- 2 Ei

YG3 Mil määral olete olnud vähemalt viimasel 6 kuul mõne terviseprobleemi tõttu piiratud tegevustes, mida inimesed tavaliselt teevad?

- 317 Oluliselt piiratud
- 324 Piiratud, aga mitte oluliselt
- 108 Ei ole üldse olnud piiratud

Lisa 5. ETeU2019 eestikeelne ankeet

EESTI TERVISEUURING 2019

Ankeet

Tallinn 2019

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
CAPI alati, CAWI peida (kustutada)	tekst1	KÜSITLEJA OSA. KÜSITLEJA OSA ON KÜSITLEJALE TÄITMISEKS JA SEDA EI LOETA ETTE, VÄLJA ARVATUD, KUI ON MÄRGITUD TEISITI.		
CAPI alati, CAWI peida	A01	KÜSITLUSE KUUPÄEV (PÄEV, KUU, AASTA)		
CAPI alati, CAWI peida	A03	Küsitluse toimumiskoht	208	Küsitleva elukoht
			210	Küsitleva töökoht / kool
			209	Küsitleva sugulaste / tuttavate elukoht
			206	Küsitleja töökoht / elukoht
			OTH	Muu koht
kui A03=OTH	A03m	Täpsustage, kus.		
CAPI alati, CAWI peida	IK	Eesti isikukood		
alati	OSA YA	LEIBKONNA JA LEIBKONNALIIKMETE ÜLDANDMED Uuringu esimene osa puudutab Teie leibkonna ja leibkonnaliikmete üldandmeid. <u>Leibkond</u> on põhiliselt ühises eluruumis, s.t ühel aadressil elavate isikute rühm, kes kasutab ühiseid rahalisi ja / või toiduressursse. Leibkonda kuuluvad isikud on leibkonnaliikmed. Leibkond on ka üksi elav isik. <u>Leibkonnaliikmed</u> on isikud, kes jagavad leibkonna kulutusi ning ühist põhieluruumi ja kellel ei ole mujal püsivat elukohta. Peale selle loetakse leibkonnaliikmeteks ajutiselt eemal viibivad liikmed, kui: liikmel ei ole teist põhieluruumi, leibkonnaga on säilinud majanduslikud sidemed ja eemalviibimine on lühem kui 6 kuud; on tegemist õpingute tõttu eemal viibiva lapse või töö tõttu eemal viibiva abikaasa / elukaaslasega.		
alati	Y	Mitu liiget on Teie leibkonnas (kaasa arvatud Teie ise)?		
alati	YA	Palun nimetage oma leibkonnaliikmed.		
alati	YX1	Veeru number leibkonnaküsitluses		
alati	Y0	Eesnimi		
alati	YA1	Sugu	1	Mees
			2	Naine
alati	YX2	Vanus		
kui YX2>14	YA3	Milline on /Y0/ seaduslik perekonnaseis?	1	Vallaline, ei ole seaduslikus abielus olnud
			2	Seaduslikus abielus
			3	Lahutatud
			4	Lesk
kui YA3=2	YA4	Kas /Y0/ elab koos oma seadusliku abikaasaga?	1	Jah
			2	Ei
kui YX2=14 või (YA3 ei ole 2) või (YA4 ei ole 1)	YA5	Kas /Y0/ on vabaabielus?	1	Jah
			2	Ei
YX2>14	YA6	Millisesse järgmistest rühmadest /Y0/ praegu kuulub?	102	Töötav (hõivatu)
			130	Töötu

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			147	Pensionär (vanadus-, ennetäht-aegsel või sooduspensionil)
			OTH	Muu
alati	A15	Kas /Y0/ vajab oma terviseseisundi tõttu pidevat hooldust?	1	Jah
			2	Ei
kui Y>1	OSA YB	SUHTED LEIBKONNAS Järgmisena küsime sugulussuhete kohta leibkonnas.		
kui Y>1	YB1	Kes on /Y0_02/ (/YX2_02/ /Y0_01/ -le (/YX2_01/)?	01	Abikaasa / elukaaslane
			02	Laps (ka lapsendatud)
			03	Kasulaps (sh abikaasa / elukaaslase laps, kes ei ole bioloogiline laps)
			04	Vanem
			05	Kasuvanem (sh abikaasa / elukaaslase lapsele, kes ei ole bioloogiline laps)
			06	Vanavanem (sh vanavanema abikaasa / elukaaslane, kes ei ole bioloogiline vanavanem)
			07	Lapselaps (sh lapsendatud või abikaasa / elukaaslase lapselaps, kes ei ole bioloogiline lapselaps)
			08	Minia / väimees (sh (kasu)lapse abikaasa / elukaaslane)
			09	Ämm / äi (sh abikaasa / elukaaslase (kasu)vanem)
			12	Õde / vend (sh kasuõde / kasuvend)
			10	Muu sugulane või mittesugulane
	OSA YC	DEMOGRAAFILISED ANDMED		
alati	YD20	Milline on Teie leibkonna peamine kodune keel?	est	Eesti
			rus	Vene
			OTH	Muu
kui YD20=OTH	YD20k	Valige keel.		
kui klassifikatorist on valimata	YD20a	Ei leia loendist.		
alati	A20	Mitu bioloogilist last Teil on? <i>Kui ei ole lapsi, märkige "0".</i>		
kui A20>0 (ei küsi kui A20<1 või "Keeldumine" või "Ei tea")	A21	Kui vana Te esimese lapse sündides olite?		
alati	OSA B	TERVISESEISUND		
alati	tekst3	Järgnevad küsimused on seotud Teie tervisega.		
alati	YG1	Milliseks hindate oma tervist üldiselt? <i>Mõelge oma tervisele kõige üldisemalt ja hinnake, kuidas Teie tervis üldiselt on. Ärge arvestage ajutisi terviseprobleeme.</i>	125	Väga hea

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			109	Hea
			201	Ei hea ega halb
			311	Halb
			330	Väga halb
alati	YG2	Kas Teil on mõni pikaajaline haigus või terviseprobleem? <i>Pikaajaline on haigus või terviseprobleem, mis on kestnud või eeldatavasti kestab üle 6 kuu. Kroonilised haigused on pikaajalised, sh haigused, mis ei tekita otseseid vaevusi, näiteks põhjusel, et võetakse vastavaid ravimeid. Kaasa arvatud hooajalised või korduvad probleemid (allergia, heinanohu jm).</i>	1	Jah
			2	Ei
alati	YG3	Mil määral olete olnud vähemalt viimasel kuuel kuul mõne terviseprobleemi tõttu piiratud tegevustes, mida inimesed tavaliselt teevad? <i>Küsimusega mõõdetakse tervisest tingitud pikaajaliste piirangute esinemist ja nende tugevust. Tegevused, mida inimesed tavaliselt teevad, on töö, õpingud, kodutoimingud, enese eest hoolitsemine, suhtlemine või vaba aja veetmine. Raskused nende tegevuste teostamisel on piirangud. Pikaajalised on piirangud, mis on kestnud kauem kui 6 kuud.</i>	317	Oluliselt piiratud
			324	Piiratud, aga mitte oluliselt
			108	Ei ole üldse olnud piiratud
alati		KROONILISED HAIGUSED		
alati	B04valik	Alljärgnevalt on toodud haiguste loetelu. Palun märkige, millised loetletud haigustest on Teil kunagi esinenud.	01	Astma (ka allergiline astma)
			02	Krooniline bronhiit, KOK (krooniline obstruktiivne kopsuhaigus), kopsu laienemine või emfüseem
			03	Südameinfarkt või infarktjärgsed kroonilised terviseprobleemid
			04	Südame isheemiatõbi või rahuoleku stenokardia
			05	Kõrgvererõhktõbi, kõrge vererõhk (hüpertoonia)
			06	Ajuinsult, ajuinfarkt või nende järgsed kroonilised terviseprobleemid
			07	Artroos (v.a artriit)

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			08	Selja- või alaseljavalud või muud kroonilised seljaprobleemid
			09	Kaelavalud või muud kroonilised terviseprobleemid kaela piirkonnas
			10	Suhkurtõbi (I ja II tüüpi diabeet)
			11	Allergia, nt riniit, silmapõletik, dermatiit, toiduallergia vms (v.a allergiline astma)
			12	Maksatsirroos
			13	Uriinipidamatus, probleemid põie kontrollimisega
			14	Neeruhaigused
			15	Depressioon
			30	Vere kõrge kolesteroolitase
			16	Ärevushäire (paanikahäire, üldistunud ärevus, sotsiofoobia)
			17	Silmakae (katarakt)
			18	Glaukoom
			20	Mao või kaksteistsõrmiksoole põletik või haavand
			21	Sapipõiepõletik ja / või sapikivitõbi
			22	Reumatoidartriit
			23	Luuõrenemine (osteoporoos)
			24	Vähk (pahaloomuline kasvaja, ka leukeemia ja lümfoom)
			25	Migreen ja / või sagedased peavalud
			26	Kilpnäärmehaigused
			28	Muu pikaajaline ja / või krooniline haigus
			29	Ei ole esinenud ühtegi pikaajalist ja / või kroonilist haigust
kui B04valik={28}	B0428m	Täpsustage, mis haigus.		
kui B04valik=01	B05_01	Kas astma (ka allergiline astma) on kunagi arsti poolt diagnoositud?	1	Jah
			2	Ei
kui B04valik=01	B06_01	Kas astma (ka allergiline astma) on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?	1	Jah
			2	Ei
kui B04valik=01	B07_01	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega astma (ka allergiline astma) viimase 12 kuu jooksul?	1	Jah
			2	Ei
kui B04valik=01	B08_01	Kas astma (ka allergiline astma) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?	1	On oluliselt piiranud
			2	On piiranud, aga mitte oluliselt
			3	Ei ole piiranud

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=02	B05_02	Kas krooniline bronhiit, KOK (krooniline obstruktiivne kopsuhaigus), kopsu laienemine või emfüseem on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=02	B06_02	Kas krooniline bronhiit, KOK (krooniline obstruktiivne kopsuhaigus), kopsu laienemine või emfüseem on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=02	B07_02	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega krooniline bronhiit, KOK (krooniline obstruktiivne kopsuhaigus), kopsu laienemine või emfüseem <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=02	B08_02	Kas krooniline bronhiit, KOK (krooniline obstruktiivne kopsuhaigus), kopsu laienemine või emfüseem on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=03	B05_03	Kas südameinfarkt või infarktjärgsed kroonilised terviseprobleemid on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=03	B06_03	Kas südameinfarkt või infarktjärgsed kroonilised terviseprobleemid on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=03	B07_03	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega südameinfarkt või infarktjärgsed kroonilised terviseprobleemid <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=03	B08_03	Kas südameinfarkt või infarktjärgsed kroonilised terviseprobleemid on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=04	B05_04	Kas südame isheemiatõbi või rahuoleku stenokardia on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=04	B06_04	Kas südame isheemiatõbi või rahuoleku stenokardia on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=04	B07_04	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega südame isheemiatõbi või rahuoleku stenokardia <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=04	B08_04	Kas südame isheemiatõbi või rahuoleku stenokardia on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=05	B05_05	Kas kõrgvererõhktõbi, kõrge vererõhk (hüpertoonia) on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=05	B06_05	Kas kõrgvererõhktõbi, kõrge vererõhk (hüpertoonia) on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=05	B07_05	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega kõrgvererõhktõbi, kõrge vererõhk (hüpertoonia) <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=05	B08_05	Kas kõrgvererõhktõbi, kõrge vererõhk (hüpertoonia) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=06	B05_06	Kas ajuinsult, ajuinfarkt või nende järgsed kroonilised terviseprobleemid on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=06	B06_06	Kas ajuinsult, ajuinfarkt või nende järgsed kroonilised terviseprobleemid on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=06	B07_06	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega ajuinsult, ajuinfarkt või nende järgsed kroonilised terviseprobleemid <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=06	B08_06	Kas ajuinsult, ajuinfarkt või nende järgsed kroonilised terviseprobleemid on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=07	B05_07	Kas artroos (v.a artriit) on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=07	B06_07	Kas artroos (v.a artriit) on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=07	B07_07	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega artroos (v.a artriit) <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=07	B08_07	Kas artroos (v.a artriit) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=08	B05_08	Kas selja- või alaseljavalud või muud kroonilised seljaprobleemid on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=08	B06_08	Kas selja- või alaseljavalud või muud kroonilised seljaprobleemid on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=08	B07_08	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega selja- või alaseljavalud või muud kroonilised seljaprobleemid viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=08	B08_08	Kas selja- või alaseljavalud või muud kroonilised seljaprobleemid on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=09	B05_09	Kas kaelavalud või muud kroonilised terviseprobleemid kaela piirkonnas on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=09	B06_09	Kas kaelavalud või muud kroonilised terviseprobleemid kaela piirkonnas on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=09	B07_09	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega kaelavalud või muud kroonilised terviseprobleemid kaela piirkonnas viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=09	B08_09	Kas kaelavalud või muud kroonilised terviseprobleemid kaela piirkonnas on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=10	B05_10	Kas suhkurtõbi (I ja II tüüpi diabeet) on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=10	B06_10	Kas suhkurtõbi (I ja II tüüpi diabeet) on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=10	B07_10	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega suhkurtõbi (I ja II tüüpi diabeet) viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=10	B08_10	Kas suhkurtõbi (I ja II tüüpi diabeet) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=11	B05_11	Kas allergia, nt riniit, silmapõletik, dermatiit, toiduallergia vms (v.a allergiline astma) on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=11	B06_11	Kas allergia, nt riniit, silmapõletik, dermatiit, toiduallergia vms (v.a allergiline astma) on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=11	B07_11	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega allergia, nt riniit, silmapõletik, dermatiit, toiduallergia vms (v.a allergiline astma) viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=11	B08_11	Kas allergia, nt riniit, silmapõletik, dermatiit, toiduallergia vms (v.a allergiline astma) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=12	B05_12	Kas maksatsirroos on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=12	B06_12	Kas maksatsirroos on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=12	B07_12	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega maksatsirroos viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=12	B08_12	Kas maksatsirroos on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=13	B05_13	Kas uriinipidamatus, probleemid põie kontrollimisega on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=13	B06_13	Kas uriinipidamatus, probleemid põie kontrollimisega on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=13	B07_13	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega uriinipidamatus, probleemid põie kontrollimisega viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=13	B08_13	Kas uriinipidamatus, probleemid põie kontrollimisega on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=14	B05_14	Kas neeruhaigused on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=14	B06_14	Kas neeruhaigused on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=14	B07_14	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega neeruhaigused viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=14	B08_14	Kas neeruhaigused on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=15	B05_15	Kas depressioon on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=15	B06_15	Kas depressioon on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=15	B07_15	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega depressioon viimase 12 kuu jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=15	B08_15	Kas depressioon on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=30	B05_30	Kas vere kõrge kolesteroolitase on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=30	B06_30	Kas vere kõrge kolesteroolitase on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=30	B07_30	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega vere kõrge kolesteroolitase viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=30	B08_30	Kas vere kõrge kolesteroolitase on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=16	B05_16	Kas ärevushäire (paanikahäire, üldistunud ärevus, sotsiofoobia) on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=16	B06_16	Kas ärevushäire (paanikahäire, üldistunud ärevus, sotsiofoobia) on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=16	B07_16	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega ärevushäire (paanikahäire, üldistunud ärevus, sotsiofoobia) viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=16	B08_16	Kas ärevushäire (paanikahäire, üldistunud ärevus, sotsiofoobia) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=17	B05_17	Kas silmakae (katarakt) on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=17	B06_17	Kas silmakae (katarakt) on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=17	B07_17	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega silmakae (katarakt) viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=17	B08_17	Kas silmakae (katarakt) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
kui B04valik=18	B05_18	Kas glaukoom on kunagi arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=18	B06_18	Kas glaukoom on esinenud ka viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=18	B07_18	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega glaukoom viimase 12 kuu jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=18	B08_18	Kas glaukoom on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=20	B05_20	Kas mao või kaksteistsõrmiksoole põletik või haavand on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=20	B06_20	Kas mao või kaksteistsõrmiksoole põletik või haavand on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=20	B07_20	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega mao või kaksteistsõrmiksoole põletik või haavand <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=20	B08_20	Kas mao või kaksteistsõrmiksoole põletik või haavand on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=21	B05_21	Kas sapipõiepõletik ja/või sapikivitõbi on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=21	B06_21	Kas sapipõiepõletik ja/või sapikivitõbi on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=21	B07_21	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega sapipõiepõletik ja/või sapikivitõbi <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=21	B08_21	Kas sapipõiepõletik ja/või sapikivitõbi on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=22	B05_22	Kas reumatoidartriit on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=22	B06_22	Kas reumatoidartriit on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=22	B07_22	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega reumatoidartriit <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=22	B08_22	Kas reumatoidartriit on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=23	B05_23	Kas luuhõrenemine (osteoporoos) on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=23	B06_23	Kas luuhõrenemine (osteoporoos) on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=23	B07_23	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega luuhõrenemine (osteoporoos) <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=23	B08_23	Kas luuhõrenemine (osteoporoos) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=24	B05_24	Kas vähk (pahaloomuline kasvaja, ka leukeemia ja lümfoom) on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=24	B06_24	Kas vähk (pahaloomuline kasvaja, ka leukeemia ja lümfoom) on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=24	B07_24	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega vähk (pahaloomuline kasvaja, ka leukeemia ja lümfoom) <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=24	B08_24	Kas vähk (pahaloomuline kasvaja, ka leukeemia ja lümfoom) on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=25	B05_25	Kas migreen ja/või sagedased peavalud on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=25	B06_25	Kas migreen ja/või sagedased peavalud on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=25	B07_25	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega migreen ja/või sagedased peavalud <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=25	B08_25	Kas migreen ja/või sagedased pea-valud on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=26	B05_26	Kas kilpnäärmehaigused on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=26	B06_26	Kas kilpnäärmehaigused on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=26	B07_26	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses haigusega kilpnäärmehaigused <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
kui B04valik=26	B08_26	Kas kilpnäärmehaigused on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi <u>viimase 4 nädala</u> jooksul?		
kui B04valik=28	B05_28	Kas muu pikaajaline krooniline haigus on <u>kunagi</u> arsti poolt diagnoositud?		
kui B04valik=28	B06_28	Kas muu pikaajaline krooniline haigus on esinenud ka <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui B04valik=28	B07_28	Kas olete tarvitanud ravimeid või saanud ravi seoses muu pikaajalise kroonilise haigusega viimase 12 kuu jooksul?		
kui B04valik=28	B08_28	Kas muu pikaajaline krooniline haigus on piiranud Teie igapäevaseid tegevusi viimase 4 nädala jooksul?		
alati	OSA C	ÕNNETUSJUHTUMID JA VIGASTUSED		
alati	tekst	Järgnevad küsimused on seotud õnnetusjuhtumitega.		
alati	C02	Kas Teil on viimase 12 kuu jooksul olnud mõni vigastusega lõppenud liiklusõnnetus? <i>Õnnetusjuhtumid, mis on toimunud maanteel, sõiduteel või parklas. Osaline võib olla kas transpordivahendi juht, kaassõitja või jalakäija. Mitte arvestada liiklusõnnetuste hulka vee-, raudtee- või lennuõnnetusi.</i>	1	Jah
			2	Ei
alati	C03	Kas Teil on viimase 12 kuu jooksul olnud mõni vigastusega lõppenud kodune õnnetusjuhtum? <i>Koduse õnnetuse hulka arvestada õnnetused, mis on juhtunud kodus, kodu ümbruses või aias, sõltumata tegevusest õnnetuse toimumise ajal.</i>	1	Jah
			2	Ei
alati	C04	Kas Teil on viimase 12 kuu jooksul olnud mõni vigastusega lõppenud õnnetusjuhtum vabaaja tegevuse käigus? <i>Vaba aja õnnetuste hulka arvestada õnnetused, mis on juhtunud puhke- või huvitegevuse ajal, välja arvatud kodused õnnetusjuhtumid.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui C02=1 või C03=1 või C04=1	C0234A	Kas vajasite meditsiinilist abi eespool nimetatud õnnetusjuhtumi tagajärjel? <i>Kui on juhtunud mitu õnnetust, siis vastake kõige rängemate tagajärgedega õnnetuse kohta.</i>	1	Jah, olin haiglaravil
			2	Jah, sain arstiabi haiglast, aga ma ei jäänud haiglaravile
			3	Jah, sain abi arstilt või meditsiiniõelt
			4	Ei vajanud meditsiinilist abi

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	C05	Kas Teil on <u>viimase 12 kuu</u> jooksul olnud mõni vigastusega lõppenud palgatööga seotud õnnetusjuhtum? <i>Siia kuuluvad ka ajateenistuses või välismissioonidel toimunud juhtumid.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui C05=1	C05a	Kas vajasite meditsiinilist abi eespool nimetatud õnnetusjuhtumi tagajärjel? <i>Kui on juhtunud mitu õnnetust, siis vastake kõige rängemate tagajärgedega või kõige pikema järelraviga õnnetuse kohta.</i>	1	Jah, olin haiglaravil
			2	Jah, sain arstiabi haiglast, aga ma ei jäänud haiglaravile
			3	Jah, sain abi arstilt või meditsiiniõelt
			4	Ei vajanud meditsiinilist abi
alati	C06	Kas Teil on <u>viimase 12 kuu</u> jooksul olnud mõni <u>tahtliku rünnaku tagajärjel</u> tekkinud vigastus? <i>Tahtliku rünnaku all mõeldakse igasugust teise inimese poolt Teie vastu suunatud tegu, sh Teile Teie tahte vastaselt manustatud aineid.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui C06=1	C06a	Kas vajasite meditsiinilist abi eespool nimetatud tahtliku rünnaku tagajärjel? <i>Kui on juhtunud mitu õnnetust, siis vastake kõige rängemate tagajärgedega või kõige pikema järelraviga õnnetuse kohta.</i>	1	Jah, olin haiglaravil
			2	Jah, sain arstiabi haiglast, aga ma ei jäänud haiglaravile
			3	Jah, sain abi arstilt või meditsiiniõelt
			4	Ei vajanud meditsiinilist abi
alati	C07	Kas Teil on <u>kunagi</u> elus olnud vigastusi või traumasid, mille tõttu olete pikaajaliselt (<u>vähemalt 4 nädala jooksul</u>) pidanud loobuma tööst, õpingutest või muudest igapäevatoimingutest?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA D	VAIMNE TERVIS		
alati	tekst	Järgmised küsimused puudutavad Teie tundeid ja käekäiku viimase <u>kahe nädala jooksul</u> . Valige vastus, mis võimalikult täpselt kirjeldaks Teie tundeid.		
alati	D01-D09	Kui tihti on teil viimase 2 nädala jooksul esinenud järgmisi probleeme?		
alati	D01	Tundsite, et miski ei huvita Teid ega paku Teile rõõmu	1	Üldse mitte

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D02	Tundsite rusutuse, masenduse või lootusetuse tunnet	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D03	Teil olid unumiskraskused, katkendlik uni või liigne unevajadus	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D04	Tundsite väsimust või energiapuudust	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D05	Teil oli vähene söögiisu või kaldusite liigsöömisele	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D06	Tundsite, et olete väärtusetu, läbikukkunud või et olete iseenda või perekonna lootusi petnud	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D07	Teil olid keskendumiskraskused, näiteks ajalehe lugemisel või televiisori vaatamisel	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D08	Liiksite või rääkisite nii aeglaselt, et teised seda märkasid. Või vastupidi – olite nii püsivalt rahutu, et liiksite tunduvalt rohkem kui tavaliselt	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev
alati	D09	Mõtlesite, et oleks parem, kui oleksite surnud või vigastaksite end mingil viisil	1	Üldse mitte
			2	Mõnel päeval
			3	Rohkem kui pooltel päevadel
			4	Peaaegu iga päev

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui vähemalt üks D01-D09=2 või 3 või 4	D10	Kui raskeks on <u>eelnimetatud</u> probleemid muutnud Teie jaoks töö tegemise, koduste asjade eest hoolitsemise ja teiste inimestega läbisaamise?	1	Ei ole muutnud raskemaks
			2	Mõningal määral raskemaks
			3	Väga raskeks
			4	Äärmiselt raskeks
alati	OSA E	EMOTSIONAALNE ENESETUNNE		
alati	tekst	Järgnevalt palun vastake küsimustele oma enesetunde ja meeleolu kohta.		
alati	tekst	Palun hinnake iga probleemi korral, kuivõrd see on Teid häirinud <u>viimase nelja nädala</u> jooksul.		
alati	E01	Kurvameelsus	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E02	Huvi kadumine	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E03	Alaväärsustunne	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E04	Enesesüüdistused	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E05	Korduvad surma- või enesetapumõtted	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E06	Üksildustunne	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E07	Lootusetus tuleviku suhtes	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E08	Võimetus rõõmu tunda	1	Üldse mitte
			2	Väga harva

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E09	Kiire ärritumine või vihastamine	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E10	Ärevus- või hirmutunne	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E11	Pingetunne või võimetus lõdvestuda	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E12	Lõhke muretsemise paljude asjade pärast	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E13	Rahutus või kärsitus, nii et ei suuda paigal püsida	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E14	Kergesti ehmumine	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E15	Äkilised paanikahood, mille ajal esinevad südameklõppimine, õhupuudus, minestamistunne või muud hirmutavad kehalised nähud	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E16	Kartus viibida üksi kodust eemal	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	E17	Hirmutunne avalikes kohtades või tänaval	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E18	Kartus minestada rahva hulgas	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E19	Kartus sõita bussi, trammi, rongi või autoga	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E20	Hirm olla tähelepanu keskpunktis	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E21	Hirm suhtlemisel võõraste inimestega	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E22	Liigne ärevus seltskondlikul suhtlemisel	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E23	Ärevus, kui on vaja teiste ees oma arvamust avaldada	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E24	Loidus- või väsimustunne	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E25	Vähenenud tähelepanu- või keskendumisvõime	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			5	Väga tihti
alati	E26	Puhkamine ei taasta jõudu	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E27	Kiire väsimine	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E28	Uinumisraskused	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E29	Rahutu või katkendlik uni	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	E30	Liigvarajane ärkamine (palju varem kui sooviks)	1	Üldse mitte
			2	Väga harva
			3	Mõnikord
			4	Sageli
			5	Väga tihti
alati	tekst	Järgmised küsimused puudutavad ravi emotsionaalsete probleemide korral.		
alati	E31	Kas Te olete kunagi otsinud abi emotsionaalsete probleemide (ärevus, depressioon) tõttu?	1	Jah
			2	Ei
kui E31=1	E32valik	Kelle poole Te olete pöördunud abi saamiseks? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	1	Perearst
			2	Psühhiaater
			3	Psühholoog
			4	Sotsiaaltöötaja
			5	Keegi muu
kui E31=1	E33	Kas Te tunnete, et vajasite viimase 12 kuu jooksul abi seoses emotsionaalsete probleemidega (ärevus, depressioon)?	1	Jah
			2	Ei
kui E31=1	E34	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul otsinud abi emotsionaalsete probleemide tõttu?	1	Jah
			2	Ei

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	tekst	Palun märkige ära iga järgneva väite juures see, mis kõige paremini kirjeldab Teie enesetunnet viimase kahe nädala jooksul.		
alati	EE01	Ma tunnen end rõõmsa ja heatujulisena	553	Kogu aeg
			534	Enamuse ajast
			554	Enam kui pool ajast
			555	Vähem kui pool ajast
			532	Vahetevahel
			510	Mitte kunagi
alati	EE02	Ma tunnen end rahuliku ja pingevabana	553	Kogu aeg
			534	Enamuse ajast
			554	Enam kui pool ajast
			555	Vähem kui pool ajast
			532	Vahetevahel
			510	Mitte kunagi
alati	EE03	Ma tunnen end aktiivse ja energilisena	553	Kogu aeg
			534	Enamuse ajast
			554	Enam kui pool ajast
			555	Vähem kui pool ajast
			532	Vahetevahel
			510	Mitte kunagi
alati	EE04	Ma ärkan värskelt ja puhanuna	553	Kogu aeg
			534	Enamuse ajast
			554	Enam kui pool ajast
			555	Vähem kui pool ajast
			532	Vahetevahel
			510	Mitte kunagi
alati	EE05	Mu igapäevaelu on täidetud mind huvitavate asjadega	553	Kogu aeg
			534	Enamuse ajast
			554	Enam kui pool ajast
			555	Vähem kui pool ajast
			532	Vahetevahel
			510	Mitte kunagi
alati	OSA F	KEHALISED JA MEELEELUNDKONNAGA SEOTUD FUNKTSIONAALSED PIIRANGUD		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud üldise füüsilise tervisega ja Teie suutlikkusega teha igapäevaseid tegevusi. Ärge arvestage ajutisi probleeme.		
kuvada ainult CAPI-s	tekst	NB! Kui vastaja on pime, ärge esitage järgmist küsimust, märkige F01=3 ja jätkake F04.		
	F01	Kas Te kasutate prille ja / või kontaktläätsesid? <i>Arvestage nii kaugemale kui lähedale nägemist.</i>	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei, olen pime

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui F01=1	F02	Kas Teil on raskusi nägemisega isegi prille või kontaktläätsi kandes? <i>Arvestage olukorda hea valgustuse juures. Kui nägemine prillide / läätsedega on piisavalt hea, siis ei ole raskusi.</i>	1	Ei ole raskusi
			2	Näen väheste raskustega
			3	Näen suurte raskustega
			4	Ei näe midagi
kui F01=2	F03	Kas Teil on raskusi nägemisega? <i>Arvestage olukorda hea valgustuse juures.</i>	1	Ei ole raskusi
			2	Näen väheste raskustega
			3	Näen suurte raskustega
			4	Ei näe midagi
kuvada ainult CAPI-s	tekst	NB! Kui vastaja on kurt, ärge esitage järgmist küsimust, märkige F04=3 ja jätkake F09.		
	F04	Kas Te kasutate kuuldeaparaati või muid kuulmist abistavaid vahendeid? <i>Kuulmist abistavate vahendite hulka kuuluvad lisaks kuulmisaparaatidele ka implantaadid.</i>	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei, olen kurt
kui F04=1	F05	Kas Teil on raskusi kuulmisega ühe inimesega vestluses <u>vaikses</u> ruumis, ka siis kui kannate kuulmist abistavaid vahendeid?	1	Ei ole raskusi
			2	Kuulen väheste raskustega
			3	Kuulen suurte raskustega
			4	Ei kuule midagi
kui F04=2	F06	Kas Teil on raskusi kuulmisega ühe inimesega vestluses <u>vaikses</u> ruumis?	1	Ei ole raskusi
			2	Kuulen väheste raskustega
			3	Kuulen suurte raskustega
			4	Ei kuule midagi
kui F04=1	F07	Kas Teil on raskusi kuulmisega ühe inimesega vestluses <u>mürarikas</u> ruumis, ka siis kui kannate kuulmist abistavaid vahendeid?	1	Ei ole raskusi
			2	Kuulen väheste raskustega
			3	Kuulen suurte raskustega
			4	Ei kuule midagi
kui F04=2	F08	Kas Teil on raskusi kuulmisega ühe inimesega vestluses <u>mürarikas</u> ruumis?	1	Ei ole raskusi
			2	Kuulen väheste raskustega
			3	Kuulen suurte raskustega

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			4	Ei kuule midagi
alati	F09	Kas Te suudate raskusteta kõndida pool kilomeetrit tasasel pinnal ilma käimist abistavate vahenditeta? <i>Abivahendite hulka kuuluvad ortopeedilised jalanõud, jalutuskepp, lahas, metalltoed, liikumisraam, kargud, proteesid ja teise inimese abi kasutamine.</i>	1	Kõnnin raskusteta
			2	Kõnnin väheste raskustega
			3	Kõnnin suurte raskustega
			4	Ei suuda kõndida
alati	F10	Kas Te suudate raskusteta kõndida 12 trepiastet üles või alla ilma käimist abistavate vahenditeta?	1	Kõnnin raskusteta
			2	Kõnnin väheste raskustega
			3	Kõnnin suurte raskustega
			4	Ei suuda kõndida
alati	F20	Kas teil on raskusi mälu või keskendumisega?	104	Ei ole raskusi
			364	Vähesed raskused
			366	Suured raskused
			365	Ei suuda üldse
alati	F21	Kas teil on raskusi kõva toidu hammustamise või närimisega?	104	Ei ole raskusi
			364	Vähesed raskused
			366	Suured raskused
			365	Ei suuda üldse
alati	F11	Kas Te tunnete kõndides <u>tihti</u> jalgasäärtes valu?	1	Jah
			2	Ei
kui F11=1	F12	Kuidas Te valu puhul toimite?	1	Kõnnin edasi nagu ennegi
			2	Jään seisma või liigun edasi aeglasemalt
alati	F13	Kas Te hakkate kõndides kiiremini hingeldama, võrreldes teiste omaealistega?	1	Jah
			2	Ei
alati		VALU ESINEMINE		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud valu ja vaevuste esinemisega. Palun arvestage igasuguse füüsilise valuga, mida olete tundnud <u>viimase 4 nädala</u> jooksul.		
alati	F14	Kui <u>tugevat</u> füüsilist valu olete Te tundnud <u>viimase nelja nädala</u> jooksul? <i>Silmas peetakse valu intensiivsust, mitte valu kestvust.</i>	1	Ei ole valu tundnud
			2	Väga nõrka
			3	Nõrka
			4	Mõõdukat
			5	Tugevat
			6	Väga tugevat

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui F14=2,3,4,5 või 6	F15	Kui palju segas valu Teid viimase nelja nädala jooksul igapäevase töö juures (nii väljaspool kodu kui ka koduste tööde juures)?	1	Üldse mitte
			2	Veidi
			3	Mõõdukalt
			4	Üsna palju
			5	Väga palju
alati	tekst	Palun mõelge nüüd terviseprobleemidele, mis inimestel vahetevahel esinevad. Palun öelge, kuivõrd mõni allolevatest terviseprobleemidest on Teid vaevanud viimastel päevadel?		
alati	F16	Peavalu	1	Ei ole vaevanud
			2	Pisut
			3	Üsna tugevalt
			4	Väga tugevalt
alati	F17	Lihask- ja liigesvalud	1	Ei ole vaevanud
			2	Pisut
			3	Üsna tugevalt
			4	Väga tugevalt
alati	F18	Väsimus	1	Ei ole vaevanud
			2	Pisut
			3	Üsna tugevalt
			4	Väga tugevalt
alati	F19	Seedehäired	1	Ei ole vaevanud
			2	Pisut
			3	Üsna tugevalt
			4	Väga tugevalt
alati	OSA G	ENESE EEST HOOLITSEMINE		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd toimingutele, mis on seotud igapäevase enese eest hoolitsemisega. Arvestage tervisest tulenevaid ja pikaajalisi probleeme. Küsimusega hinnatakse toimetulekut ilma teise inimese abita või abivahenditeta.		
alati	G01	Kas Teil on igapäevaselt raskusi tulla ilma abita toime mõne loetletud tegevusega? <ul style="list-style-type: none"> ▪ Söömine Voodisse heitmine ja voodist tõusmine või toolile istumine ja toolilt tõusmine Riidesse panemine ja lahtiriietumine Tualeti kasutamine Kogu keha pesemine <i>Abi all on silmas peetud teiste inimeste abi, abivahendite kasutamist ja eluruumide kohandamist vastavalt erivajadustele.</i>	1	On raskusi ilma abita / abivahendita vähemalt ühe tegevuse juures
			2	Ei ole raskusi ühegi tegevusega
kui G01=1	G02	Kas Teil on igapäevaselt raskusi seoses söömisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei saa üldse hakkama
kui G01=1	G04	Kas Teil on igapäevaselt raskusi voodisse heitmise ja voodist tõusmisega või toolile istumise ja sealt tõusmisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei saa üldse hakkama
kui G01=1	G06	Kas Teil on igapäevaselt raskusi riidesse panemisel ja lahtiriietumisel?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei saa üldse hakkama
kui G01=1	G08	Kas Teil on raskusi igapäevaselt tualeti kasutamiseks?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei saa üldse hakkama
kui G01=1	G10	Kas Teil on raskusi igapäevaselt kogu keha pesemisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Väheste raskustega
			3	Suurte raskustega
			4	Ei saa üldse hakkama
kui G02>1 või G04>1 või G06>1 või G08>1 või G10>1	tekst	Mõelge nüüd nendele tegevustele, mille juures on teil raskusi.		
kui G02>1 või G04>1 või G06>1 või G08>1 või G10>1	G11A	Kui Teil on raskusi, kas kasutate abi?	1	Keegi on abiks
			2	Kasutan abivahendeid
			3	Keegi on abiks ja kasutan abivahendeid
			4	Ei ole kedagi abiks
			5	Vahel kasutan abi ja / või - vahendeid
kui G11A=1,2,3 või 5	G12	Kas Teile osutatav abi või abivahendid on nendeks tegevusteks piisavad?	1	Jah
			2	Ei
kui G11A=4	G13	Kas Te vajaksite rohkem abi või abivahendeid nendeks tegevusteks?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA H	MAJAPIDAMISTÖÖD		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	tekst	Palun mõelge nüüd, kas Teil esineb tervisest tulenevaid probleeme majapidamistööde tegemisel. Arvestage tervisest tulenevaid ja pikaajalisi probleeme.		
alati	H01	Kas Teil on igapäevaselt raskusi ilma abita mõne loetletud tegevusega toimetulekul? toidu valmistamine telefoni kasutamine poes käimine ravimite võtmine kergemate majapidamistööde tegemine raskemate majapidamistööde tegemine rahaasjade korraldamine ja muu igapäevane asjaajamine	1	On raskusi ilma abita / abivahendita vähemalt ühe tegevuse juures
			2	Ei ole raskusi ühegi tegevusega
kui H01=1	H02	Kas Teil on raskusi toidu valmistamisel?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)
kui H01=1	H06	Kas Teil on raskusi telefoni kasutamisel?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)
kui H01=1	H10	Kas Teil on raskusi poes käimisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)
kui H01=1	H14	Kas Teil on raskusi ravimite võtmisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui H01=1	H18	Kas Teil on raskusi kergemate majapidamistööde tegemisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)
kui H01=1	H22	Kas Teil on raskusi raskemate majapidamistööde tegemisega?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)
kui H01=1	H26	Kas Teil on raskusi rahaasjade korraldamisel ja muu igapäevase asjaajamise juures?	1	Ei ole raskusi
			2	Saan hakkama väheste raskustega
			3	Saan hakkama suurte raskustega
			4	Ei suuda
			5	Ei ole kindel (ei ole kunagi proovinud või ei ole vajadust seda teha)
kui H01=1	tekst	Mõelge neile majapidamistöödele ja tegevustele, mille juures Teil on raskusi.		
kui H01=1	H30	Kui Teil on raskusi, kas keegi on abiks või teete seda ise?	1	Teen seda alati üksinda
			2	Aeg-ajalt on keegi abiks
			3	Alati on keegi abiks
kui H30=1	H31	Kas Te vajaksite abi nende tegevuste juures?	1	Jah
			2	Ei
kui H30=2,3	H32	Kas Te vajaksite rohkem abi nende tegevuste juures?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA I	ENNETAVAD TEGEVUSED		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd tervisekontrollile ja vaktsineerimisele.		
alati	I01	Millal Teid viimati vaktsineeriti järgmiste haiguste vastu?		
alati	I01_a	Gripp	1	Kuni kaks aastat tagasi
			2	Rohkem kui kaks aastat tagasi
			3	Mitte kunagi
kui I01_a=1	I01_a2	Viimase vaktsineerimise aasta		
kui I01_a=1	I01_a1	Viimase vaktsineerimise kuu		
kui YX2>=65	I01_a3	Kas Te vaktsineerisite ennast gripi vastu, kui vaktsiin oleks Teile tasuta?	1	Jah
			2	Ei

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			3	Ei oska öelda
alati	I01_b	Teetanus ja difteeria	1	Kuni kaks aastat tagasi
			2	Rohkem kui kaks aastat tagasi
			3	Mitte kunagi
kui I01_b=1	I01_b2	Viimase vaksineerimise aasta		
kui I01_b=1	I01_b1	Viimase vaksineerimise kuu		
alati	I01_c	Puukentsefaliit	1	Kuni kaks aastat tagasi
			2	Rohkem kui kaks aastat tagasi
			3	Mitte kunagi
kui I01_c=1	I01_c2	Viimase vaksineerimise aasta		
kui I01_c=1	I01_c1	Viimase vaksineerimise kuu		
alati	tekst	Järgmised küsimused puudutavad tervisenäitajate kontrollimist tervishoiutöötaja poolt. <i>Tervishoiutöötajad on arst, hambaarst, öde ämmaemand, lisaks kiirabitöötajad ja apteekrid.</i>		
alati	I02	Millal oli viimane kord, kui Teie vererõhku mõõtis tervishoiutöötaja? <i>Ärge arvestage enda poolt vererõhu mõõtmist.</i>	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 kuni 2 aastat tagasi
			3	3 kuni 4 aastat tagasi
			4	5 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
alati	I03	Millal oli viimane kord, kui Teie vere kolesteroolisisaldust mõõtis tervishoiutöötaja? <i>Ärge arvestage enda poolt vere kolesteroolisisalduse mõõtmist.</i>	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 kuni 2 aastat tagasi
			3	3 kuni 4 aastat tagasi
			4	5 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
alati	I04	Millal oli viimane kord, kui Teie veresuhkrut mõõtis tervishoiutöötaja? <i>Ärge arvestage enda poolt veresuhkru mõõtmist.</i>	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 kuni 2 aastat tagasi
			3	3 kuni 4 aastat tagasi
			4	5 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
alati	I05	Millal oli viimane kord, kui Teile tehti peitvere test? Testiga määratakse, kas väljaheide sisaldab verd, et tuvastada seedetraktis peent verekaotust.	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 aasta tagasi
			3	2 aastat tagasi
			4	3 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	I06	Millal oli viimane kord, kui Teile tehti kolo(no)skoopia? See on jämesoole ja peensoole lõpuosa sisevaatlus sooles esinevate haiguste diagnoosimiseks.	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 kuni 4 aastat tagasi
			3	5 kuni 10 aastat tagasi
			4	10 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
kui YA1=2	I07	Millal oli viimane kord, kui Teile tehti mammogramm (röntgenpilt ühest või mõlemast rinnast)?	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 aasta tagasi
			3	2 aastat tagasi
			4	3 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
kui YA1=2	I08	Millal oli viimane kord, kui Teile tehti PAP-test (uuring emakakaelavähi avastamiseks ehk proovi võtmine vähirakkude leidmiseks)?	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 aasta tagasi
			3	2 aastat tagasi
			4	3 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
kui YA1=1	I09	Millal oli viimane kord, kui Teile tehti eesnäärme PSA uuring (prostata-spetsiifilise antigeeni sisalduse mõõtmine veres)?	1	Viimase 12 kuu jooksul
			2	1 aasta tagasi
			3	2 aastat tagasi
			4	3 ja rohkem aastat tagasi
			5	Mitte kunagi
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud meditsiinilise abi kättesaadavusega viimase 12 kuu jooksul. <i>Arvestage nii meditsiiniabi kui ka meditsiiniteenuseid ja -tooteid.</i>		
alati	I10	Kas viimase 12 kuu jooksul on olnud olukorda, kui Te ei saanud meditsiiniabi pika ravijärjekorra tõttu?	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei olnud vajadust
alati	I11	Kas viimase 12 kuu jooksul on olnud olukorda, kui Te ei saanud meditsiiniabi pika vahemaa või transpordiprobleemide tõttu?	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei olnud vajadust
alati	I12	Kas viimase 12 kuu jooksul on olnud olukorda, kui Te ei saanud enesele lubada tervishoiuteenuseid või ravi raha puudusel?	1	Jah
			2	Ei

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			3	Ei olnud vajadust
alati	I13	Kas viimase 12 kuu jooksul on olnud olukorda, kui Te ei saanud enesele lubada hambaravi raha puudusel?	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei olnud vajadust
alati	I14	Kas viimase 12 kuu jooksul on olnud olukorda, kui Te ei saanud enesele osta retseptiravimeid raha puudusel?	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei olnud vajadust
alati	I15	Kas viimase 12 kuu jooksul on olnud olukorda, kui Te ei saanud enesele lubada meditsiiniabi või ravi seoses väimse tervisega raha puudusel?	1	Jah
			2	Ei
			3	Ei olnud vajadust
alati	OSA J	SEKSUAALKÄITUMINE		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud seksuaaltervisega.		
kui A20<1 või "Keeldumine" või "Ei tea"	J01	Et Teid ülearuste küsimustega mitte tülitada, küsime esmalt, kas olete kunagi seksuaalvahekorras olnud?	1	Jah
			2	Ei
kui J01=1 või A20>0	J02	Kui vana Te olite oma esimese seksuaalvahekorra ajal?		
kui J01=1 või A20>0	J10a	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul olnud seksuaalvahekorras?	1	Jah
			2	Ei
kui J10a=1	J11avalik	Milliseid rasestumisvastaseid meetodeid ja vahendeid olete Teie või on Teie partner kasutanud viimase 12 kuu jooksul? <i>Märkige vajadusel mitu vastust.</i>	01	Ei kasutanud midagi
			02	Kalendermeetod (perioodiline hoidumine)
			03	Katkestatud suguühe (mees ei lase spermat tuppe)
			04	Kondoom
			05	Hormonaalsed vahendid (pillid, tabletid, plaaster, tuperõngas)
			06	Emakasisesed vahendid (spiraal)
			07	Keemilised vahendid (vahtpasta)
			08	Steriliseerimine
			09	Hädaabipillid
			10	Muu
kui J11a=10	J11am	Täpsustage, millist vahendit või meetodit.		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	J17valik	Kas Te olete <u>kunagi</u> teinud HIV-testi (lasknud end uurida HIV-nakkuse suhtes)? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	1	Ei, mitte kunagi
			2	Jah, olen käinud doonorina verd loovutamas
			3	Jah, raseduse ajal (naised)
			4	Jah, olen testinud muul põhjusel (mitte doonorina ega rasedana)
			5	Ei mäleta/ei tea
kui J17=2,3 või 4	J18	Millal tehti Teile viimane HIV-test?	314	Viimase 12 kuu jooksul
			403	1 kuni 2 aastat tagasi
			407a	Rohkem kui 2 aastat tagasi
			997	Ei mäleta/ei tea
alati	J09	Kui tõenäoliselt Te peate võimalust, et võiksite nakatuda HI-viirusesse?	1	See on välistatud
			2	Tõenäosus on väike
			3	Tõenäosus on keskmine
			4	Tõenäosus on suur
			5	Ma nakatun kunagi niikuinii
alati	J19	Kas Te olete <u>kunagi</u> lasknud ennast testida suguhaiguste suhtes, v.a HIV (nt süüfilis, gonorröa, klamüdioos, trihhomoniasis)?	1	Ei, mitte kunagi
			2	Jah, viimase 12 kuu jooksul
			3	Jah, 1 kuni 2 aastat tagasi
			4	Jah, rohkem kui 2 aastat tagasi
			5	Ei mäleta/ei tea
kui J01=1 või A20>0	J04	Viljatus võib olla tõsiselt isiklikuks probleemiks. Kas Teie jaoks on see <u>kunagi</u> olnud probleemiks?	1	Jah
			2	Ei
kui J04=1	J05	Kas olete enda viljatuse probleemiga pöördunud arsti poole?	1	Jah
			2	Ei
kui J01=1 või A20>0	J13	Kas olete <u>kunagi</u> maksnud või saanud tasu mõne seksuaalvahekorra eest? <i>Arvestage ka mitterahalist tasu.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui J13=1	J14	Kas olete nende vahekordade ajal kasutanud kondoomi?	1	Ei ole üldse kasutanud
			2	Jah, vahetevahel olen
			3	Jah, enamasti küll
			4	Jah, alati

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui J10a=1	J15	Püsipartneri kõrval või viimase puudumisel võib olla ka ebaregulaarsemat ja juhuslikumat laadi seksuaalsuhteid. Edasi mõelge sellistest suhetest. Kas Teil on viimase 12 kuu jooksul olnud erinevaid seksuaalpartnereid?	1	Jah
			2	Ei
kui J15=1	J16	Kas olete nende vahekordade ajal kasutanud kondoomi?	1	Ei ole üldse kasutanud
			2	Jah, vahetevahel olen
			3	Jah, enamasti küll
			4	Jah, alati
kui J15=1	J20	Mitme partneriga Te olete viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud?		
alati	OSA K	ÕPINGUD JA TÖÖ		
alati	tekst	Järgnevad küsimused on seotud Teie hariduse ja tööeluga.		
alati	K01	Kas Te olete kunagi pidanud terviseprobleemide tõttu oluliselt piirama kooli või õppimisega seotud tegevusi? <i>Ärge arvestage ajutisi probleeme, sest eesmärk on mõõta pikaajalisi piiranguid.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=(130,147,OT H)	YF17	Kas olete kunagi töötanud?	1	Jah
			2	Ei
alati	K10	Kas Te olete kunagi pidanud terviseprobleemide tõttu oluliselt piirama tööga seotud tegevusi?	1	Ma ei ole terviseprobleemide tõttu kunagi tööl käinud
			2	Jah, olen pidanud oluliselt piirama, piirangud on olnud kestva loomuga
			3	Jah, olen pidanud oluliselt piirama, piirangud on olnud ajutise loomuga
			4	Ei, ei ole pidanud piirama
			5	Ei ole tööl käinud muudel põhjustel
kui K10=2,3	K11	Mil määral olete pidanud piirama tööga seotud tegevusi terviseprobleemide tõttu?	1	Pidin muutma tehtava töö liiki
			2	Pidin piirama tehtava töö mahtu (töötunnid)
			3	Loobusin üldse töötamast
			4	Muu
kui K11=4	K11M	Täpsustage.		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	YF1	Milline järgmistest seisunditest Teid praegu põhiliselt iseloomustab? <i>Töölt puudumisi rasedus- ja sünnituspuhkuse, haiguse, vigastuse jt selliste põhjuste tõttu arvestage töötamiseks!</i>	123	Täistööajaga töötav
			150	Osalise tööajaga töötav
			130	Töötu
			139	(Üli)õpilane, tasustamata praktikant
			147	Pensionär (vanadus-, ennetähtaegsel või sooduspensionil)
			149	Osalise või puuduva töövoimega mittetöötav (endine töövoimetuspensionär)
			140	Ajateenija, asendusteenistuja
			172	Kodune, lapsehoolduspuhkusel
			136	Muu mitteaktiivne
kui YA6=102	YF2	Öelge palun ettevõtte / asutuse täielik nimi, kus Te praegu töötate.		
kui YA6=102	YF3	Öelge palun, millega see ettevõtte / asutus peamiselt tegeleb, kus Te töötate.		
kui YA6=102	YF4	Kas töötate selle ettevõtte / asutuse üksuses, millel on põhiüksusest erinev aadress	1	Jah
			2	Ei
kui YF4=2	YF5	Kas töötate selle ettevõtte / asutuse üksuses, millel on põhiüksusest erinev tegevusala?	1	Jah
			2	Ei
kui YF4=1 või YF5=1	YF6	Mis on selle üksuse täielik nimi?		
kui YF4=1 või YF5=1	YF7	Millega see üksus peamiselt tegeleb?		
kui YA6=102	YF8	Mis on Teie amet / ametinimetus?		
kui YA6=102	YF9	Palun kirjeldage peamisi tööülesandeid, milles Teie töö seisneb.		
kui YA6=102	YF10	Millisesse järgmistest rühmadest Te kuulute?	104	Palgatöötaja
			151	Palgatöötaja(te)ga ettevõtja, palgatöötajuga talupidaja
			152	Üksikettevõtja, palgatöötajuta talupidaja, vabakutseline
			119	Palgata töötaja pereettevõttes, talus
			OTH	Muu
kui YF10=OTH	YF10M	Täpsustage.		
kui YA6=102	YF11	Kas see on alaline või ajutine töö?	100	Alaline (pidev) töö

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			102	Ajutine töö
kui YA6=102	YF12	Kui palju on selles ettevõttes / asutuses / üksuses töötajaid (kaasa arvatud Teie ise)?	03	1 kuni 10
			10	11 kuni 19
			11	20 kuni 49
			18	50 või rohkem
			28	Ei tea täpselt, kuid vähem kui 11
			29	Ei tea täpselt, kuid rohkem kui 10
kui YA6=102	YF13	Mitu tundi nädalas teete seda tööd tavaliselt? <i>Arvestage tegelikult töötatud tunde.</i>		
kui YA6=102	YF14	Kas Teil on juhtimiskohustusi (juhendate teisi töötajaid, vastutate teatud tööde täitmise eest vms)?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27	Kuidas Te iseloomustaksite selle tööga seotud füüsilist koormust?	1	Peamiselt istuv tööviis
			2	Peamise osa tööajast seisate või kõnnite, kuid töö ei nõua erilist füüsilist pingutust
			3	Peamise osa tööajast seisate või kõnnite, töö nõuab mõõdukat füüsilist pingutust
			4	Rasket füüsilist pingutust nõudev töö
kui YA6=102	K27_a	Kas see töö on kiirustamist / kiirust nõudev?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_b	Kas see töö on vaimselt / psüühiliselt pingutav?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_c	Kas Te saate selle töö tempo üle ise otsustada?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_d	Kas see töö on ühelaadne?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_e	Kas see töö on seotud vibratsiooni või rappumisega?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_f	Kas see töö nõuab kummardumist või muud ebamugavat töoasendit?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_g	Kas see töö on seotud müraga, mille tase sunnib valjemalt rääkima?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_h	Kas see töö on seotud toksiliste ainete ja muude kemikaalidega?	1	Jah

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			2	Ei
kui YA6=102	K27_i	Kas sellel tööl puutute kokku haigusttekitavate mikroorganismidega?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_j	Kas see töö on seotud tolmuse, suitsuse või gaasise töökeskkonnaga?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_k	Kas see töö on seotud asbestiga?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_l	Kas see töö on seotud radiatsiooniga?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_m	Kas see töö on seotud pideva arvuti taga istumisega?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K27_n	Kas see töö on seotud öiste vahetustega?	1	Jah
			2	Ei
kui YA6=102	K28	Kui pikk on olnud Teie keskmine töönaeral viimase 12 kuu jooksul (kui arvestada tööle kuluv aeg põhitöökohal ja kõigil lisatöödel kokku)? <i>tundi</i>		
kui YA6=102 või YF17=1	K29	Kas Teil on <u>kunagi</u> elus olnud töötuseperioode, mis on kestnud üle 12 kuu? <i>Ärge arvestage lapsehoolduspuhkusel oldud aega ega aega, kui Te olite kodune oma vabast tahtest.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui K29=1	K29a	Mitu sellist perioodi on Teil olnud?		
kui YA6=102	K30	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul töölt puudunud <u>enda</u> terviseprobleemide tõttu? <i>Võtke arvesse igasugused haigused, vigastused ja muud terviseprobleemid, mille tõttu pidite töölt puuduma.</i> <i>12 kuud – küsitluse kuupäevast eelneva aasta eelmise päevani.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui K30=1	K31	Mitmel päeval viimase 12 kuu jooksul Te olete töölt puudunud <u>enda</u> terviseprobleemide tõttu?		
kui YA6=102	K32	Kas <u>viimasel 12 kuul</u> on ette tulnud olukordi, mil Te ei ole majanduslikel põhjustel võtnud töövõimetuslehte ja olete käinud haigena tööl?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA L	ELUKOHT		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud Teie leibkonna elukohaga		
alati	YD6	Mitu tuba on Teie leibkonna kasutuses? <i>Kui ühes eluruumis elab mitu leibkonda ja mõni tuba on mitme leibkonna ühiskasutuses, siis jaotage nimetatud ruum mõtteliselt osadeks ja esitage Teie leibkonna tubade arv murruna. Nt kui leibkonnale kuulub magamistuba ja pool elutuba, siis on tubade arv 1,5. Ärge arvestage tubade hulka kööki, vannituba jm kõrvalruume.</i>		
alati	YD6B	Kas Teie eluruumis on tubadest seinaga eraldatud vähemalt 4 ruutmeetri suurune köök?	1	Jah
			2	Ei
näita kui YA6B=1	YD6A	Kas peale toiduvalmistamise tehakse köögis ka midagi muud, nt süüakse?	1	Jah
			2	Ei
alati	YD7	Kui suur on Teie leibkonna käsutuses olev pind ruutmeetrites? <i>Arvestage kokku tubade, köögi ja eluruumisest kõrvalruumide pind. Kui ühes eluruumis elab mitu leibkonda ja tuba on mitme leibkonna ühiskasutuses, arvestatakse leibkonnale kuuluva pinna hulka vaid osa selle toa pinnast.</i>		
alati	L08valik	Millised häirivad väliskeskonna tingimused iseloomustavad Teie praegust elukohta? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	403	Täna-, rongi- või lennukimüra
			404	Tööstusmüra
			405	Kõrgepingeliinid lähikonnas
			406	Liiklusest tingitud õhusaaste
			407	Muu väliskeskonnast tulenev õhusaaste
			315	Halb joogivesi
			413	Valgusreostus
			414	Vibratsioon
			415	Häirivad lõhnad
			416	Kuritegevus ümbruskonnas
			OTH	Muu
			408	Ei ühtegi häirivat väliskeskonna tingimust
	403	Täna-, rongi- või lennukimüra		
	404	Tööstusmüra		
	405	Kõrgepingeliinid lähikonnas		
	406	Liiklusest tingitud õhusaaste		
	407	Muu väliskeskonnast tulenev õhusaaste		

Esitamistingimus	Küsime kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
	315	Halb joogivesi		
	413	Valgusreostus		
	414	Vibratsioon		
	415	Häirivad lõhnad		
	416	Kuritegevus ümbruskonnas		
	OTH	Muu		
	408	Ei ühtegi häirivat väliskeskkonna tingimust		
kui L08valik=405	L083a	Vahemaa kõrgepingeliinidega meetrites		
kui L08valik=OTH	L08m	Väliskeskkonna probleemid elukohas		
alati	YD8	Milline on Teie leibkonna eluruumi seisund?	101	Eluruum on uus või värskest remonditud
			102	Eluruum on heas seisukorras
			103	Eluruumil on mõningaid puudusi
			104	Eluruumil on suuri ja olulisi puudusi
alati	L18valik	Millised probleemid on Teie leibkonna eluruumil? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	501	Katus laseb läbi
			502	Seinad, põrand või vundament on rõsked
			504	Eluruumis on liiga hämar, ei ole piisavalt valgust
			505	Soojapidavus on halb
			598	Muu probleem eluruumiga
			599	Mitte ükski loetletutest
kui L18valik=598	L18M	Täpsustage		
alati	L11	Kui peaks olema vajadus osta uus kodumasin, näiteks külmik või pesumasin, kas Teil oleks võimalik see kohe välja osta?	1	Saaksin kohe välja osta
			2	Raskustega
			3	Ei oleks võimalik
alati	YD17	Leibkonnal võib olla erinevaid sissetulekuallikaid ning sissetulekut võivad saada mitu leibkonnaliiget. Mõeldes oma leibkonna kogusissetulekule, kuidas Teie leibkond tuleb vajalike kulutuste tegemisel ots otsaga kokku?	328	Suurte raskustega
			326	Raskustega
			316	Mõningate raskustega
			133	Üpriski hõlpsalt
			110	Hõlpsalt
			127	Väga hõlpsalt
alati	L15	Kui suur on tavaliselt kuu jooksul Teie isiklik sissetulek, arvestades kõiki tulusid? <i>Õelge keskmine kättesaadud summa eurodes.</i>		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui L15 keeldub või ei tea või vastamata	L15A	Palun öelge, millisesse järgmistest vahemikest jääb Teie isiklik sissetulek ühes kuus, arvestades kõiki tulusid?	175	Kuni 450 eurot
			189	451 kuni 650 eurot
			184	651 kuni 850 eurot
			140	851 kuni 1100 eurot
			185	1101 kuni 1400 eurot
			186	1401 kuni 1700 eurot
			187	1701 kuni 2000 eurot
			188	Üle 2001 euro
kui Y>1	YD18	Mis on Teie leibkonna tavaline netosissetulek kuus ehk keskmine kättesaadud summa eurodes, kõigi leibkonnaliikmete peale kokku? Arvestage sissetulekuks ka erinevad toetused, stipendiumid, pensionid jne.		
YD18 = keeldub, ei tea, vastamata	YD19	Öelge palun, millisesse järgmistest vahemikest jääb kättesaadud summa?	175	Kuni 450 eurot
			176	451 kuni 800 eurot
			177	801 kuni 1150 eurot
			178	1151 kuni 1500 eurot
			179	1501 kuni 1900 eurot
			180	1901 kuni 2300 eurot
			181	2301 kuni 3000 eurot
			182	3001 kuni 4000 eurot
			183	4001 eurot või rohkem
alati	OSA M	LAPSEPÕLVEKODU		
alati	tekst	Järgnevalt mõelge oma lapsepõlvekodule ja lähedastele.		
alati	M02e	Mis on Teie ema sünniriik?	912	Eesti
			913	Välisriik
			914	Sünniriiki ei tea
			916	Ema ei ole teada
kui M02e=913	M02ek	Valige sünniriik.		
kui klassifikatorist on valimata	M02ea	Ei leia loendist.		
alati	M02valik	Kas Teie emal on olnud mõni järgmistest pikaajalistest kroonilistest haigustest või terviseprobleemidest? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	1	Diabeet
			2	Südameinfarkt
			3	Ajuinsult / ajuinfarkt
			4	Astma
			5	Allergia
			6	Vähk
			7	Alkoholism
			7a	Muu haigus
			8	Mitte ühtegi nimetatud haigustest

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			9	Ei tea
kui M02valik=7a	M02_KO MM	Lisa kommentaar		
alati	M03i	Mis on Teie isa sünniriik?	912	Eesti
			913	Välisriik
			914	Sünniriiki ei tea
			915	Isa ei ole teada
kui M03i=913	M03ik	Valige sünniriik.		
kui klassifikatorist on valimata	M03ia	Ei leia loendist.		
alati	M03valik	Kas Teie isal on olnud mõni järgmistest pikaajalistest kroonilistest haigustest või terviseprobleemidest? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	1	Diabeet
			2	Südameinfarkt
			3	Ajuinsult / ajuinfarkt
			4	Astma
			5	Allergia
			6	Vähk
			7	Alkoholism
			7a	Muu haigus
			8	Mitte ühtegi nimetatud haigustest
			9	Ei tea
kui M03valik=7a	M03_KO MM	Lisa kommentaar		
alati	M06	Kui sageli Teie lapsepõlvkodus tarvitati alkoholi?	1	Iga päev / peaaegu iga päev
			2	3 kuni 4 korda nädalas
			3	1 kuni 2 korda nädalas
			4	1 kuni 3 korda kuus
			5	Mõned korrad aastas
			6	Üldse ei tarvitatud
alati	M07	Kas Teie lapsepõlvkodus suitsetas keegi regulaarselt?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA N	SOTSIAALNE TUGI		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd suhetele teid ümbritsevate inimestega.		
alati	N01	Kui palju on Teil selliseid lähedasi inimesi, kelle toetusele saate loota tõsiste isiklike probleemide korral?	1	Mitte ühtegi
			2	1 või 2
			3	3 kuni 5
			4	6 või rohkem
alati	N02	Kuivõrd näitavad teised üles huvi ja osavõtlikkust Teie tegevuste suhtes? <i>Arvestage nii lähedasi inimesi kui ka sõpru, kolleege, tuttavaid.</i>	1	Suurel määral
			2	Teataval määral
			3	Ei ole kindel

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			4	Vähesel määral
			5	Üldse mitte
alati	N03	Kui lihtne on Teil vajaduse korral saada praktilist abi naabritelt? <i>Näiteks nõuanded, rahaline abi, abistamine majapidamistöödega.</i>	1	Väga lihtne
			2	Lihntne
			3	Võimalik
			4	Raske
			5	Väga raske
alati	tekst	Palun mõelge nüüd teiste inimeste hooldamisele või abistamisele seoses nende terviseprobleemidega. <i>Ärge arvestage palgatööga seotud abistamist (näiteks kui töötate sotsiaaltöötajana või hooldusõena).</i>		
alati	N15	Kas Te hooldate / abistate vähemalt kord nädalas ühte või mitut inimest, kes vajavad abi mõne kroonilise haiguse, nõrga tervise või vanadusega seotud probleemide tõttu?	1	Jah
			2	Ei
kui N15=1	N16	Kas see inimene, keda Te hooldate või abistate, on Teie sugulane? <i>Sugulane võib elada ka väljaspool Teie leibkonda.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui N15=1	N17	Kui palju aega nädalas Teil kulub hooldamiseks või abistamiseks? <i>Kui abistatavaid on mitu, siis tuleb liita kõikide abistamiseks kuluv aeg nädalas.</i>	1	Alla 10 tunni nädalas
			2	10 kuni 20 tundi nädalas
			3	Üle 20 tunni nädalas
alati	OSA O	AMBULATOORSE ABI KASUTAMINE		
alati	tekst	Järgmised küsimused puudutavad arstiabi ja konsultatsioone arstidega.		
alati	O01	Millal külastasite viimati <u>hambaarsti või ortodonti</u> ?	1	Vähem kui 6 kuud tagasi
			2	6 kuni 12 kuud tagasi
			3	Rohkem kui 12 kuud tagasi
			4	Ei ole kunagi külastanud
kui O01=1,2	O02	Mõeldes viimasele <u>hambaarsti</u> külastusele, mis oli selle peamine põhjus?	1	Valu või katkine hammas
			2	Regulaarne kontroll
			3	Proteeside tegemine / parandus
			4	Ravi pärast regulaarset kontrolli
			5	Muu põhjus
kui O02=5	O02_m	Täpsustage, mis põhjus.		
kui O01=1,2	O02A	Mitu korda olete viimase 12 kuu jooksul külastanud hambaarsti?		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	O02B	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul hambaravi eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksiste ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O02C	Kuidas hindate oma hammaste ja igemete seisukorda?	125	Väga hea
			109	Hea
			201	Ei hea ega halb
			311	Halb
			330	Väga halb
alati	O03	Mitu <u>oma</u> hammast Teil puudub? <i>Kui ei puudu ükski hammas, märkige "0".</i>		
kui O03>0	O04	Mitu hammast on Teil asendatud või taastatud kroonide või proteesidega? <i>Kui hambaid asendatud või taastatud ei ole, märkige "0".</i>		
alati	O05	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul pöördunud perearsti poole enda tervise pärast? <i>Arvestage ka perearsti koduvisiite ja Teie perearsti telefoni või e-kirja / skype'i teel tehtud nõustamisi.</i>	121	Jah, olen
			236	Ei, mitte viimase 12 kuu jooksul
			206	Ei ole kunagi pöördunud
kui O05=121	O06	Järgmisena uurime, kui palju Te viimase 4 nädala jooksul olete konsulteerinud <u>perearstiga</u> enda tervise pärast. <i>Arvestage ka koduvisiite ja telefoni teel tehtud nõustamisi. Ärge arvestage pereõe nõustamisi.</i>		
kui O05=121	O06_a	Mitu korda Te <u>viimase 4 nädala</u> jooksul olete käinud perearsti vastuvõtul? <i>Kui vastuvõtul käinud ei ole, märkige "0".</i>		
kui O05=121	O06_b	Mitu korda <u>viimase 4 nädala</u> jooksul perearst on käinud Teie juures koduvisiidil? <i>Kui perearst koduvisiidil käinud ei ole, märkige "0".</i>		
kui O05=121	O06_c	Mitu korda viimase 4 nädala jooksul perearst nõustas Teid telefoni või e-kirja teel? <i>Kui perearst Teid telefoni või e-kirja teel nõustanud ei ole, märkige "0".</i>		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui 005=121	O07	Kas Teil on olnud viimase 4 nädala jooksul probleeme perearsti juurde pääsemisel? Kui on, märkige peamine põhjus.	1	Ei olnud probleeme
			2	Perearst puudus või oli ära
			3	Liiga pikk ootejärjekord vastuvõtuga saamiseks
			4	Ei saanud telefoni teel kontakti
			5	Liiga pikk vahemaa, transpordiprobleemid
			6	Ma ei saanud seda lubada rahalistel põhjustel
kui 005=121	O08	Mõeldes viimasele perearsti poole pöördumisele, mis oli selle peamine põhjus?	1	Terviseprobleem või haigus
			2	Tervisekontroll
			3	Tervisetõendi saamiseks
			4	Saatekirja saamiseks
			5	Retsepti uuendamine
			6	Muu põhjus
kui 008=6	O08_m	Täpsustage, mis põhjus.		
	tekst	Jätkame küsimustega, mis puudutavad Teie viimast perearsti külastust. Uurime, kuidas rahule Te perearstiga jäite.		
kui 005=121	O08A	Kas perearst pühendas Teile piisavalt aega?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
kui 005=121	O08B	Kas perearsti selgitused olid kergesti arusaadavad?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
			926	Ei olnud vaja midagi selgitada
kui 005=121	O08C	Kas perearst andis Teile võimaluse esitada küsimusi või avaldada arvamust soovitatud ravi kohta?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
			927	Ei olnud vaja esitada küsimusi või avaldada arvamust soovitatud ravi kohta
kui 005=121	O08D	Kas perearst kaasas Teid piisaval määral Teie ravi ja tervise hooldust puudutavate otsuste tegemisse?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			928	Ma ei soovinud kaasamist
			929	Ei tehtud ravi puudutavaid otsuseid
kui O05=121	O08E	Millise hinnangu annaksite kokkuvõttes perearsti viimase vastuvõtu kvaliteedile?	125	Väga hea
			109	Hea
			201	Ei hea ega halb
			311	Halb
			330	Väga halb
alati	O09	Mitu korda olete viimase <u>4 nädala</u> jooksul helistanud üleriigilisele perearsti nõuandetelefonile (1220)? <i>Kui helistanud ei ole, märkige "0".</i>		
alati	O09A	Kui palju maksite viimase <u>12 kuu</u> jooksul perearstiabi eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O10	Kas Te olete viimase <u>12 kuu</u> jooksul enda tervise pärast pöördunud <u>eriarsti</u> poole? <i>Arvestage eriarsti vastuvõtul käimist ja telefoni või e-kirja / skype'i teel tehtud nõustamisi.</i>	121	Jah, olen
			236	Ei, mitte viimase 12 kuu jooksul
			206	Ei ole kunagi pöördunud
kui O10=121	O11	Järgmisena uurime, kui palju Te viimase <u>4 nädala</u> jooksul olete konsulteerinud <u>eriarstiga</u> enda tervise pärast. <i>Arvestage ka eriarsti telefoni ja muude elektrooniliste kanalite vahendusel tehtud nõustamisi.</i>		
kui O10=121	O11A	Mitu korda Te viimase <u>4 nädala</u> jooksul olete käinud eriarsti vastuvõtul? <i>Kui vastuvõtul käinud ei ole, märkige "0".</i>		
kui O10=121	O11B	Mitu korda viimase <u>4 nädala</u> jooksul eriarst nõustas Teid telefoni teel või muu elektroonilise kanali vahendusel? <i>Kui eriarst Teid telefoni või muu elektroonilise kanali vahendusel nõustanud ei ole, märkige "0".</i>		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui O10=121	O12	Kas Teil oli viimase 4 nädala jooksul probleeme eriarsti juurde pääsemisel? Kui oli, märkige peamine põhjus.	1	Ei olnud probleeme
			2	Liiga pikk ootejärjekord vastuvõtuaja saamiseks
			3	Ei saanud registreeruda järjekorda
			4	Liiga pikk vahemaa, transpordiprobleemid
			5	Ma ei saanud seda endale lubada rahalistel põhjustel, pakuti vaid tasuta vastuvõttu
			6	Muu põhjus
kui O12=6	O12_m	Täpsustage, mis põhjus.		
kui O10=121	O13	Mõeldes viimasele eriarsti poole pöördumisele, mis oli selle peamine põhjus?	1	Pearsti saatekiri
			2	Terviseprobleem või haigus
			3	Läksin kontrolli enda algatusel
			4	Jälgimine või korduv vastuvõtt
			5	Muu põhjus
	tekst	Jätkame küsimustega, mis puudutavad viimast eriarsti visiiti.		
kui O10=121	O13A	Kas eriarst pühendas Teile piisavalt aega?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
kui O10=121	O13B	Kas eriarsti selgitused olid kergesti arusaadavad?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
			926	Ei olnud vaja midagi selgitada
kui O10=121	O13C	Kas eriarst andis Teile võimaluse esitada küsimusi või avaldada arvamust soovitatud ravi kohta?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
			927	Ei olnud vaja esitada küsimusi või avaldada arvamust soovitatud ravi kohta
kui O10=121	O13D	Kas eriarst kaasas Teid Teie ravi ja hoolduse otsustesse nii palju, kui soovisite?	152	Kindlasti jah
			153	Pigem jah
			367	Pigem mitte
			368	Kindlasti mitte
			928	Ma ei soovinud kaasamist
			929	Ei tehtud ravi puudutavaid otsuseid

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui O10=121	O13E	Millise hinnangu annaksite kokkuvõttes eriarsti viimase vastuvõtu kvaliteedile?	125	Väga hea
			109	Hea
			201	Ei hea ega halb
			311	Halb
			330	Väga halb
alati	O13F	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul ambulatoorse eriarstiabi eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O14	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul käinud <u>füsioterapeudi</u> või liikumisravi spetsialisti vastuvõtul enda tervise pärast?	1	Jah
			2	Ei
alati	O14A	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul füsioterapeudi või liikumisravi spetsialisti teenuste eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O15	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul käinud <u>psühholoogi</u> , <u>psühhiaatri</u> või <u>psühhoterapeudi</u> vastuvõtul enda tervise pärast?	1	Jah
			2	Ei
alati	O15A	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul psühholoogi, psühhiaatri või psühhoterapeudi teenuste eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O16	Kas teil on kehtiv ravikindlustus?	1	Jah
			2	Ei
alati	tekst	Järgmine küsimus puudutab kodust hooldusteenust, mida pakuvad tervise või sotsiaalhoolekande asutused terviseprobleemidega või eakatele inimestele nende kodus. Need teenused on näiteks kodune õendusteenus, abi kodutöödel, transportimisel jms.		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	O17	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul enda tervise tõttu kasutanud koduseid hooldusteenuseid? <i>Arvestage vaid pereõe / ämmaemanda / koduõe või sotsiaaltöötaja poolt pakutud koduteenuseid.</i>	1	Jah
			2	Ei
alati	O17A	Kui palju maksite viimase 12 kuu jooksul koduste hooldusteenuste eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O18	Kas viimase 12 kuu jooksul olete kasutanud kiirabi või erakorralise meditsiini osakonna / traumapunkti teenuseid enda tervise pärast?	1	Jah
			2	Ei
kui O18=1	O19A	Mitu korda viimase 12 kuu jooksul olete kasutanud kiirabi teenuseid enda tervise pärast? <i>Kui kiirabi teenuseid kasutanud ei ole, märkige "0".</i>		
kui O18=1	O19B	Mitu korda viimase 12 kuu jooksul olete kasutanud erakorralise meditsiini osakonna / traumapunkti teenuseid enda tervise pärast? <i>Kui EMO / traumapunkti teenuseid kasutanud ei ole, märkige "0".</i>		
kui O19A>0	O20	Mõeldes viimasele kiirabi kutsumisele enda tervise pärast, siis mis oli selle peamine põhjus?	1	Vigastus
			2	Mürgistus
			3	Kroonilise haiguse ägenemine
			4	Kõrge palavik
			5	Muu terviseprobleem
kui O20=5	O20_m	Täpsustage, mis terviseprobleem.		
kui O19B>0	O21	Mõeldes viimasele erakorralise meditsiini osakonnas / traumapunktis käimisele, siis mis oli selle peamine põhjus? <i>Ärge arvestage neid kordi, kui teid viidi sinna kiirabiga.</i>	1	Vigastus
			2	Mürgistus
			3	Kroonilise haiguse ägenemine
			4	Kõrge palavik
			5	Muu terviseprobleem

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui O21=5	O21_m	Täpsustage, mis terviseprobleem.		
alati	O21A	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul erakorralise abi eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	O22	Kas Te olete <u>kunagi</u> enda tervisehäirega seoses, tervisekontrolli või nõuannete saamise eesmärgil pöördunud mittetraditsioonilise ehk alternatiivse abi poole?	1	Jah
			2	Ei
kui O22=1	O23valik	Kelle poole pöördusite? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	1	Nõelravi spetsialist
			2	Kiropraktik
			3	Osteopaat
			4	Ravitseja
			5	Keegi muu
kui O23=5	O23M	Täpsustage.		
alati	OSA P	HAIGLARAVI JA PÄEVARAVI KASUTAMINE		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud haiglaravi ja päevaravi kasutamisega. Palun mõelge nüüd enda haiglaravil viibimisele <u>viimase 12 kuu</u> jooksul.		
vanus<51 ja sugu=naine	tekst	<i>Ärge arvestage haiglas viibimist seoses normaalse sünnitusega.</i>		
alati	P01	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul viibinud haiglaravil?	1	Jah
			2	Ei
kui P01=1	P02	Mitu ööpäeva olite <u>haiglaravil</u> kokku <u>viimase 12 kuu</u> jooksul?		
alati	P03	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul viibinud ravil päevaravi või päevakirurgia osakonnas?	1	Jah
			2	Ei
kui P03=1	P04	Mitu korda <u>viimase 12 kuu</u> jooksul olete Te päevaravil viibinud?		
alati	P05	Kas <u>viimase 12 kuu</u> jooksul on tulnud ette, et Te ei ole saanud vajalikku haiglaravi või see on edasi lükatud?	1	Jah
			2	Ei
kui P05=1	P06	Milline oli peamine põhjus, miks Te ei saanud vajalikku haiglaravi?	1	Liiga pikk ootejärjekord
			2	Liiga pikk vahemaa, transpordiprobleemid
			3	Ma ei saanud seda endale lubada rahalistel põhjustel
			4	Haiglaravi lükkus edasi minu tervises seisundi tõttu

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			5	Muu põhjus
kui P06=5	P06m	Täpsustage, mis põhjus		
alati	P07	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul vajanud statsionaarset õendusabi (hooldusravi)?	1	Jah
			2	Ei
kui P07=1	P08	Kas Teil oli probleeme statsionaarse õendusabi saamisel? Kui oli, märkige peamine põhjus.	1	Ei olnud probleeme
			2	Liiga pikk ootejärjekord
			3	Ei saanud registreeruda järjekorda
			4	Liiga pikk vahemaa, transpordiprobleemid
			5	Ma ei saanud seda endale lubada rahalistel põhjustel, pakuti vaid tasulist teenust
			6	Muu põhjus
kui P08=6	P08_m	Täpsustage, mis põhjus.		
alati	P08A	Kui palju maksite viimase 12 kuu jooksul statsionaarse õendusabi eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	P09	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul vajanud taastusravi?	1	Jah
			2	Ei
kui P09=1	P10A	Kas Teil oli probleeme taastusravi saamisel? <i>Kui oli probleeme, märkige vastav raviviis. Kui oli probleeme mõlema puhul, vali oma eelistuse järgi.</i>	1	Ei olnud probleeme
			2	Jah, oli probleeme statsionaarse raviga
			3	Jah, oli probleeme ambulatoorse raviga
kui P10A=2,3	P10B	Mis probleemid Teil olid taastusravi saamisel? Kui oli mitu, märkige peamine.	1	Liiga pikk ootejärjekord
			2	Ei saanud registreeruda järjekorda
			3	Liiga pikk vahemaa, transpordiprobleemid
			4	Ma ei saanud seda endale lubada rahalistel põhjustel, pakuti vaid tasulist teenust
			5	Muu põhjus
kui P10B=5	P10B_m	Täpsustage, mis põhjus.		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	P10C	Kui palju maksite viimase 12 kuu jooksul taastusravi eest? Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need teenused mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".		
alati	OSA Q	RAVIMITE KASUTAMINE		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd ravimite kasutamisele.		
alati	Q01	Millal kasutasite viimati retseptiravimit, mis oli arsti poolt Teile määratud? Mitte arvestada rasestumisvastaseid tablette.	1	Viimase 2 nädala jooksul
			2	Viimase 4 nädala jooksul
			3	Viimase 6 kuu jooksul
			4	Viimase 12 kuu jooksul
			5	Rohkem kui 12 kuud tagasi
			6	Ei ole kunagi kasutanud
kui Q01=1,2	Q02valik	Milliste terviseprobleemide tõttu Te seda ravimit / neid ravimeid tarvitate / tarvitasite? Võib olla mitu vastust.	01	Kõrge vererõhk
			02	Muud südame-veresoonkonna-haigused, sh ajuinsult ja infarkt
			03	Suhkurtõbi ehk diabeet
			04	Liigesevalud ja -põletik
			05	Muud valud
			06	Astma jt hingamisteede haigused
			07	Allergilised haigused (ekseem, heinapalavik)
			08	Ärevushäired (paanikahäire, üldistunud ärevus, sotsiaalfoobia)
			09	Depressioon
			10	Seedetrakti haigused
			11	Kõrgenenud kolesteroolitase
			12	Unehäired
			13	Muu terviseprobleemi tõttu tarvitatud retseptiravim
kui Q02=13	Q02M	Täpsustage, millise terviseprobleemi tõttu või millist ravimit.		
kui Q01=1,2	Q03	Kas Te olete viimase 4 nädala jooksul tarvitanud retseptiravimit, mida arst ei ole Teile otseselt määranud?	1	Jah
			2	Ei

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	Q03A	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul retseptiravimite eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need ravimid mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	Q08	Millal kasutasite viimati käsimüügiravimeid, taimseid ravimeid või vitamiine?	1	Viimase 2 nädala jooksul
			2	Viimase 4 nädala jooksul
			3	Viimase 6 kuu jooksul
			4	Viimase 12 kuu jooksul
			5	Rohkem kui 12 kuud tagasi
kui Q08=1,2	Q09valik	Milliseid käsimüügiravimeid Te terviseprobleemide tõttu tarvitate / tarvitasite? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	1	Valuvaigisteid
			2	Ravimeid külmetuse, köha, palaviku või haige kurgu ravimiseks
			3	Kõhuhädade ravimeid
			4	Vitamiine, mineraalaineid, toonikume (toniseerivad segusid)
			4A	Põetus- ja hooldusvahendeid
			5	Muid ravimeid
kui Q09=5	Q09_m	Täpsustage, milliseid ravimeid.		
kui Q08=1,2	Q10	Kas mõnda nendest tarvitatud käsimüügiravimitest või vitamiinidest on isiklikult Teile soovitanud arst?	1	Jah
			2	Ei
alati	Q10A	Kui palju maksite <u>viimase 12 kuu</u> jooksul käsimüügiravimite eest? <i>Arvestada tuleb kõiki kulusid kokku, mille eest maksite ise, sõltumata sellest, kellele need ravimid mõeldud olid – kas Teie või mõne teise inimese jaoks. Kui kulusid ei olnud, märkige "0".</i>		
alati	Osa R	SUITSETAMINE		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud tubakatoodete tarvitamisega.		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd suitsetamisele.		
alati	R01	Kas Te suitsetate? (Ärge arvestage siin e-sigarete)	1	Jah, iga päev
			2	Jah, vahetevahel
			3	Olen varem regulaarselt suitsetanud
			4	Ei ole kunagi suitsetanud
kui R01=1	R02A	Kas te suitsetate sigarette (tööstustoodangut või käsitsi keeratud) iga päev?	1	Jah

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			2	Ei
kui R02A=1	R04	Mitu sigaretti päevas Te keskmiselt suitsetate?		
kui R01=1,2 või 3	R01b	Kas olete kunagi suitsetanud tubakatooteid (sigarette, sigareid, piipu) vähemalt aasta jooksul iga päev või peaaegu iga päev?	1	Jah
			2	Ei
kui R01b=1	R01a	Mitu aastat Te suitsetate / suitsetasite?		
R01=1,2	R02	Kui sageli Te olete suitsetanud viimase nelja nädala jooksul?	1	Iga päev / peaaegu iga päev
			2	3 kuni 4 korda nädalas
			3	1 kuni 2 korda nädalas
			4	1 kuni 3 korda kuus
			5	Ei ole suitsetanud viimase nelja nädala jooksul
kui R01=1,2	R05	Kas viimase 12 kuu jooksul on keegi soovitanud Teil suitsetamisest loobuda?	1	Jah
			2	Ei
kui R05=1	R05avalik	Kes on olnud soovitaja? <i>Võib olla kuni kaks vastust.</i>	5	Perearst/pereõde
			6	Muu meditsiinitöötaja
			2	Pereliige
			3	Muu lähedane isik
			4	Keegi muu isik
alati	R06B1	Kas te kasutate e-sigaretti?	1	Jah, iga päev
			2	Jah, vahetevahel
			3	Ei, aga olen varem kasutanud
			4	Ei ole kunagi kasutanud
alati	R06	Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul tarbinud mõnda neist toodetest?		
alati	R06_a	vesipiip	1	Mitte kordagi
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus
			4	Mõnikord nädalas
			5	Iga päev
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus
			4	Mõnikord nädalas
			5	Iga päev
alati	R06_c	põsk- või huuletubakas (<i>snus</i>)	1	Mitte kordagi
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus
			4	Mõnikord nädalas
			5	Iga päev
alati	R06_d	nuuskubakas	1	Mitte kordagi
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			4	Mõnikord nädalas
			5	Iga päev
alati	R06_e	närimistubakas	1	Mitte kordagi
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus
			4	Mõnikord nädalas
			5	Iga päev
alati	R06_f	tubakaekstraktiga geel (Nicogel, NicoFix vm)	1	Mitte kordagi
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus
			4	Mõnikord nädalas
			5	Iga päev
alati	R06_g	muu tubakat või nikotiini sisaldav toode	1	Mitte kordagi
			2	Mõni kord aastas
			3	Mõni kord kuus
			4	Mõni kord nädalas
			5	Iga päev
kui R06g=2,3,4,5	R06gm	Täpsustage, milline toode.		
alati	R07	Kui sageli Teil tuleb viibida siseruumides, kus suitsetatakse? <i>Siseruumide all peetakse silmas töö juures, kodus ja mujal avalikes ruumides viibimist.</i>	513	Mitte kunagi või peaaegu mitte kunagi
			206	Vähem kui kord nädalas
			208	Vähemalt kord nädalas, aga mitte iga päev
			1011	Iga päev, vähem kui tund päevas
			1012	Iga päev, aga rohkem kui tund päevas
alati	R08	Kas Teil kodus eluruumides suitsetatakse regulaarselt (st iga päev või peaaegu iga päev)?	1	Jah, suitsetatakse regulaarselt
			2	Ei suitsetata regulaarselt
			3	Kodus ei suitsetata
alati		ALKOHOLI TARBIMINE		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd alkoholi tarbimisele viimase 12 kuu jooksul.		
alati	R09	Kui tihti Te viimase 12 kuu jooksul olete alkohoolseid jooke tarbinud? <i>Nt õlu, vein, siider, kokteilid, kange alkohol, liköörid, isevalmistatud alkohoolsed joogid (koduõlu, koduvein) jne.</i>	1	Iga päev või peaaegu iga päev
			2	5 kuni 6 päeval nädalas
			3	3 kuni 4 päeval nädalas
			4	1 kuni 2 päeval nädalas
			5	2 kuni 3 päeval kuus
			6	1 kord kuus
			7	Harvemini kui 1 kord kuus

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			8	Viimasel 12 kuul ei ole tarvitanud, sest ma olen alkoholi tarbimisest loobunud
			9	Ei ole kunagi alkoholi tarvitanud või olen võtnud kogu oma elu jooksul mõne söömu
kui R09=1, 2, 3, 4, 5, 6	R10	Mitmel päeval Te <u>esmaspäevast neljapäevani</u> (4 päeva) tavaliselt alkohoolseid jooke tarbite? <i>Alkoholi tarbimist küsime nädala alguse ja nädala lõpu kohta eraldi.</i>	1	Kõigil neljal päeval
			2	Kolmel päeval neljast
			3	Kahel päeval neljast
			4	Ühel päeval neljast
			5	Mitte ühelgi päeval neljast
kui R10=1,2,3,4	tekst	Mõelge päevale, <u>esmaspäevast neljapäevani</u> , kui Te alkoholi tarbite.		
kui R10=1,2,3,4	tekst	<i>Esmalt valige ühik (näiteks pits) ja seejärel märkige kogus (näiteks 3).</i>		
kui R10=1,2,3,4	R11a1	Kui palju Te tavaliselt ühel sellisel päeval <u>lahjat alkoholi</u> (õlu, siider, <i>long drink</i> jm kuni 6% alkoholisisaldusega jooke ja/või kokteile v.a veini ja vahuveini) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 klaas (200 ml)
			2	0,3 l pudel
			3	0,5 l pudel
			4	1 l pudel
			5	1,5 l pudel
			6	2 l pudel
			7	Ei tarbi lahjat alkoholi
kui R11_a1=1,2,3,4,5, 6	R11_a	Kogus		
kui R10=1,2,3,4	R11_b1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>kanget õlut</u> (üle 6% alkoholisisaldusega) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	0,3 l pudel / kann
			2	0,5 l pudel / kann
			3	1,5 l pudel / kann
			4	2 l pudel
			5	Ei tarbi kanget õlut
kui R11_b1=1,2,3,4	R11_b	Kogus		
kui R10=1,2,3,4	R11_c1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>veini, k.a vahuveini</u> (kuni 12% alkoholisisaldusega) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 pokaal (125 ml)
			2	0,5 l pudel
			3	0,7 l pudel
			4	1 l pudel
			5	Ei tarbi veini
kui R11_c1=1,2,3,4	R11c	Kogus		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui R10=1,2,3,4	R11_d1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>alkoholikokteile või lahjemaid likööre</u> (ca 20% alkoholisisaldusega) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 pits
			2	1 klaas
			3	0,3 l pudel
			4	0,5 l pudel
			5	0,7 l pudel
			6	1 l pudel
			7	Ei tarbi alkoholikokteile ega likööre
kui R11_d1=1,2,3,4,5,6	R11_d	Kogus		
kui R10=1,2,3,4	R11_e1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>kanget alkoholi</u> (viin, konjak, brändi, džinn, viski jm 40% alkoholisisaldusega jook) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 pits
			2	0,35 l pudel
			3	0,5 l pudel
			4	0,7 l pudel
			5	1 l pudel
			6	Ei tarbi kanget alkoholi
kui R11_e1=1,2,3,4,5	R11_e	Kogus		
kui R09=1,2,3,4,5,6	tekst	Nüüd mõelge palun nädala teisest poolest – nädalavahetuse päevadest.		
kui R09=1,2,3,4,5,6	R12	Mitmel päeval Te <u>reedest pühapäevani</u> (3 päeva) tavaliselt alkoholiseid jooke tarbite?	1	Kõigil kolmel päeval
			2	Kahel päeval kolmest
			3	Ühel päeval kolmest
			4	Mitte ühelgi päeval kolmest
kui R12=1,2,3	tekst	Mõelge päevale, reedest pühapäevani, kui Te alkoholi tarbite. Märkige kui palju Te ühel sellisel päeval keskmiselt (<u>reedest pühapäevani</u>) alkoholi tarbite.		
kui R12=1,2,3	tekst	<i>Esmalt valige ühik (näiteks pits) ja seejärel märkige kogus (näiteks 3). Kogust saab märkida komakohaga.</i>		
kui R12=1,2,3	R13_a1	Kui palju Te tavaliselt ühel sellisel päeval <u>lahjat alkoholi</u> (õlu, siider, long drink jm kuni 6% alkoholisisaldusega jooke ja/või kokteile v.a veini ja vahuveini) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 klaas (200 ml)
			2	0,3 l pudel
			3	0,5 l pudel
			4	1 l pudel
			5	1,5 l pudel
			6	2 l pudel
			7	Ei tarbi lahjat alkoholi

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui R13_a1=1,2,3,4,5,6	R13_a	Kogus		
kui R12=1,2,3	R13_b1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>kanget õlut</u> (üle 6% alkoholisisaldusega) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	0,3 l pudel / kann
			2	0,5 l pudel / kann
			3	1,5 l pudel / kann
			4	2 l pudel
			5	Ei tarbi kanget õlut
kui R13_b1=1,2,3,4	R13_b	Kogus		
kui R12=1,2,3	R13c1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>veini, k.a vahuveini</u> (kuni 12% alkoholisisaldusega) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 pokaal (125 ml)
			2	0,5 l pudel
			3	0,7 l pudel
			4	1 l pudel
			5	Ei tarbi veini
kui R13_c1=1,2,3,4	R13_c	Kogus		
kui R12=1,2,3	R13_d1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>alkoholikokteile või lahjemaid likööre</u> (ca 20% alkoholisisaldusega) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 pits
			2	1 klaas
			3	0,3 l pudel
			4	0,5 l pudel
			5	0,7 l pudel
			6	1 l pudel
			7	Ei tarbi alkoholikokteile ega likööre
kui R13_d1=1,2,3,4,5,6	R13_d	Kogus		
kui R12=1,2,3	R13e1	Kui palju Te tavaliselt sellisel päeval <u>kanget alkoholi</u> (viin, konjak, brändi, džinn, viski jm 40% alkoholisisaldusega jook) tarbite? <i>Sobivaim ühik</i>	1	1 pits
			2	0,35 l pudel
			3	0,5 l pudel
			4	0,7 l pudel
			5	1 l pudel
			6	Ei tarbi kanget alkoholi
kui R13_e1=1,2,3,4,5	R13_e	Kogus		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui R09=1,2,3,4,5,6,7	R14	Kui tihti Te <u>viimase 12 kuu</u> jooksul olete tarbinud korraga 6 või rohkem annust (näiteks 6 pokaali veini, 6 pitsi viina, või 3 pudelit õlut) alkoholi ühe sündmuse käigus?	1	Iga päev või peaaegu iga päev
			2	5 kuni 6 päeval nädalas
			3	3 kuni 4 päeval nädalas
			4	1 kuni 2 päeval nädalas
			5	2 kuni 3 päeval kuus
			6	Kord kuus
			7	Harvemini kui kord kuus
			8	Ei ole tarbinud viimase 12 kuu jooksul
			9	Ei ole kunagi tarbinud
kui R09=1,2,3,4,5,6,7	R15	Kas <u>viimase 12 kuu</u> jooksul on keegi soovitanud Teil vähendada alkoholitarbimist?	1	Jah
			2	Ei
R15=1	R15avalik	Kes on olnud soovitaja? <i>Võib olla kuni kaks vastust.</i>	5	Perearst / pereõde
			6	Muu meditsiinitöötaja
			2	Pereliige
			3	Muu lähedane isik
			4	Keegi muu isik
alati	OSA S	NARKOOTIKUMIDE TARVITAMINE		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud narkootiliste ainete tarvitamisega		
alati	S01	Kas Teile on <u>kunagi</u> narkootilisi aineid pakutud?	1	Jah
			2	Ei
alati	S02	Kas Te olete <u>kunagi</u> proovinud või tarvitanud narkootilisi aineid?	1	Jah, ühe korra
			2	Jah, mõned korrad
			3	Jah, sageli
			4	Ei
kui S02=1,2,3	S03	Kas Te olete <u>kunagi</u> tarvitanud kanepit (marihuaana, <i>annasha, joint, rohi, hašiš, weed</i>)?	1	Jah
			2	Ei
kui S03=1	S04	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul tarvitanud kanepit või kanepisaadusi?	1	Jah
			2	Ei
kui S04=1	S05	Kas Te olete <u>viimase 4 nädala</u> jooksul tarvitanud kanepit või kanepisaadusi?	1	Jah
			2	Ei
kui S02=1,2,3	S06	Kas Te olete <u>kunagi</u> tarvitanud muid narkootilisi aineid?	1	Jah
			2	Ei
S06=1	S07	Kas Te olete <u>viimase 12 kuu</u> jooksul tarvitanud mõnda narkootilist ainet peale kanepi?	1	Jah

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			2	Ei
S02=1,2,3	S08	Kas Teile on kunagi osutatud arstiabi narkootilise aine üledoosi tõttu?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA T	KAAL, KASV JA KEHALINE AKTIIVSUS		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd oma kaalule ja kasvule.		
alati	T01	Kui pikk Te olete (ilma kingadeta)?		
alati	T02	Kui palju Te kaalute (ilma riiete ja kingadeta)?		
alati	T	Järgmised küsimused puudutavad tavalisel nädalal kehalistele tegevustele kuluvat aega. Palun vastake neile küsimustele ka siis, kui Te ei pea ennast kehaliselt aktiivseks inimeseks.		
alati	T	Mõelge nüüd igapäevastele, töötamisega seotud tegevustele. Töötamise all mõelge nii tasustatud kui ka tasustamata tööd, õppimise või väljaõppega seotud tegevusi, samuti majapidamistöid, perekonna eest hoolitsemist jms.		
ainult CAPI-s	TXT1	NB! ÄRA LOE ETTE vastusevarianti 4 "Ei ole mingeid tööga seotud tegevusi".		
alati	T03	Missugune järgnevatest kirjeldustest iseloomustab kõige paremini Teie <u>töötamist</u> ?	1	Peamiselt istumine või seismine
			2	Peamiselt kõndimine või tegevused, mis nõuavad kerget või mõõdukat kehalist pingutust
			3	Peamiselt füüsiliselt rasket pingutust nõudev tegevus
			4	Ei ole mingeid tööga seotud tegevusi
alati	tekst	Järgmised küsimused ei hõlma tegevusi töötamisel, mida Te juba kirjeldasite. Mõelge nüüd, kuidas Te tavaliselt ühest kohast teise jõudmiseks liigute, näiteks kui lähete tööle, kooli, poodi sisseoste tegema vms.		
alati	T04	Mõeldes tavalisele nädalale, mitmel päeval nädalas Te <u>kõnnite</u> järjest vähemalt 10 minutit ühest kohast teise jõudmiseks? <i>Kui selle tegevusega ei tegele, märkige "0".</i>		
kui T04>0	T05	Kui palju aega Te ühel sellisel päeval kokku kõnnite? <i>Kui tegelete selle tegevusega vähem kui 1 tund, siis märkige tundide arvuks "0".</i>		
		tundi		
kui T04>0	T05A	minutit		
alati	T06	Mõeldes tavalisele nädalale, mitmel päeval nädalas Te <u>sõidate jalgrattaga</u> järjest vähemalt 10 minutit ühest kohast teise jõudmiseks? <i>Kui selle tegevusega ei tegele, märkige "0".</i>		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui T06>0	T07	Kui palju aega Te ühel sellisel päeval kokku jalgrattaga sõidate? <i>Kui tegelete selle tegevusega vähem kui 1 tund, siis märkige tundide arvuks "0".</i>		
		tundi		
kui T06>0	T07A	minutit		
alati	tekst	Järgmised küsimused ei hõlma juba kirjeldatud tegevusi töötamisel ega liikumisel ühest kohast teise. Mõelge nüüd kehalisele aktiivsusele vabal ajal. Aktiivne vaba aja veetmine on tegevus, millega kaasneb vähemalt väike hingamise ja südamelöökide sageduse kiirenemine.		
alati	T08	Mõeldes tavalisele nädalale, kui mitmel päeval <u>nädalas</u> Te tegelete tervisespordi, treeningu või aktiivse vaba aja veetmisega vähemalt 10 minutit järjest? <i>Kui selle tegevusega ei tegele, märkige "0".</i>		
kui T08>0	T09	Kui palju aega Te ühel tavalisel <u>nädalal</u> tervisespordile, treeningule või aktiivsele vaba aja veetmisele kokku kulutate? <i>Kui tegelete selle tegevusega vähem kui 1 tund, siis märkige tundide arvuks "0".</i>		
		tundi		
kui T08>0	T09A	minutit		
alati	T10	Mõeldes tavalisele nädalale, kui mitmel päeval <u>nädalas</u> Te sooritate kehalisi harjutusi, mis on spetsiaalselt mõeldud lihaste jõu treeninguks, nagu jõuharjutused või raskuste tõstmine? Võtke arvesse ka tegevused, mida Te eespool juba arvestasite. <i>Kui selle tegevusega ei tegele, märkige "0".</i>		
alati	T10A	Kui palju aega Te veedate ühel tavalisel päeval istudes või lamades?	701	Vähem kui 4 tundi
			702	4 kuni 5 tundi
			703	6 kuni 7 tundi
			704	8 kuni 9 tundi
			705	10 kuni 11 tundi
			706	12 tundi ja rohkem
alati	T11	Kas viimase 12 kuu jooksul on keegi soovitanud Teil tõsta kehalist aktiivsust?	1	Jah
			2	Ei
kui T11=1	T11avalik	Kes on olnud soovitaja? <i>Võib olla kuni kaks vastust.</i>	5	Perearst / pereõde
			6	Muu meditsiinitöötaja
			2	Pereliige
			3	Muu lähedane isik
			4	Keegi muu isik

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	T11B	Kui piisavalt Te enda hinnangul aktiivse vaba aja veetmise ja liikumisharrastustega tegelete?	443	Täiesti piisavalt
			435	Pigem piisavalt
			444	Pigem mittepiisavalt
			445	Täiesti mittepiisavalt
			209	Ei oska öelda
kui T04>0 või T06>0 või T08>0 või T10>0	T11C	Kas Te tegelete liikumisharrastustega peamiselt omaette või kellegagi koos?	01	Omaette
			02	Koos pereliikmetega
			03	Sõpradega, tuttavatega omal algatusel
			04	Treeningrühmas, liikumiserühmas
alati	T11Dvalik	Mis Teie puhul takistab regulaarset liikumisharrastustega tegelemist? <i>Valige kuni kaks peamist.</i>	1	Sportimiskoha (saali, väljaku jms) puudus
			2	Sportimine on liiga kallis
			3	Pole sobivat seltskonda ega treeningukaaslast
			4	Puudub sobiv transport harjutuspaika jõudmiseks
			5	Muu
			6	Takistused puuduvad
kui T11D=5	T11D_m	Täpsustage.		
alati	T11E	Kas olete rahul aktiivse liikumise võimalustega oma kodukohas?	446	Võimalusi on piisavalt
			447	Üht-teist on, aga mitte piisavalt
			925	Ei ole elukohas selleks võimalusi
alati	T12	Kas olete viimase 12 kuu jooksul osalenud rahvaspordiüritustel?	1	Jah
			2	Ei
kui T12=1	T12_m	Täpsustage, mitu korda.		
alati	T13	Kas Te olete viimase nelja nädala jooksul tegelenud intensiivse treeningu või võistlusspordiga, s.o vähemalt 3–4 treeningkorda nädalas?	1	Jah
			2	Ei
kui T13=1	T14	Kui sageli Te tegelesite viimase 4 nädala jooksul intensiivse treeningu või võistlusspordiga?	1	Iga päev
			2	5 kuni 6 korda nädalas
			3	3 kuni 4 korda nädalas
alati	T15	Kui pikk on keskmiselt Teie ööpäevane uneaeg?		
		tundi		
alati	T15A	minutit		
alati		TOITUMISHARJUMUSED		
alati	tekst	Palun mõelge nüüd puu- ja köögiviljade söömisele.		

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	T16	Kui sageli Te sööte puuvilju või marju? <i>Ärge arvestage mahla. Võtke arvesse nii värskaid, külmutatud, kuivatatud kui ka purustatud puuvilju ja marju (ilma lisatud suhkruta).</i>	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui T16=1,2,3	T17	Mitu portsjonit puuvilja Te päevas tavaliselt sööte? 1 portsjon on umbes 1 peotäis (100 grammi).		
alati	T18	Kui sageli Te sööte köögivilja ja salatit (v.a mahl ja kartul)? <i>Arvesse tuleb võtta nii värskelt söödud, külmutatud, konserveeritud kui kuumtöödeldud (keedetud, grillitud, aurutatud) köögivilju. Mitte arvestada kartulit, kuid arvestada teisi juurvilju ja köögivilju.</i>	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui T18=1,2,3	T19	Mitu portsjonit köögivilja ja salatit (va. mahl ja kartul) Te päevas tavaliselt sööte? <i>1 portsjon on umbes 1 peotäis (100 grammi) või 1 portsjon on kolm kuhjaga supilusikatäit, keskmine tomat.</i>		
alati	TE01	Kui palju Te joote tavaliselt päevas vett? <i>Arvestage joodud vee hulka kraanivesi, filtreeritud vesi, allikavesi, mineraalvesi jne. Maitsestatud vesi siia hulka ei kuulu. Andke ligikaudne hinnang vahemiku kohta. Arvestage küsitluse aegset olukorda (aastaaega). Vee joomine nii söögi juurde kui ka söögi vaheaegadel.</i>	24	Rohkem kui 2 liitrit
			25	1,5 kuni 2 liitrit
			26	1 kuni 1,5 liitrit
			27	0,5 kuni 1 liiter
			28	Vähem kui 0,5 liitrit
			96	Ei joo iga päev / ei joo üldse

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	T19A	Kui sageli Te joote 100% puu- või köögiviljamahla (välja arvatud magustatud mahlajoogid)?	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui T19A=1	TE02	Kui palju 100% puu- või köögiviljamahla Te <u>päevas</u> tavaliselt joote? <i>Andke ligikaudne hinnang vahemiku kohta.</i>	29	Rohkem kui 500 ml
			30	331 kuni 500 ml
			31	251 kuni 330 ml
			32	151 kuni 250 ml
			33	150 ml või vähem
alati	T19B	Kui sageli Te joote suhkruga magustatud jooke nagu limonaad või koola (nt Coca-Cola, Sprite, Pepsi-Cola, Fanta; Kelluke, Limonaad, erinevad kaljad, jääteed jm suhkrut sisaldavad karastusjoogid)? Ärge arvestage dieet- või kunstlike magusainetega jooke.	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui T19B=1	TE03	Kui palju suhkruga magustatud jooke Te <u>päevas</u> tavaliselt joote? <i>Andke ligikaudne hinnang vahemiku kohta.</i>	29	Rohkem kui 500 ml
			30	331 kuni 500 ml
			31	251 kuni 330 ml
			32	151 kuni 250 ml
			33	150 ml või vähem
alati	TE04	Kui sageli Te joote gaseeritud ja gaseerimata dieet- või suhkruvabu karastusjooke (nt Pepsi Max, Cola-Zero, Cola-Light, dieet-jäätee, dieet-maitseveed jne)?	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui TE04=1	TE05	Kui palju gaseeritud või gaseerimata dieet- või suhkruvabu karastusjooke Te <u>päevas</u> tavaliselt joote? <i>Andke ligikaudne hinnang vahemiku kohta.</i>	29	Rohkem kui 500 ml

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			30	331 kuni 500 ml
			31	251 kuni 330 ml
			32	151 kuni 250 ml
			33	150 ml või vähem
alati	TE06	Kui sageli Te joote energijooke (nt Red Bull, Dynamit, Hustler, Starter jne)?	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui TE06=1	TE07	Kui palju energijooke Te <u>päevas</u> tavaliselt joote? <i>Andke ligikaudne hinnang vahemiku kohta.</i>	29	Rohkem kui 500 ml
			30	331 kuni 500 ml
			31	251 kuni 330 ml
			32	151 kuni 250 ml
			33	150 ml või vähem
alati	TE08	Kui sageli Te joote spordijooke (nt Isostar, Arctic Sport, Vitaminal jne)?	1	Üks või rohkem kordi päevas
			2	4 kuni 6 korda nädalas
			3	1 kuni 3 korda nädalas
			4	Alla 1 korra nädalas
			5	Mitte kunagi
kui TE08=1	TE09	Kui palju spordijooke Te <u>päevas</u> tavaliselt joote? <i>Andke ligikaudne hinnang vahemiku kohta.</i>	29	Rohkem kui 500 ml
			30	331 kuni 500 ml
			31	251 kuni 330 ml
			32	151 kuni 250 ml
			33	150 ml või vähem
alati	TE10	Kui sageli Te joote sooje jooke nagu tee, kohv või kakao (nt lahustuv tee, pakitee, teepurust, õitest või lehtedest valmistatud tee, lahustuv kohv, kofeiinita või kofeiiniga kohv, viljakohv, kakao)?	127	Rohkem kui 3 korda päevas
			128	1 või 2 korda päevas
			212	4 kuni 6 korda nädalas
			210	1 kuni 3 korda nädalas
			206	Vähem kui kord nädalas
			510	Mitte kunagi
kui TE10=127,128 või 212	TE11	Kas Te lisate oma soojale joogile looduslikke (suhkur, mesi, stevia jne.) või kunstlikke (aspartaam, sahhariin jne) magustajaid?	1	Jah, peamiselt looduslikke magustajaid
			2	Jah, peamiselt kunstlikke magustajaid
			3	Ei, tavaliselt ei lisa magustajaid

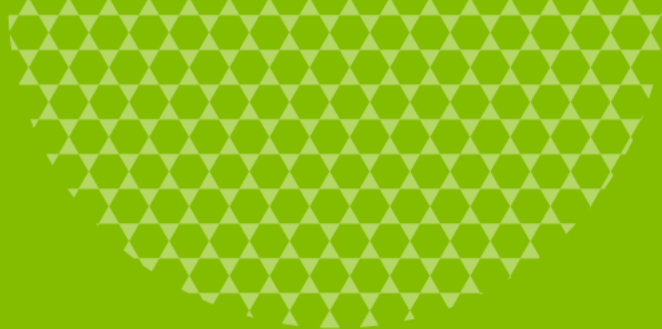
Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	TE12	Mitu maiustuste või magustoidu portsjonit (nt šokolaad, küpsis, jäätis, kook või magus suupiste) Te päevas tavaliselt sööte? <i>Üks portsjon on üks u 50 g šokolaaditahvel või 3 küpsist või 1 jäätisepall või 1 väike koogitükk või 1 sarvesai.</i>	60	5 portsjonit või rohkem
			61	3 kuni 4 portsjonit
			62	1 kuni 2 portsjonit
			63	Vähem kui 1 portsjoni
			97	Ei söö iga päev / söön ainult aeg-ajalt
			901	Ei söö üldse
alati	TE13	Kui tihti sööte järgmisi toiduaineid?		
alati	TE13A	Punane liha (looma-, sea-, lamba-, metsloomaliha)	126	Vähemalt kord päevas
			212	4 kuni 6 korda nädalas
			230	2 kuni 3 korda nädalas
			219	Kord nädalas
			206	Vähem kui kord nädalas
			907	Ei söö üldse
alati	TE13B	Valge liha (linnuliha, küülikuliha)	126	Vähemalt kord päevas
			212	4 kuni 6 korda nädalas
			230	2 kuni 3 korda nädalas
			219	Kord nädalas
			206	Vähem kui kord nädalas
			907	Ei söö üldse
alati	TE13C	Töödeldud lihatooted (vorstid, pihvid, sink, pelmeenid, lihakonservid, pasteedid jne)	126	Vähemalt kord päevas
			212	4 kuni 6 korda nädalas
			230	2 kuni 3 korda nädalas
			219	Kord nädalas
			206	Vähem kui kord nädalas
			907	Ei söö üldse
alati	TE13D	Kala või mereannid (v.a konservid)	126	Vähemalt kord päevas
			212	4 kuni 6 korda nädalas
			230	2 kuni 3 korda nädalas
			219	Kord nädalas
			206	Vähem kui kord nädalas
			907	Ei söö üldse
alati	TE14	Kui tihti tarbite magustamata piima ja piimatooteid (nt piimajoogid, koor, keefir, jogurt, hapukoore, või, juust jne)?	126	Vähemalt kord päevas
			212	4 kuni 6 korda nädalas
			230	2 kuni 3 korda nädalas
			219	Kord nädalas
			206	Vähem kui kord nädalas

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			908	Ei tarbi üldse
alati	TE15	Kas Te tavaliselt lisate söömisel toidule soola, isegi kui toit on soolaga valmistatud?	1	Ei, ma süön tavaliselt ilma soolata
			2	Ei lisa kunagi / lisan harva
			3	Sageli, pärast toidu maitsmist
			4	Jah, alati enne toidu maitsmist
alati	TE16	Kas Teil on kuni 3-aastaseid lapsi?	1	Jah
			2	Ei
kui TE16=1	TE17	Kas Teie laps saab või on kunagi saanud rinnapiima (vähemalt 1 kord päevas)? <i>Kui alla 3-aastaseid lapsi on rohkem kui 1, siis vastake vanima kohta.</i>	1	Laps saab praegu rinnapiima
			2	Laps on saanud rinnapiima
			3	Laps pole kunagi olnud rinnapiimatoidul
kui TE17=2	tekst	Mis vanuseni Teie laps rinnapiima sai?		
kui TE17=1 või 2	TE17A	Märkige lapse vanus kuudes.		
kui TE17=1	TE18	Kas Teie laps saab lisaks rinnapiimale regulaarselt muid vedelikke (vett, taimeteed, mahla, lehmapiima, piimasegu jne) või toitu? <i>Ärge arvestage siin vitamiine ja ravimeid.</i>	1	Jah
			2	Ei
kui TE17=2 või TE18=1	TE18A	Mis vanusest alates hakkas Teie laps lisaks rinnapiimale regulaarselt saama muid vedelikke (vett, taimeteed, mahla, lehmapiima, piimasegu jne) või toitu? <i>Ärge arvestage siin vitamiine ja ravimeid.</i> Märkige lapse vanus kuudes		
alati	T20	Kas Teil esineb tavaolukorras (mitte pärast rasket tööd, treeningut, sauna, palava ilmaga jm) sageli janu?	1	Jah
			2	Ei
alati	OSA U	HOIAKUD		
alati	tekst	Järgmised küsimused on seotud Teie rahuloluga elu erinevate külgedega.		
alati	tekst	Siin on esitatud Teile kolm väitepaari. Iga paari juures palun mõelge, kumb väide on Teie seisukohale lähemal.		
alati	U01	Esimene paar	1	Kõik minuga toimuv on minu enda teha
			2	Ma ei suuda mõjutada, mis suunas mu elu kulgeb
alati	U02	Teine paar	1	Olen peaaegu alati kindel, et mul õnnestub oma plaanid ellu viia

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
			2	Pole mõtet asju pikalt ette planeerida, sest elu kulgeb omasoodu
alati	U03	Kolmas paar	1	Probleemide lahendamisel haaran tavaliselt ise initsiatiivi
			2	Tavaliselt lasen teistel initsiatiivi haarata
alati	U04_a	Kuivõrd olete rahul oma tööga?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			2	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
			5	Ei ole võimalik vastata
alati	U04_b	Kuivõrd olete rahul oma karjääri / elus edasijõudmisega?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
			5	Ei ole võimalik vastata
alati	U04_c	Kuivõrd olete rahul oma pereeluga?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			4	Raske
			4	Üldse ei ole rahul
			5	Ei ole võimalik vastata
alati	U04_d	Kuivõrd olete rahul oma majandusliku olukorraga?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			5	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
alati	U04_e	Kuivõrd olete rahul oma vaba aja veetmisega?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
alati	U04_f	Kuivõrd olete rahul oma eluga üldse?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
alati	U04_g	Kuivõrd olete rahul oma lähisugulastega üldse?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
			5	Ei ole võimalik vastata
alati	U04_h	Kuivõrd olete rahul oma füüsilise vormi ja kehalise võimekusega?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
alati	U04_i	Kuivõrd olete rahul oma emotsionaalsete suhetega abikaasa / partneriga?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
			5	Ei ole võimalik vastata
alati	U04_j	Kuivõrd olete rahul oma praeguse tervisega?	1	Rahul
			2	Pigem rahul
			3	Pigem ei ole rahul
			4	Üldse ei ole rahul
Ainult CAPI-s, kui ei vastanud CAWI-s või kui ankeet CAWI-s pooleli	YK1G	Teil oli võimalus vastata küsimustikule ka internetis. Mis põhjusel Te seda võimalust ei kasutanud (või jätsite ankeedi täitmise internetis pooleli)? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	34	Ei olnud selleks sobivat aega
			81	Küsimustikku oli keeruline täita
			82	Sisselogimise tingimused olid keerukad või tülikad
			83	Küsitluskeskkond ei töötanud korrektselt
			84	Ei teadnud, et küsimustikku saab täita internetis
			85	Puudub võimalus arvutit, internetti või ID-kaardi lugerit kasutada.
			OTH	Muu
YK1G={OTH}	YK1GOTH	Täpsustage.		
alati	LOPPTx	Olemegi jõudnud viimaste, nõusoleku küsimuste juurde.		
ainult CAWI-s (CAPI puhul on see paberil)	LUBAtx	Käesolev Eesti terviseuuring toimub Statistikaameti (SA) ja Tervise Arengu Instituudi (TAI) koostöös. Andmeid kogub SA ja analüüsib TAI. Kogutud andmete edastamiseks TAI-le vajab SA Teie nõusolekut. Enne nõusoleku andmist lugege palun läbi üksikasjalik informatsioon lingi alt „Ava abiinfo“.		
ainult CAWI-s (CAPI puhul on see paberil)	LUBA_ANDM	OLEN NÕUS Kinnitan, et olen lugenud läbi ülaltoodud üksikasjaliku informatsiooni Eesti terviseuuringu ja minu õiguste kohta. Annan nõusoleku oma vastuste ja teistest nimetatud allikatest minu kohta käiva info edastamiseks Tervise Arengu Instituudile.	1	Jah
			2	Ei
CAWI-s peida kui LUBA_ANDM=2, CAPI-s peida	tekstV	Kõigi veebiuuringus osalenute ja küsimustiku korrektselt täitnute vahel loositakse igal kuul välja kaksteist 20-eurost Coop Eesti kinkekaarti, mis kehtivad kõigis Coop Eesti kauplustes, sh Maksimarketites ja Konsumites. Võitjad selguvad 2019. aasta mai, juuni, juuli, augusti, septembri, oktoobri ja novembri alguses. Võitjatega võtab ühendust Statistikaamet.		
CAWI-s peida kui LUBA_ANDM=2; CAPI peida	V01	Kas soovite osaleda kinkekaardi loosimises?	1	Jah

Esitamistingimus	Küsimuse kood	Küsimus	Vastuse kood	Vastus
kui V01=1	V02	Palun märkige, millisel e-posti aadressil või telefoninumbril võtame Teiega ühendust kinkekaardi võitmise korral.		
V01=1	V03	Kas olete nõus, et Teie nimi avaldatakse Statistikaameti veebilehel kinkekaardi võitjate hulgas?	1	Jah
				Ei
alati	tekst	Suur tänu koostöö eest!		
CAPi alati, CAWI peida	tekst	KÜSITLEJA OSA (JÄRG). KÜSITLEJA OSA ON KÜSITLEJALE TÄITMISEKS JA SEDA EI LOETA ETTE.		
CAWI omista, luba vastust muuta. Alati	A06	Küsitluse keel.	est	Eesti
			rus	Vene
CAPi: alati, CAWI peida	A07	Kes veel viibisid küsitluse juures? <i>Võib olla mitu vastust.</i>	116	Mitte keegi
			103	Alla 6-aastased lapsed
			101	6-aastased ja vanemad lapsed
			102	Abikaasa (elukaaslane)
			119	Muud sugulased
			120	Muud täiskasvanud (mittesugulased)
alati	A11	Kes vastas küsitlusele?	111	Küsitletav ise
			112	Küsitletav ise, keegi abistas
			113	Leibkonnaliige
			108	Keegi teine, kes ei kuulu leibkonda
kui A11=112,113,108	A11M	Palun täpsustage, mis põhjusel abistati või vastas keegi teine?		
CAPi alati, CAWI peida	A09	Kuidas küsitlus kulges?	128	Väga hästi
			111	Hästi
			205	Rahuldavalt
			326	Raskustega
			328	Suurte raskustega
alati, mittekohustuslik	A16	Märkused küsitluse kohta. Kirjutage kõigist segavatest asjaoludest.		

Kontakt

Tervise Arengu Instituut

info ja andmepäringud tai@tai.ee
tai.ee

Tervisestatistika Eestis

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas statistika.tai.ee
Statistikaameti andmebaas stat.ee

Rahvusvahelised tervisestatistika andmebaasid

Euroopa Liidu statistika Eurostat andmebaasis ec.europa.eu/eurostat

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmebaas who.int/data

Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) andmebaas stats.oecd.org